

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Vidzemes Augstskola</i>
Reģistrācijas kods	<i>2543001659</i>
Juridiskā adrese	<i>CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201</i>
Tālrunis	<i>64207230</i>
E-pasts	<i>info@va.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un
atpūtas organizācija"

Vidzemes Augstskola

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	4
1. Informācija par augstskolu/ koledžu	4
2.1. Studiju virziena pārvaldība	12
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	26
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums	31
2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	44
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	54
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	58
Pielikumi	61
Citi pielikumi	62
Tūrisma pieredzējuma dizains un uzņēmējdarbība (42812)	63
Studiju programmas informācija	67
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	67
3.2. Studiju saturs un īstenošana	75
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	82
3.4. Mācībspēki	83
Pielikumi	87
Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība (45812)	88
Studiju programmas informācija	93
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	93
3.2. Studiju saturs un īstenošana	98
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	106
3.4. Mācībspēki	106
Pielikumi	110

1. Informācija par augstskolu/ koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem.

Vidzemes Augstskola (turpmāk - ViA) dibināta 1996.gadā un 2001.gadā ieguvusi valsts augstskolas statusu. 2002.gadā ViA akreditēta uz nenoteiktu laiku. ViA piedāvā kvalitatīvas studiju programmas, kurās tiek līdzsvarota teorija un prakse. Studiju programmas tiek nemitīgi atjaunotas un pielāgotas aktuālām sabiedrības vajadzībām un izmaiņām darba tirgū. Studiju kvalitāti nodrošina pieredzējuši un profesionāli mācībspēki, progresīvas studiju formas, kā arī pētniecības un akadēmiskā darba integrācija.

ViA piedāvā koledžas, bakalaura, maģistra un doktorantūras programmas, kopskaitā - 17. ViA studiju programmas tiek īstenotas **piecos** studiju virzienos, kas ir apvienoti divās fakultātēs - Inženierzinātņu fakultātē un Sabiedrības zinātņu fakultātē. Informācija par studiju virzienu un programmu uzskaitījumu norādīta pašnovērtējuma ziņojuma pielikumā ([skat.1.pielikumu](#)).

Pārskata periodā (2017 - 2021, ikgadējie statistikas dati uz 1.oktobri) ViA vidējais gada uzņemto studentu skaits ir 269 studenti, vidējais gada studējošo kopskaits - 716 studenti, ar vidējo atbirumu gadā līdz 183 studentiem, kas pārtraukuši studijas kā studiju programmu neapguvuši vai teorētisko kursu nokārtojuši (ViA noteiktajos termiņos nav iesniegts un aizstāvēts valsts gala pārbaudījums). Pie kopējā atbiruma noteikti jāņem vērā fakts par studentu studiju atsākšanu studijām vēlākajos studiju posmos (vidēji gadā 30 studenti) vai valsts gala darba izstrādei un aizstāvēšanai (arī vidēji gadā 30 studenti). Vidējais absolventu skaits gadā pārskata periodā - 156 absolventi. Pārskata periodā studējošo skaitam tendence ir samazināties līdz vidēji 3% gadā, kā iemeslu minot gan demogrāfisko situāciju Latvijā kopumā, gan arī ņemot vērā ViA stratēģijā noteikto prioritāro studiju un pētniecību virzienu attīstību, konsolidējot vairākas studiju programmas. Papildus noteikti jāņem vērā arī Covid-19 pandēmijās izraisītās sekas, īpaši tūrisma pakalpojumu nozarei. Detalizēts studējošo skaita pārskatāms apskatāmas ziņojuma pielikumā ([skat.2.pielikumu](#)).

Pētnieciskais darbs ViA tiek īstenots divos zinātniskajos institūtos - Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtā (turpmāk -HESPI), kas izveidots 2015.gadā, un Sociotehnisku sistēmu inženierijas institūtā (turpmāk - SSII), kas ir dibināts 2006.gada jūlijā.

ViA vīzija skan šādi: "ViA ir starptautiski atpazīstama reģionāla augstākās izglītības, zinātnes, zināšanu pārneses un ideju līderības platforma, kas piedāvā digitālā laikmeta ekosistēmu daudzpusīgām iespējām profesionālās augstākās izglītības iegūšanā un starpdisciplināras pētniecības veikšanā, proaktīvi atbildot uz sabiedrības izaicinājumiem." Savukārt ViA misija ir veicināt zināšanu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību reģionālā un nacionālā līmenī, nodrošinot privāto un publisko sektoru ar augsta līmeņa profesionāļiem, kā arī veicot pētniecību sabiedriski aktuālu problēmu risināšanai.

ViA darbības mērķis ir veidot nākotnes sabiedrību Vidzemē, Latvijā un Eiropā, līdzdarbojoties reģionālajos, nacionālajos un starptautiskajos zināšanu ekosistēmu tīklos, par darbības pamatvirzieniem nosakot izglītību, pētniecību un inovācijas.

Iepriekšējā ViA stratēģija 2016-2020 tika izstrādāta un apstiprināta 2015.gadā rektora G.Krūmiņa vadības laikā. Darbs pie jaunās stratēģijas 2021.-2024.gadam tika uzsākts jau 2019. gadā, taču uzsākoties augstākās izglītības (turpmāk - AI) sistēmas reformai, kas galvenokārt vērsta uz AI pārvaldības modeļa maiņu, stratēģijas izstrāde notika atbilstoši pieejamai informācijai no izglītības politikas veidotājiem, kavējot stratēģijas izstrādes procesa gaitu. Šobrīd jaunā ViA stratēģija ir izstrādes procesā - to vada ViA padome piecu cilvēku sastāvā. 2022.gada vasarā pieņemti Ministru kabineta noteikumi par augstskolu stratēģisko specializāciju. Saskaņā ar šo, ViA noteiktās stratēģiskās specializācijas jomas ir šādas: 1) inženierzinātnes un tehnoloģijas (izglītības tematiskā joma - datorika); 2) sociālās zinātnes (izglītības tematiskās jomas - informācijas un komunikācijas zinātnes, komerczinības

un administrēšana, **individuālie pakalpojumi**). Augstskolu stratēģiskās specializācijas ir definētas, ļaujot ViA turpināt darbu jaunās stratēģijas papildināšanas. Visu šo periodu (no 2020.gada) ViA strādā gan pēc iepriekšējās stratēģijas, kas, neraugoties uz izstrādes laiku, vēl joprojām ir aktuāla, gan, ņemot vērā pēdējo gadu aktīvo iesaisti starptautiskās partnerībās un projektos, arī atbilstoši stratēģiskajai specializācijai.

Kopš 2020.gada ViA cieši sadarbojas ar Valmieras novada pašvaldību un Valmieras Attīstības aģentūru, un piedalījās Valmieras stratēģiskās attīstības plānošanā 2030, ņemot vērā ViA studiju un zinātnes piedāvājumu un attīstības iespējas, galvenos uzsvārus liekot uz aprites ekonomikas, koka ēku būvniecības, ilgtspējīgas attīstības, IT jomām. Minētās jomas ir iekļautas Valmieras industriālo teritoriju attīstības plānā, un plānotajā periodā ir paredzēts radīt 1770 jaunas darba vietas. Pilsētas, novada un reģiona attīstības kontekstā, ViA ir definēti uzdevumi: augsti kvalificēta darba spēka sagatavošana, mūžizglītības nodrošināšana un darbaspēka pārkvalifikācija, pētniecības nodrošināšana un inovāciju veicināšana - jaunu uzņēmumu attīstība.

ViA studiju programmu uzskaitījums apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.1.pielikumu).

Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā apskatāma ziņojuma pielikumā (skat. 2.pielikumu).

ViA stratēģija (2016 - 2020) latviešu valodā pieejama ViA mājas lapā *gan latviešu, gan angļu* valodās.

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

ViA ir atvasināta publiska persona. ViA ir dibinājusi valsts un tās tiesisko darbību reglamentē ViA Satversme. ViA pārvaldībā tiek ievērots demokrātisks vadības stils un koleģialitātes princips. Fakultāšu dekāni un citu akadēmisko un administratīvo struktūru vadītāji, kā arī studentu valdes pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā un augstskolas operatīvās un stratēģiskās vadības plānošanā un īstenošanā. Operatīvās vadības jautājumi tiek risināti iknedēļas vadības sēdēs. Augstskolas operatīvo vadību organizē administratīvais prorektors. Sēdes ir atklātas un informācija no sēdēm tiek izsūtīta augstskolas personālam elektroniski. Aktuālo procesu izvērtēšanai un sekmīgai studiju darba organizācijai, reizi mēnesī tiek organizēti Studiju virzienu un studiju programmu direktoru darba semināri, kā arī Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdes.

Ņemot vērā izmaiņas augstākās izglītības iestāžu pārvaldībā, ViA vēl nav izstrādāta un apstiprināta jaunā pārvaldības struktūra, kuras apstiprināšana, pēc jaunās kārtības, ir ViA Padomes pārziņā. Uz pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdi, ViA Padome dienaskārtībā ir rektora vēlēšanu process, plānojot, ka pārvaldības struktūra tiks apstiprināta pēc jauna rektora ievēlēšanas. Ziņojuma pielikumā ir iespēja iepazīties ar līdz šim spēkā esošu ViA pārvaldības struktūru.

Kaut ir plānotas izmaiņas pārvaldības struktūrā, ViA vadības un pārstāvības galvenās lēmēj institūcijas ir:

Satversmes sapulce - ViA augstākā vadības institūcija, kas apstiprina ViA Satversmi un tās grozījumus, ievēlē amatā rektoru, kā arī var rosināt rektora atcelšanu no amata; noklausās un apstiprina ViA Padomes priekšsēdētāja, rektora, Senāta priekšsēdētāja un Revīzijas komisijas sagatavotos ikgadējos pārskatus par ViA darbību; ievēlē Senāta locekļus no akadēmiskā un vispārējā personāla vidus un apstiprina Senāta nolikumu, kā arī var atsaukt senāta locekļus; veido un ievēlē Revīzijas komisiju; ievēlē Akadēmisko šķīrējtiesu un apstiprina tās nolikumu, kā arī izskata un izlemj citus stratēģiskos jautājumus, kas saistīti ar ViA darbību un neietilpst citu pārvaldes institūciju kompetencē. Satversmes sapulci ievēlē uz trim gadiem. Satversmes sapulce sastāv no 40 personām, no kurām 24 pārstāvji tiek ievēlēti no akadēmiskā personāla, 8 pārstāvji tiek ievēlēti no vispārējā personāla, un 8 pārstāvji tiek ievēlēti no

studējošo vidus.

ViA Padome - koleģiāla ViA augstākā lēmēj institūcija (5 Padomes locekļu sastāvā), kas ir atbildīga par ViA ilgtspējīgu attīstību, stratēģisko un finanšu uzraudzību, kā arī nodrošina ViA darbību atbilstoši tās attīstības stratēģijā noteiktajiem mērķiem. ViA Padomes darbību nosaka ViA Satversme, LR normatīvie akti un tiem atbilstošais ViA Padomes nolikums. ViA Padome aizsargā ViA autonomiju, kā arī respektē akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību un veicina tās īstenošanu.

Senāts - koleģiāla ViA augstākā akadēmiskā lēmēj institūcija, kas ir atbildīga par augstskolas izglītības, pētniecības, radošās darbības izcilību, attīstību un atbilstību starptautiski atzītiem kvalitātes standartiem. Senāts regulē ViA akadēmiskās, radošās un zinātniskās darbības jomas. Senātu ievēl uz trim gadiem; tā ievēlēšana un darbība tiek noteikta saskaņā ar Augstskolu likumu, kā arī Senāta nolikumu, kuru apstiprina Satversmes sapulce. Senāts sastāv no 15 senatoriem: 11 akadēmiskā personāla pārstāvjiem (73%), 3 (trim) studējošo pārstāvjiem (20%) un administratīvais personāls (rektors) - (7%).

Rektors - augstskolas augstākā amatpersona, kas īsteno augstskolas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv augstskolu. Izveidojot struktūrvienību organizatoriskā, saimnieciskā un apkalpojošā darba veikšanai, rektors apstiprina tās nolikumu un nosaka tās izveidošanas, finansēšanas un uzraudzības kārtību, kā arī darbības pamatnoteikumus. Pieņemot lēmumus par struktūrvienības reorganizāciju vai likvidāciju, rektors nosaka minēto lēmumu izpildes kārtību. Atbilstoši ViA attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem rektors ieceļ un atceļ prorektoros, kā arī nosaka to kompetences jomas, pilnvaras un atbildību saskaņā ar ViA Padomē un Senātā apstiprināto ViA Prorektoru izvirzīšanas, iecelšanas un atcelšanas kārtību. Atbilstoši ViA attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem fakultātes Dome izvirza un rektors ieceļ un atceļ dekānus, kā arī nosaka to kompetences jomas, pilnvaras un atbildību. Rektors pārrauga ViA zinātnisko darbību.

Prorektori (akadēmiskajā, zinātņu un administratīvajā jomās) - ViA administratīvais personāls, kuru pamatfunkcijas ir administratīvais darbs. Prorektori bez īpaša pilnvarojuma darba pienākumos noteiktās kompetences ietvaros pārstāv ViA sadarbībā ar valsts, pašvaldības institūcijām un pārējiem sadarbības partneriem. Prorektori strādā, lai nodrošinātu ViA mērķu īstenošanu, misijas izpildi, attīstību un efektīvu, likumīgu un konkurētspējīgu darbību. Prorektoros ieceļ rektors ne ilgāk kā uz savu pilnvaru laiku.

Akadēmiskā šķīrējtiesa - ir pastāvīga ViA institūcija, kas izskata studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par ViA Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem, strīdus starp ViA amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes institūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās, kā arī Augstskolu likumā noteiktajos gadījumos izskata iesniegumus par administratīva akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem, kā arī pilda citus ViA Satversmē paredzētus uzdevumus. Šķīrējtiesa sastāv no 3 (trīs) locekļiem, no kuriem 2 (divus), aizklāti balsojot, ievēl Satversmes sapulce uz 2 (diviem) gadiem no akadēmiskajos amatos ievēlētā akadēmiskā personāla vidus (67%), un 1 (vienu) ievēl studējošo pašpārvalde no pilna laika studējošo vidus (33%).

Revīzijas komisija - ViA pārstāvības institūcija, kas veic iekšējās revīzijas uzdevumus un darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Augstskolas Satversmi un citiem augstskolas iekšējiem normatīvajiem aktiem. Revīzijas komisijas mērķis ir pārbaudīt Augstskolas darbības atbilstību Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Augstskolas Satversmei un citiem Augstskolas iekšējiem normatīvajiem aktiem, kā arī Satversmes sapulces, ViA Padomes un Senāta lēmumiem. Revīzijas komisiju 3 (trīs) personu sastāvā ievēl Satversmes sapulce uz trim gadiem. Revīzijas komisijas locekļus var atsaukt Satversmes sapulce. Revīzijas komisijas sastāvā var tikt ievēlēti vēlētā akadēmiskā personāla un studējošo pārstāvji.

Fakultāšu Domes - koleģiālas lēmēj institūcijas fakultāšu akadēmiskās, zinātniskās un pētnieciskās darbības nodrošināšanai. Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome sastāv no 13 (trīspadsmit) locekļiem: 10 (desmit) akadēmiskā personāla pārstāvji (77%), 3 (trīs) studējošo pārstāvji (23%). Inženierzinātņu

fakultātes Dome sastāv no 8 (astoņiem) locekļiem: 6 (seši) akadēmiskā vai pētnieciskā personāla pārstāvji (75%), 2 (divi) studējošo pārstāvji (25%).

ViA struktūra apskatāma ziņojuma pielikumā (skat. 3.pielikumu).

Saraksts ar galvenajiem ViA iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 4.pielikumu).

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

ViA Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika ir ViA kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi. Tā ir izstrādāta, tiek pārskatīta un īstenota saskaņā ar *Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (2015)*, Latvijas Republikas *Augstskolu likumā* noteikto un citiem normatīviem, vienlaikus, ņemot vērā ViA iekšējo un ārējo iesaistīto pušu viedokli un vajadzības. Politika atbalsta kvalitātes kultūras veidošanos, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos.

Turpmākajā tekstā sniegts pārskats par kvalitātes nodrošinājuma sistēmas dažādiem aspektiem.

Kvalitātes nodrošināšanas politika un pasākumi

ViA izstrādāta un apstiprināta attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam, kas paredz tiešanos uz izcilību un konkurētspēju izglītībā, tiešanos uz izcilību un konkurētspēju zinātnē un pētniecībā, kā arī zināšanu pārnesi un ieguldījumu reģiona attīstībā. Sākot ar 2022.gadu par stratēģijas attīstības un finanšu jautājumiem lemj ViA Padome (saskaņā ar Augstskolu likumu). Stratēģisko kontroli pār ViA attīstību īsteno ViA Senāts, bet administratīvo un uzskaites kontroli realizē Sabiedrības zinātņu fakultāte. Fakultāte regulāri (reizi mēnesī) izvērtē savu darbību un lemj par aktuāliem jautājumiem fakultātes domes sēdēs. Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences tiek vērtētas, balstoties uz tā profesionālajiem, akadēmiskajiem un zinātniskajiem sasniegumiem. Ik gadu virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā. Kopš 2018.gada kvalitātes vadībā un konsultēšanā arī iesaistās darba devēji, absolventi.

Par būtiskiem jautājumiem lemj fakultātes domes sēdēs reizi mēnesī. ViA ir **Zinātniskā padome**, kuras uzdevums ir sekmēt saskaņotu un mērķtiecīgu ViA akadēmisko un zinātniski pētniecisko darbību atbilstoši ViA stratēģijai. Zinātniskā padome konsultē un nepieciešamības gadījumā sagatavo priekšlikumus Senātam un rektoram par stratēģiski nozīmīgiem augstskolas zinātniski pētnieciskās darbības jautājumiem, t.sk., jaunu ViA pētniecības virzienu uzsākšanu. Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences tiek vērtētas, balstoties uz tā profesionālajiem, akadēmiskajiem un zinātniskajiem sasniegumiem. Ik gadu studiju virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā.

Augstskolā apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un koriģēšanas veidiem. Visi normatīvie dokumenti gan studējošajiem, gan akadēmiskajam personālam pieejami ViA e-vidē. Studējošie tiek informēti gan ievadstudijās, gan arī vēlāk studiju procesā par viņu tiesībām un iespējām piedalīties ViA attīstības politikas izstrādē un īstenošanā. ViA

studējošo pašpārvalde, kas deleģē kandidātus ViA Senāta un Satversmes sapulces vēlēšanām, pēc nepieciešamības organizē tikšanos ar ViA rektoru un/vai studiju virzienu vadītājiem. ViA ir izstrādāta **Studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība** un citi dokumenti nolikumi, kas saistīti ar kvalitatīvu studiju procesa norisi.

Studiju programmas un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas, savukārt, atbilst **ViA stratēģijai**. Studiju programmas tiek veidotas, izmantojot ārējo iesaistīto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem un to apguves rezultāti atbilst *Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai*.

Akadēmiskā personāla darba kvalitātes nodrošināšana un novērtēšana

ViA ir noteikusi pasākumus, kā pārliecināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, t.i., prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**, ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu, kā arī tiek ņemtas vērā studentu aptaujas par katru docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā studiju gada semestrī. ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā. Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus u.c. mobilitātes programmu ietvaros. Docētājam vienu reizi akadēmiskajā gadā (oktobrī par iepriekšējo akadēmisko gadu) jāiesniedz fakultātes dekānam atskaite par sasniegumiem zinātniskajā darbā, gūto pieredzi projektos, semināros un konferencēs. Iesniegtā informācija tiek izmantota zinātniskās atskaites un studiju virzienu pašnovērtējumu ziņojumu sagatavošanai. Lai docētājiem būtu iespēja pilnveidot savu akadēmisko darbu un tikt īstenota akadēmiskā darba kvalitātes pārraudzība, ViA tiek īstenotas dažādas aktivitātes, t.sk. studiju kursa novērtējuma aptaujas un studiju kurus hospitēšanas iespējas.

Studiju virzienā akadēmisko personālu veido vēlētie docētāji, gan arī nozares profesionāļi, kuri nodrošina ne tikai atsevišķas vieslekcijas, bet arī pilnu studiju kursu docēšanu. Tas ir viens no veidiem, kā tiek panākts līdzsvars studiju saturā starp teorētisko un praktisko zināšanu apguvi. Lēmums gan par vēlēto docētāju (lektoru, docentu amatiem), gan vieslektoru apstiprināšanu, pamatojoties uz virziena lēmumu, pieņem fakultātes dome pēc iepazīšanās ar katra pretendenta kvalifikāciju un kompetenču atbilstību. ViA vēlētie docētāji kvalifikācijas paaugstināšanas nolūkos piedalās Erasmus+ un citās profesionālās pilnveides mobilitātēs, apmeklējot ViA piedāvātos kursus, iesaistoties profesionālo organizāciju u.c. aktivitātēs.

Akadēmiskā darba un pētniecības resursi, atbalsts studentiem

ViA materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. ViA bibliotēka nodrošina akadēmiskajai un zinātniskajai darbībai nepieciešamos informatīvos resursus, nodrošina piekļuvi zinātnisko rakstu un citām elektronisko informāciju bāzēm no ViA bibliotēkas portāla. Tāpat ViA ir pieejama e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti mācību materiāli, elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, pārbaudes darbu un kontroldarbu izpildes nodrošināšana.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un interneta pieslēgumu (195 m²) un 12 laboratorijas: *Būvniecības laboratorija; Telpiskās pētniecības laboratorija; Energoefektivitātes laboratorija; Datu drošības laboratorija (Kiberdrošības laboratorija); Datortīklu laboratorija; Virtuālās realitātes laboratorija; Multimediju laboratorijas studiju pārvaldības un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās*

vērtības; *Multimediju laboratorijas komunikācijas ekosistēmu un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Imitāciju modelēšanas un RFID tehnoloģiju laboratorija; Mobilo tehnoloģiju laboratorija; Mehatronikas laboratorija; Elektrotehnikas laboratorija* (kopējā platība 324 m²). Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam un datu bāzu izmantošanai. Abonētās pilnteksta datubāzes ir pieejamas, autorizējoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²), savukārt studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Savukārt, telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam.

ViA nodrošina karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus studentiem un reflektantiem, radot iespēju viņiem pieņemt lēmumu par turpmāko izglītības vai nodarbinātības veidu, atrast atbilstošāko studiju virzienu, izvēlēties piemērotākos kompetenču pilnveides ceļus, izmantojot personīgos un izglītības iestādes resursus, sagatavoties veiksmīgai profesionālai darbībai, attīstīt savu personību, sasniedzot izvirzītos profesionālos mērķus, plānotu tālākizglītību, uzsāktu savu uzņēmējdarbību, kā arī sniedz atbalstu citos karjeras jautājumos. Galvenie karjeras attīstības pasākumi ViA ir individuālās vai mazo grupu karjeras konsultācijas studentiem (iekļaujot arī konsultācijas par CV izveidošanu, darba meklēšanu, sagatavošanās darba intervijām u.c.), kā arī reflektantiem par piemērotāko studiju virziena izvēli studiju uzsākšanu ViA. Tiek attīstīta arī mentoru kustība, iesaistot augstskolas absolventus. ViA cieši sadarbojas ar nozares uzņēmumiem, regulāri informējot studentus par aktuālajiem darba un prakses piedāvājumiem nozares uzņēmumos, kā arī palīdz studentiem sagatavoties darba un prakses uzsākšanas posmā. Karjeras attīstības atbalsts tiek pilnībā integrēts arī studijuursos, veidojot izpratni par nodarbinātību nozarē, sadarbojoties ar nozares ekspertiem un speciālistiem.

Informācijas vadība

ViA galvenie darbības rādītāji tiek izvērtēti un analizēti ik gadu, to atspoguļošana ir gan pašnovērtējuma ziņojumos, gan ikgadējos vadības ziņojumos, gan cita veida atskaitēs. Savukārt, informācija par studentu studiju gaitu, sekmēm un atbīruma rādītāji, studentu apmierinātība ar studiju programmās un absolventu karjeras gaitām tiek apkopota centralizēti, izmantojot gan kvalitatīvās, gan kvantitatīvās metodes – gan statistisko un finanšu rādītāju analīzi, gan dokumentu analīzi, gan reflektantu, gan studentu un absolventu aptaujas.

ViA nodrošina efektīvu studiju programmu un citu procesu vadīšanai nepieciešamās informācijas vākšanu, izmantojot ViA mājaslapu un sociālos tīklus, kā arī: ViA studiju administrēšanas informācijas sistēmu *LAIS*, kas nodrošina iespēju apkopot datus par visiem studiju aspektiem un sekmīgi izmantot tos studiju procesa darbībā, Lietvedības informācijas sistēmu, E-mācību vidi *Moodle*, *Microsoft Teams*, Bibliotēkas sistēmu *ALISE*, Grāmatvedības sistēmu *Horizon*.

Sabiedrības informēšana

ViA mājaslapā regulāri tiek publicēta aktuāla, neitrāla un objektīva informācija par augstskolas darbību, tai skaitā piedāvātajām koledžas, bakalaura, maģistra un augstākā līmeņa studiju programmām un iegūstamajiem grādiem/ kvalifikācijām un atlases kritērijiem uzņemšanai tajās; programmu sagaidāmajiem studiju rezultātiem, piešķiramo kvalifikāciju, izmantotajām mācīšanas, mācīšanās un sekmju vērtēšanas procedūrām, minimālajiem sekmīgajiem vērtējumiem vai prasībām, studentiem pieejamām mācīšanās iespējām un ārpus studiju aktivitātēm, kā arī informāciju par karjeras iespējām pēc absolvēšanas un absolventu nodarbinātību.

ViA katru gadu sagatavo, apstiprina un publicē studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus, kā arī kārtējam akadēmiskajam gadam paredzētos uzņemšanas noteikumus. ViA docētāji un darbinieki aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā un Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas, par ko aktuālākā informācija tiek publicēta augstskolas sociālajos medijos un mājaslapā, tā popularizējot augstskolu un studiju programmas.

ViA regulāri publicē aktuālu, neitrālu un objektīvu informāciju par augstskolas darbību, piedāvātajām programmām un iegūstamajiem grādiem/kvalifikācijām sociālajos medijos – *Facebook, Twitter, Instagram, Tik Tok, YouTube*, kā arī drukātos informatīvos bukletos un citos izdales materiālos. Tāpat sociālajos medijos kā latviešu, tā angļu valodā tiek publicēta informācija, kas ir aktuāla, noderīga gan esošajiem, gan topošajiem studentiem, gan absolventiem, gan citām iesaistītajām pusēm un sabiedrībai. Informācija, kas aktuāla konkrētam cilvēkam vai cilvēku grupām, piemēram, docētājiem, augstskolas administrācijas darbiniekiem vai kādas konkrētas studiju programmas studentiem, tiek izsūtīta e-pastā.

Saikne ar ViA absolventiem tiek uzturēta sociālajā medija *Facebook* grupā “ViA Alumni”, kurā augstskola publicē aktuālāko informāciju, kas būtiska absolventiem, piemēram, par darba iespējām augstskolā, salidojumiem, iespējamo dalību pasākumos.

Par augstskolas darbību un aktuālākajiem notikumiem tiek informēti arī nozares mediji un citi, kā reģionālie, tā valsts mēroga, mediji, aicinot informāciju izplatīt plašākai sabiedrībai mediju drukātajās, elektroniskajās un citās versijās un/vai sociālo mediju kontos. Tāpat kompetences robežās tiek sniegta nepieciešamā informācija mediju pārstāvjiem par viņiem interesējošām aktualitātēm, notikumiem un jaunumiem, kas saistīti ar augstskolu, tās darbiniekiem vai studentiem. Katru dienu tiek veikts mediju monitorings, kura laikā tiek apkopota medijos publicētā informācija par augstskolu un aktualitātēm, kas ar to saistītas. Izvērtējot informācijas būtiskumu un piemērotību, tā tiek pārpublicēta augstskolas sociālo mediju kontos.

Studiju virzienu popularizēšanai tiek veiktas gan rakstiska, gan video formāta intervijas ar docētājiem, studentiem un augstskolas absolventiem, kas tiek publicētas augstskolas mājaslapā, kā arī sociālajos medijos *Facebook, Twitter, Instagram, Tik Tok* un *YouTube*. Tāpat studiju virzienu popularizēšanai mājaslapā un sociālajos medijos tiek publicēta informācija par studentu individuāli veiktajiem darbiem, sasniegumiem zinātnes jomā, konferencēs, konkursos vai sacensībās, studiju procesu, kā arī iespējām pilnveidot savas zināšanas augstskolas laboratorijās, prakses laikā uzņēmumos, augstskolas piedāvātajosursos, nodarbībās, radošajās darbnīcās un citviet. ViA publicitātes nodrošināšanai ārpus Latvijas, mobilitātes programmu ietvaros, ārvalstu sadarbības partneriem tiek prezentēta informācija par ViA studiju programmām un kopīgu projektu īstenošanas iespējām.

Studiju virziena docētāji regulāri piedalās vietējās un starptautiskās konferencēs, semināros, publiskās diskusijās kā viedokļu līderi, darbojas kā eksperti Eiropas Savienības projektos starptautiskā mērogā, regulāri papildina zināšanas arī kā dalībnieki pieredzes apmaiņas misijās, tādējādi nesot līdzi arī augstskolas un virziena vārdu un palīdzot dibināt jaunus sadarbības sakarus.

Sadarbība ar studējošajiem un absolventiem

Ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par augstskolā īstenoto studiju programmu atbilstību studējošā priekšstatiem, par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Aptauju rezultāti tiek analizēti un vērtēti, kā arī uz to bāzes tiek pieņemti lēmumi par dažādām izmaiņām un pilnveidojumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā.

Studiju virziena līmenī katra semestra beigās studiju virziena direktors apkopo aptaujas rezultātus, caurskata tos, analizē studentu sniegtās atbildes un apkopo ierosinājumus uzlabojumiem, kurus pārrunā gan ar mācībspēkiem, gan katra kursa studentiem un Konsultatīvo padomi, kuras sastāvā ir studenti no katra kursa un docētājs no studiju programmas. Pārrunu ietvaros tiek caurskatīti arī nepieciešamie uzlabojumi kursa saturā, apmācību metodēs, savstarpējā sadarbībā starp docētājiem semestra un gada ietvaros.

ViA ir aktīva studentu pašpārvalde - Vidzemes Augstskolas Studentu apvienība. Plašāka sadarbība izvērsta ar studentu EKO padomi, kas iesaistījusi programmas studentus praktiskos projektos, kas integrēti apmācību programmas agrīnajosursos, piemēram, augstskolas teritorijas labiekārtošanas ideju konkursi un izstrāde.

Ik gadu ViA veic arī absolventu aptauju. Tās galvenais mērķis ir dokumentēt absolventu apmierinātību ar iegūto izglītību uzreiz pēc studiju beigām, kā arī vākt datus par absolventu nodarbinātību. Aptauja tiek veikta gadu pēc studiju pabeigšanas. Aptauju rezultāti parāda, ka bakalaura un maģistra programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū, strādā nozarē atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai gan privātajā, gan valsts un pašvaldību sektorā.

ViA studiju kvalitātes nodrošināšanas politika apskatāma ziņojuma pielikumā (skat.5.pielikumu).

ViA studiju kvalitātes nodrošināšanas politika pieejama arī ViA mājaslapā: <https://va.lv/lv/par-via/dokumenti>

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2(1) daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	skat. I daļas 1.3.punktu.
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	skat. I daļas 1.3.punktu.
3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	skat. II daļas 2.1.5.punktu.
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	skat. I daļas 1.3.punktu.
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem	skat. I daļas 1.3.punktu.

6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	skat. I daļas 1.3.punktu.
----	---	---------------------------

2.1. Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums.

Studiju virzienā "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" (turpmāk - VRSTAO) iekļaujas kopumā divas studiju programmas. Aizvadītajā akreditācijas periodā studiju virzienā notikusi ievērojama pārmaiņas izaugsme - gan studiju programmu konsolidācija, gan izveidota un licencēta jauna starptautiskai un vietējai studējošo auditorijai mērķētas maģistra studiju programma. Ņemot vērā ViA stratēģijā noteiktos prioritāros studiju un pētniecības virzienus, ir pieņemts lēmums veikt studiju programmu konsolidāciju, slēdzot tās programmas, kas reģionālā un nacionālā līmenī nenes gaidīto piensumu, kā arī apvienot un izveidot jaunas studiju programmas, kas ir izveidotas valstij stratēģisko svarīgās jomās. Nekonkurētspējīgo programmu slēgšana ir mērķtiecīgs solis, lai augstskola varētu veiksmīgi attīstīties un turpināt uzsākto virzienu. Jaunveidojamās programmas ir kā secīgs nākamais solis, lai varētu turpināt attīstību visos līmeņos, nodrošinot studentiem pieejamas studijas maģistra programmās studiju virzienos, kas šobrīd ir konkurētspējīgi un darba tirgū pieprasīti. SAM 8.2.1. projekta ietvaros studiju programmas *Tūristu gids - ceļojumu un pasākumu organizators* (43812), *Starptautiskā tūrisma pasākumu vadība* (45812) tika slēgtas 2021.gada 30.jūnijā, bet studiju programma *Tūrisma stratēģiskā vadība* (47812) tika slēgta 2022.gada 30.jūnijā. Šo programmu vietā SAM 8.2.1. projekta ietvaros izveidota un licencēta jauna maģistra studiju programma sadarbībā ar partneri no Somijas uz resursu koplietošanas bāzes.

VRSTAO studiju virziens ir viens no ViA stūrakmeņiem, uz kuru balstījās ViA izveide 1996.gadā. Tas ir mainījies laikam līdzi un darbojies ciešā sasaistē ar tūrisma nozari un Vidzemes reģiona pašvaldībām, ir izveidota sadarbība ar profesionālās izglītības iestādēm, vidējās izglītības iestādēm un citām augstskolām Latvijā un ārvalstīs. Patlaban VRSTAO ir viens no stratēģiskās identitātes balstiem augstskolā, kas nodrošina plašāku augstskolas atpazīstamību Latvijas mērogā potenciālajiem studentiem un ciešu integrāciju ar nozares uzņēmumiem un institūcijām reģiona ilgtspējīgā attīstībā. VRSTAO ir viens no augstākās izglītības un nozares pētniecības līderiem valstī, kā arī ir pamanāms starptautiskajā akadēmiskajā un pētnieciskajā vidē ar publikācijām, ziņojumiem konferencēm, dalību mobilitātes un attīstības projektos sadarbībā ar starptautiskiem partneriem, dalību mobilitātes un attīstības projektos ārvalstīs.

Studiju virziena attīstība iekļaujas kopējā ViA stratēģijā par studiju procesa, zinātnes un pētniecības attīstību, kā arī Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 vīzijā un visas Latvijas tūrisma nozares (Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam) attīstībā kopumā. VRSTAO studiju virziens pārstāv reģionā vienīgo profesionālās augstākās tūrisma un atpūtas izglītības programmu kopu, kas tiek realizēta valsts augstskolā.

Vidzemes Augstskolas stratēģijā ir izvirzītas trīs stratēģiskās prioritātes: izglītība, zinātne un zināšanu pārnese un ideju līderība.

VRSTAO studiju virziens vispirms ir pakārtots prioritātei "Izglītība", nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Studiju programmu īstenošana studiju virzienā nodrošina ViA misijas īstenošanu: veicināt zināšanu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību reģionālā un nacionālā līmenī, nodrošinot privāto un publisko sektoru ar augsta līmeņa profesionāliem, kā arī veicot pētniecību sabiedriski aktuālu saistītu problēmu risināšanai. Studiju virzienam svarīgi ir īstenot arī prioritātes "Zinātne" mērķi- nodrošināt starptautiskiem kritērijiem atbilstošu pētniecisko vidi un pētījumu rezultātus, kas tiek izmantoti konkrētu problēmu risinājumos (inovācijās), augstvērtīgās zinātniskās publikācijās, kā arī pētījumu rezultātu pārnese izglītības programmās un tautsaimniecībā, jo bez pētniecības atbalsta nav iespējams sasniegt izglītības mērķi. Prioritātes "Zināšanu pārnese un ideju līderība" mērķa - nodrošināt ViA un tās partnerinstitūciju zināšanu nodošanu sadarbības partneriem, ViA vērtību un ideju popularizēšana, kā arī Vidzemes reģiona intelektuālā līdera lomas uzņemšanās valsts un reģiona izaugsmes veicināšanā - sasniegšana studiju virziena ietvaros pakārtota uzņēmēju, reģiona un visas tautsaimniecības kopējo vajadzību apmierināšanai.

VRSTAO studiju virziena mērķi ir saskaņoti arī ar citu ViA stratēģisko mērķu sasniegšanu, piemēram, sniedzot visiem pieejamas augstas kvalitātes mūžizglītības iespējas, sekmējot ikviena indivīda personīgo un profesionālo izaugsmi. Studiju virzienā jaunveidotas bakalaura un maģistra programmas savstarpēji papildina viena otru, bakalaura programmai vairāk koncentrējoties uz zināšanu apguvi un izpratni attiecībā uz ilgtspējīgu tūrismu, informācijas ieguvu, atlasu, apstrādi, IKT rīku pielietošanu tūrismā, kā arī dažādām prasmēm, piemēram, novērtēt tūrisma un atpūtas resursus un tendences, analizēt un novērtēt nozares vidi, plānot, organizēt un novērtēt uzņēmuma darbības ekonomiskās attīstības rādītājus, izstrādāt attīstības plānus un projektu sagataves atbilstoši noteiktajiem mērķiem un tirgus situācijai. Savukārt, jaunizveidotā maģistra programma liek akcentus uz dziļāku izpratni, zināšanām un prasmēm par tūrisma konkurētspēju, tirgvedības stratēģijas tūrismā, jaunu produktu attīstību un pakalpojumu inovācijām ilgtspējīgu tūrisma vadību, tūrisma uzņēmējdarbību un globālās izmaiņām, starptautisko ekonomiku un finanšu vadību, kā arī moderno tehnoloģiju izmantojumu tūrisma nozarē.

Saskaņā ar ViA attīstības stratēģiju 2016.–2020. gadam, VRSTAO studiju virziena attīstībai noteiktas trīs prioritātes, katrai prioritātei izvirzīts stratēģiskais mērķis un noteikti rīcības virzieni.

1.prioritāte: studijas

Stratēģiskie mērķi - starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības nodrošināšana tūrisma un atpūtas jomā: valstī kļūt par uzņēmējdarbības apguves, popularizēšanas un atbalsta centru Vidzemes reģionā biznesa vadības studiju programmu un biznesa jomas pakalpojumu eksports

1.prioritātes rīcības virzieni:

studiju programmu pilnveidošana un jaunu izveide

studiju virziena nišas definēšana un pozicionēšana augstākās izglītības tirgū ārvalstu studentu piesaiste VRSTAO studiju virziena programmās

sadarbības platformas izveide ar reģiona vispārizglītojošajām un profesionālās izglītības mācību iestādēm

2.prioritāte: pētniecība

Stratēģiskie mērķi-

Virziens kā zinātnisko pētījumu centrs reģionālās ekonomikas ilgtspējas attīstības jomā Platforma maģistru un doktorantūras studentu iesaistei pētniecībā

2.prioritātes rīcības virzieni:

pētnieciskās kapacitātes palielināšana, piesaistot docētājus ar doktora grādu un kāpinot doktora grādu ieguvušo skaitu

pētnieciskā darbība, akcentējot reģiona attīstības prioritāros virzienus un uzņēmēju intereses uzņēmēju studentu pētniecisko prasmju attīstīšana, sadarbojoties ar docētājiem pētniecisko projektu ietvaros

3.prioritāte: Zināšanu pārnese un ideju līderība

Stratēģiskie mērķi –

Virziens kā biznesa ideju ģenerēšanas, uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovatīvu risinājumu aprobācijas platforma

Sadarbības tīklojuma veidošana ar augstskolām, citām izglītības iestādēm, uzņēmējiem un publisko sektoru zināšanu nodošanai un komercializācijai

3.prioritātes rīcības virzieni:

sadarbības padziļināšana ar nozares uzņēmējiem un publisko sektoru studiju satura izstrādē, studentu profesionālo kompetenču novērtēšanā un nozares inovatīvu risinājumu ieviešanā pirmsinkubācijas platformas nodrošināšana un attīstīšana Zināšanu un tehnoloģiju centra projektu ietvaros, sadarbības attīstīšana ar Valmieras Biznesa inkubatoru.

Studiju programmai ir augsta konkurence Latvijā, tāpēc uzsvars nākotnē ir uz programmas pilnveidošanu, vietējo dabas un kultūras resursu ilgtspējīgu iesaisti tūrismā un atpūtā, viedu galamērķu veicināšanu, pētniecības attīstību, īpaši akcentējot reģiona attīstības prioritāros virzienus.

Ekonomikas ministrijas 2020.gada Informatīvajā ziņojumā par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm tiek apgalvots, ka, saglabājoties pašreizējai darba spēka sagatavošanas struktūrai, viesmīlības, ēdināšanas, tirdzniecības un citu pakalpojumu jomas vadītāju pieprasījums pieaugs – 2021.g. ~7,6 tūkst, 2022.g. 7,9.tūkst., 2030.g. 9,2 tūkst., bet 2040.g. 10 tūkst. Tiek prognozēts, ka būtiskākais jauno darba vietu pieaugums vidējā termiņā sagaidāms profesionālos, zinātniskos un tehniskos pakalpojumos, informācijas un komunikācijas pakalpojumos un būvniecībā, uzsverot, ka nozīmīgs darbavietu pieaugums ilgtermiņā sagaidāms izmitināšanas un ēdināšanas nozarēs, ņemot vērā kopumā tūrisma sektora paplašināšanos.

Aplūkojot automatizācijas iespējamību profesiju griezumā, pie vismazāk ietekmētajām tiek nosaukti arī viesmīlības, tirdzniecības un citu pakalpojumu jomu vadītāji, jo ir nepieciešama augsta līmeņa profesionālā izglītība un spēja iesaistīties kompleksās sociālās mijiedarbībās.

Pašreizējā situācija darba tirgū Latvijā parāda, ka pieprasījums pēc uzņēmējdarbības speciālistiem ir stabils un saglabāsies nākotnē. Eiropas Komisijas darba tirgus portāls EURES uzsver, ka pieprasītāka būs profesionālā, nevis vispārējā vidējā vai akadēmiskā izglītība – 46% no visām jaunajām vakancēm plāno piesaistīt darbiniekus ar profesionālo/profesionālo vidējo izglītību, savukārt, 14% no reģistrēto vakanču kopskaita veido augstas kvalifikācijas profesijas (vecākais eksperts, klientu/pārdošanas konsultants, projekta vadītājs, vecākais referents, pārdošanas speciālists), kas atbilst VRSTAO studiju virziena profilam. Eiropas Savienībā uz 2030.gadu visstraujāk pieaugs pieprasījums pēc komercpakalpojumiem (prognozējamais pieaugums ir 11.6%), kas nākotnē nodrošinās iespēju iekļauties ES darba tirgū. Pieaugs pieprasījums pēc darba spēka ar digitālām prasmēm un analītisko domāšanu, uz ko ir vērsta studiju virziena programmu saturs.

ViA HESPI 2018.gadā veiktais pētījums „Cilvēkresursu (tajā skaitā talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai” norāda uz augsti kvalificētu speciālistu nepieciešamību Valmieras kā Vidzemes reģiona ekonomiskā centra izaugsmei.

Jāpiemin arī divi būtiski notikumi, kas ietekmējuši studiju virziena stratēģisko attīstību. Pirmkārt, Covid-19 pandēmija spēcīgi un paliekoši ietekmējusi sociālekonomisko situāciju globālā mērogā un arī Latvijā. Pandēmijas ierobežojumu ietekmē visbūtiskākais apjoma samazinājums un negatīvā ietekme jeb vissmagāk cieta krīzes tiešā veidā skartās nozares – aviācija, restorāni, bāri, sabiedriskā ēdināšana,

starptautiskais pasažieru transports, māksla, kultūra un izklaide, viesnīcas un tūrisma mītnes, konferenču un izstāžu organizēšana, auto noma, iekārtu un materiālo līdzekļu iznomāšana, ceļojumu biroju un tūrisma operatoru pakalpojumi, sporta objekti, klubi, fitnesa centri. Otrkārt, 2022. gada 24. februārī Krievijai iebrūkot Ukrainā, ir pasliktinājusies ģeopolitiskā situācija un pastāv liela nenoteiktība attiecībā uz to, kā karš un ar to saistītās sankcijas un piegādes ķēžu pārrāvumi ietekmēs ekonomisko attīstību. Ekonomikas Ministrija prognozē, ka 2022. gadā ekonomikas izaugsme ģeopolitisko faktoru dēļ samazināsies par vismaz 3 procentpunktiem, salīdzinājumā ar iepriekš prognozēto. Lielā nenoteiktība ietekmē gan iedzīvotāju patēriņu, gan uzņēmumu investīcijas un ārējo tirdzniecību. Vienlaikus konflikta ekonomiskās ietekmes apmērs ir ļoti neskaidrs un būs atkarīgs no kara ilguma un politiskajām reakcijām. Taču ir skaidrs, ka kara rezultātā tiks būtiski kavēta izaugsme un palielināsies inflācijas spiediens. Tāpat nozīmīgs un spilgts aspekts ir šo divu notikumu rezultātā ir tas, ka tūrisma un atpūtas nozare kā karjeras izvēle jauniešiem ir palikusi nepievilcīga tās nenoteiktības dēļ, kā rezultātā nozaru organizācijas ļoti cieš no darbaspēka trūkuma, par ko tūrisma un atpūtas nozare vairākkārt publiski paudusi viedokli un bažas. Saskaņā ar jaunāko Pasaules Tūrisma organizācijas Pasaules tūrisma barometru starptautiskais tūrisms 2022. gada pirmajos piecos mēnešos piedzīvoja spēcīgu atspērienu, reģistrējot gandrīz 250 miljonus starptautisko tūristu, kas ir gandrīz puse (46%) no 2019. gada pirmspandēmijas līmeņa. Pasaules tūrisma organizācijas tālredzīgie scenāriji, kas publicēti 2022. gada maijā, liecina, ka starptautiskie ieceļotāji 2022. gadā sasniegs 55-70 % no pirmspandēmijas līmeņa. Rezultāti ir atkarīgi no mainīgajiem apstākļiem, galvenokārt mainīgajiem ceļošanas ierobežojumiem, pastāvīgas inflācijas, tostarp augstām enerģijas cenām, un vispārējiem ekonomiskajiem apstākļiem, kara evolūciju Ukrainā, kā arī ar pandēmijas stāvokli. Jaunākie izaicinājumi, piemēram, darbinieku trūkums, lieli lidostu sastrēgumi un lidojumu kavēšanās un atcelšana, arī varētu ietekmēt starptautiskā tūrisma skaitu. Scenāriji pa reģioniem liecina, ka Eiropa un Amerika 2022. gadā fiksē labākos tūrisma rezultātus, savukārt Āzija un Klusā okeāna valstis atpaliks stingrākas ceļošanas politikas dēļ. Starptautisko tūristu skaits Eiropā 2022. gadā varētu sasniegt 65% vai 80% no 2019. gada līmeņa atkarībā no dažādiem apstākļiem.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

ViA VRSTAO studiju programmu īstenošanas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze norāda uz stratēģiskajām iespējām attīstībai un iespējām pielāgoties ārējo faktoru ietekmei.

ViA VRSTAO stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze:

Stiprās puses

- Profesionālās studiju programmas, kuru saturs nodrošina sabalansētu akadēmisko un profesionālo izglītību, starpdisciplināritāti, saturā ietvertas aktuālas valsts ekonomikas, reģiona un nozaru attīstības tendences.
- Akadēmiskā un pētnieciskā darba sinerģija, starpdisciplinārās pieejas realizācija, akcentējot patstāvīgā darba formu dažādību, iesaistoties nozarei un reģionam aktuālu problēmu izpētē un risināšanā.
- Zālajā domāšanā balstīta augstskolas attīstības vīzija un studiju kursu realizēšanas principi.
- Profesionālās studiju programmas, viens no diviem galvenajiem virzītājspēkiem tūrisma nozarē valsts līmenī – orientēšanās būt nišas līderim (izņemot studentu skaitu, kur Rīgas resursi ir lielāki).
- Vistiešākā saikne ar tūrisma nozares izaugsmes veicināšanu – docētāju iesaiste lietišķajā pētniecībā, izglītojošos semināros un konsultēšanā, studentu pētnieciskais darbs un prakses; cieša sadarbība ar nozares uzņēmumiem un organizācijām.
- Cieša saikne ar Vidzemes un Pierīgas reģiona attīstību pētnieciskais darbs ir vērsts uz reģiona vajadzību izpēti, daudz lokālu tūrisma piemēru ikdienas studiju procesā (Valmierā, Gaujas NP u.c.). Vairāk nekā trešdaļa absolventu paliek strādāt reģionā.
- Virzienā vēlētāji ir motivēti sasniegt augstus rezultātus, orientēti uz attīstību, inovācijām, sadarbību zinātnē, akadēmiskajā darbā, kā arī sadarbības veidošanā ar nozari.
- Starpdisciplināra pieeja: IT un sociālo zinātņu integrācija, reģionālo inovāciju veicināšana.
- Augsts studentu un absolventu lojalitātes līmenis. Liels absolventu īpatsvars, kuri jau ir darba devēji, augsta absolventu nodarbinātība.
- Internacionalizācija un starptautiska studiju vide: mobilitāte, projekti, semināri, konferences. Studentu prakses Latvijā un ārvalstīs. Studentu un docētāju iesaiste akadēmiskajos starptautiskajos projektos (*Nordplus*, *Erasmus* u.c.) Esošais sadarbības tīkls un tehnoloģiskais nodrošinājums rada labvēlīgus priekšnosacījumus starptautisku studiju programmu attīstībai kopā ar partneraugstskolām.
- Individuāla pieeja studiju procesā un individuāla atgriezeniskā saikne, lielāka uzmanība studējošiem kā personībām un viņu izaugsmei, iespēja padziļināti strādāt ar specifiskām un aktuālām studiju metodēm (intergrēti lauka pētījumi, problēmrisinājumi u.c.).
- Modernas studiju metodes, e-mācības, IT izmantošana sociālo zinātņu vajadzībām. Moderna bibliotēka un augstskolas infrastruktūra (īpašs akcents tūrisma – ANO Pasaules tūrisma organizācijas depozīt-bibliotēka).
- Motivēts un kvalificēts akadēmiskais personāls, docētāju starptautiskā pieredze; augsta elastība un spēja reaģēt uz tirgus prasībām studiju programmu saturā.
- Mērķtiecīgi attīstīts stratēģisks sadarbības tīkls Latvijā un ārvalstīs ar komerc-sektora, valsts, pašvaldības, nevalstiskajām organizācijām un akadēmisko sabiedrību. Pārstāvēta ATLAS (Association for Tourism and Leisure Education and Research/Tūrisma un atpūtas izglītības un pētniecības asociācija), ITEM (International tourism master network/Starptautiskā tūrisma pamattīkls), LCB (Latvijas Kongresu birojs), LVRA (Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija), DAP (Dabas aizsardzības pārvalde), VTA (Vidzemes tūrisma asociācija), GNP (Gaujas Nacionālā parks) tūrisma klasteri u.c.
- Relatīvi zemākas studiju izmaksas ikdienas studentu dzīves nodrošināšanai (salīdzinot ar Rīgu) – pamatā ikdienā viss ir kājām ejamā attālumā, infrastruktūras, labiekārtojums, Valmieras kā studentu pilsētas pozicionējums.
- Kapacitāte, sadarbojoties ar citu augstskolu (Latvijā un ārvalstīs) zinātniekiem, veikt kopīgus pētījumus, iesaistīties kopīgos starptautiskos projektos un valsts pētījuma programmās.
- Kapacitāte paplašināt studiju kursu piedāvājumu angļu un citās svešvalodā.
- Kapacitāte attīstīt koledžas studiju programmas sadarbībā ar vidējām profesionālajām izglītības iestādēm (Valmiera, Smiltene, Priekule) vai atsevišķi.
- Labvēlīgais iekšējais mikroklimats virziena, fakultātes ietvaros un ViA, kas balstās uz korektām un lietišķām attiecībām docētāju savstarpējā komunikācijā, kā arī komunikācijā starp docētājiem un studentiem.
- Tiek nodrošināti radošam un sekmīgam studiju procesam atbilstoši apstākļi (infrastruktūra, personāla atbalsts).
- Augsta docētāju zinātniski pētnieciskā darba aktivitāte, t.sk. nozares pasūtītos lietišķos pētījumos.
- Cieša sadarbība un starptautiskās iespējas izveidotajā HESPI UNESCO katedrā "Biosfēra un cilvēks", Eiropas universitāšu aliansē projektā E³UDRES², u.c.
- Izstrādāta un licencēta Valmieras novada pašvaldībā interešu izglītības programma "Gudrā ceļošanas skola".

Vājās puses

- Relatīvi neliels studentu skaits, mazāka potenciālo studentu maksātspeja.
- Docētāju laika resursu kapacitāte ir ierobežota, lai aktīvu sadarbību ar nozari savienotu ar kvalitatīvu administratīvo darbu un zinātnisko pētniecību un pilnvērtīgām studentu konsultācijām.
- Daļas docētāju motivācija un prasmes kursu saturu pasniegt angļu vai citā svešvalodā, kas ietekmē starptautisko konkurētspēju.
- ViA budžeta ietvaros, bez ārējā papildu finansējuma, apgrūtināta iespēja piesaistīt lielu skaitu augsta līmeņa vieslektoru no ārvalstīm.
- Grūti piesaistīt jaunus (t.sk.) gadus mācībspēkus, lai nodrošinātu pēctecību un atjaunotni.

Iespējas

- Pieprasījuma izmaiņas jeb plašāks skatījums uz studējošiem – t.sk. mūžizglītība, atsevišķi kursi uzņēmēju apmācībai, e-vidē emigrantiem ārpus Latvijas u.c.
- Terorisma draudi pasaulē un starptautisko attiecību saspīlējums var veicināt vietējā un Baltijas tūrisma pieaugumu.
- Ārvalstu partneraugstskolu tīkla izmantošana ārvalstu studentu un docētāju piesaistei
- Studiju programmas satura pilnveide, integrējot IT rīkus, palielinot kursu skaitu angļu valodā, izveidojot jaunu profesionālo studiju kursu moduļus.
- Docētāju iesaiste SAM 8.2.2. projektā stažēšanās uzņēmumos (kā brīvprātīgais darbs bez apmaksas), digitālo prasmju un angļu valodas zināšanu uzlabošana
- Dalība Eiropas universitāšu aliansē projektā E³UDRES²
- Apmācība un stažēšanās uzņēmumos kā iespēja profesionālai pilnveidei un sadarbībai ar nozari.
- Absolventu plašāka iesaistīšana studiju programmas realizācijā un augstskolas konsultatīvo institūciju darbā.
- Sadarbības paplašināšana ar reģiona uzņēmējiem konsultatīvo padomju ietvaros studiju satura un praksi organizācijas pilnveides nodrošināšanai.
- Starptautiskā un nacionālā sadarbība iekš HESPI UNESCO katedras “Biosfēra un cilvēks” veikt lietišķus, nozarei nepieciešamus pētījumus Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā

Draudi

- Demogrāfijas un emigrācijas tendences (samazinās jauniešu skaits studējošo vecumā)
- Zināšanu un prasmju līmeņa negatīvas izmaiņas vidusskolēniem. Studentu kompetences, uzsākot studijas, ietekmē studiju kvalitāti – ekonomisku apsvērumu dēļ tiek uzņemti arī vidusskolēni ar vājiem mācību rezultātiem, kas ietekmē arī kopējo līmeni
- Ekonomiskā situācija un zemā potenciālo studentu maksātspēja, t.sk. studiju pārtraukšana finansiālu apsvērumu dēļ, budžeta finansēto vietu samazinājums sociālajām zinātnē
- Relatīvi mazs atalgojums AI jomā studiju darba nodrošināšanā, it sevišķi zemākos amatos, var veicināt docētāju aizplūšanu, kā arī docētāju pārslodzi iesaistoties blakus darbos, kā rezultātā tiek ietekmēta izglītības kvalitāte
- Valsts ilgtermiņa izglītības politikas trūkums un nekonsekvence īstermiņa politikas lēmumu īstenošanā, kas ierobežo izmaiņu ieviešanu studiju programmās ierobežotu, liedz aktualizēt programmu saturu nepieciešamajā apjomā un īsā laika periodā, ierobežo sadarbību ar ārvalstu partneraugstskolām
- Citi ārējie faktori – izglītības politikas trūkumi, ES politika attiecībā uz projektu finansējumu augstākajai izglītībai
- Valsts politikas izmaiņa attiecībā uz tūrisma un viesmīlības nozari
- Terorisma draudi pasaulē un starptautisko attiecību saspīlējums var veicināt starptautiskā tūrisma kritumu
- COVID-19 pandēmijas radītās sekas, tai skaitā potenciālo studentu interese par studijām, vai studiju turpināšanu (maģistra līmenī), ko nav iespējams apvienot ar pilnas slodzes darbu
- Tūrisma nozares kā potenciālās karjeras jomas šobrīd nepievilcīgais tēls, kas nemotivē reflektantus izvēlēties studijas neperspektīvā karjeras jomā
- Latvijas izglītības piedāvājums kopumā starptautiski neatpazīstams un nepietiekami prestižs, kas katrai augstskolai individuāli apgrūtina starptautiski studiju programmu izveidi un/ vai starptautisko studentu piesaisti

Stratēģiskās iespējas paredz stipro pušu izmantošanu, lai vienlaikus mazinātu vājās puses, izmantotu iespējas un elastīgi pielāgoties ārējo apstākļu radītajiem izaicinājumiem. Efektīvas studijas ar pārdomāti individuālu pieeju un mērķtiecīgi iesaistītu nozares līdzdalību, aktualitāti, integrējot digitālās vajadzības, ilgtspēju, ekonomisko konkurētspēju ar efektīviem risinājumiem.

Vājās puses, kas saistītas ar relatīvi nelielu studentu skaitu un to maksātspēju ir skatāmas vispārējā Latvijas ekonomikas un sociālajā kontekstā. No nākamā gada Izglītības un zinātnes ministrija piedāvā ieviest jaunu finansējuma projektu, kas paredz 7-10 gadu laikā pāriet uz pilnībā finanšētu augstāku izglītību, paredzot pārejas posma laikā ieviest daļēja valsts finansējuma sistēmu. Var cerēt, ka šis projekts paredzēts tieši, lai veicinātu lielāku studentu skaitu un arī viņu maksātspēju. Docētāja laika resursu kapacitātes trūkums ir daļēji novēršams ar virziena stipro pušu izmantošanu- spēju koncentrēties uz pētniecību, labvēlīgu virziena iekšējo mikroklimatu un savstarpējām attiecībām un atbalst, kā arī daudzveidīgām izaugsmes iespējām nozarē un augstskolā. SAM822 projekta ietvaros docētājiem bija

iespēja pilnveidot savas prasmes angļu valodā, tā ka arī šī vājās puses virziena docētāji ir mazinājuši. Apgrūtināto iespēju piesaistīt ārvalstu pasniedzējus, savukārt, arī ir mazinājies projekts SAM822, kura laikā tikuši veidoti kontakti ar vairākiem viespasniedzējiem, arī Erasmus+ programmu ietvaros tiek veicināta starptautiskā sadarbība ar citu valstu pasniedzējiem. Draudus mazināties vidusskolēnu kompetencei tūrisma jomā, virziena docētāji mazina ar intensīvām vieslekcijām dažādās vidusskolās, sniedzot ieskatu tūrisma profesijā, tūrisma jomas aktualitātēs.

Studiju attīstības plāns arī paredz mazināt SVID analīzē aprakstītos draudus un vājās puses- veidojot vienotu docētāju kvalifikācijas konceptu, izzinot individuālās docētāju profesionālās kompetences un to vajadzības, īstenojot VRSTAO docētāju kvalifikācijas pilnveidi, sniedzot atbalstu docētāju iesaistei pētnieciskajā darbā, piesaistos arī dažādas grantu programmas, kā arī veidojot augstskolai vienotu modeli ārvalstu studentu piesaistei, arī izmantojot ES struktūrfondu programmas augstskolu studiju programmu attīstībai un starptautiskās sadarbības paplašināšanai.

Pielikumā pievienots Studiju virziena attīstības plāns, kas izstrādāts, balstoties uz SVID analīzi. Attīstības plāns tiek caurlūkots katru gadu, kad tiek gatavots pašnovērtējuma ziņojums. Studiju virziena direktore sadarbībā ar pašnovērtējuma izstrādes darba grupu veic analīzi par attīstības plāna izpildi.

Studiju virziena attīstības plāns apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.6.pielikumu).

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

VRSTAO darbojas Sabiedrības zinātņu fakultātes sastāvā, administratīvi to pārauga fakultātes dekāns. Fakultātes Dome pieņem lēmumus par izmaiņām programmās, ievēl docētājus, apstiprina viesdocētājus. Domē darbojas studentu pārstāvji no Sabiedrības zinātņu fakultātē īstenotajām studiju programmām. Tāpat VRSTAO studiju virzienā darbojas arī virziena konsultatīvā padome, kuras sastāvā ir katra kursa pārstāvis docētājs un virziena vadītājs. Tā ir konsultatīva institūcija, kas, sniedzot padomus VRSTAO studiju virziena vadītājām, VRSTAO studiju virziena padomei, veicina VRSTAO studiju programmu attīstību, izvērtē studiju rezultātus un docētāju kursu vērtējumus.

ViA VRSTAO studiju virziena pārvaldības shēma apskatāma ziņojuma 7. pielikumā.

VRSTAO tiešo virziena pārvaldību īsteno studiju virziena padome (Padome). Padome ir studiju virziena augstākā koleģiālā lēmēj institūcija un, to veido Sabiedrības zinātņu fakultātes vēlētie akadēmiskā personāla pārstāvji, kuri strādā virzienā atbilstoši nozarei un profesionālajai darbības jomai.

Padome savā darbībā ievēro ārējos normatīvos aktus, ViA Satversmi, Senāta lēmumus un citus ViA iekšējos normatīvos aktus, ViA rektora un prorektoru rīkojumus un norādījumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes kopsapulces lēmumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes Domes lēmumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna rīkojumus. Studiju virziena padomi vada un sēdes sasauc studiju virziena vadītājs, kurš darbojas saskaņā ar padomes nolikumu.

Padome ir lemtspējīga, ja tajā klātienē vai tiešsaistē piedalās vairāk nekā puse no padomes locekļu kopskaita. Padome lēmumu pieņem, ja par to nobalso vairāk nekā puse no sēdes dalībniekiem. Padomes sēdes ir atklātas un notiek ne retāk kā vienu reizi divos mēnešos. Pēc studiju virziena vadītāja, Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna vai 1/3 daļas Padomes locekļu pieprasījuma var tikt sasaukta studiju virziena ārkārtas sēde.

Padome izskata stratēgiskās izmaiņas studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu (pašnovērtējuma ziņojumi, anketēšanas u.c.) un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai (licencēšana, akreditācija). Padomes reorganizācija vai slēgšana var notikt tikai gadījumos, ja studiju virzienā tiek slēgtas visas studiju programmas; slēgšanu var ierosināt Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome vai kopīgi vismaz 2/3 daļas Padomes locekļi. Lēmumu par Padomes reorganizāciju vai slēgšanu pieņem Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome.

Pārvaldības struktūra nodrošina, ka lēmumu pieņemšana ir efektīva, demokrātiska, tiek nodrošināta studējošo līdzdalība. Studiju virzienu direktori regulāri apmainās ar informāciju savā starpā, tiekas klātienēs sanāksmēs reizi mēnesī, kā arī uztur regulāru komunikāciju ar fakultātes dekānu. Reizi mēnesī notiek VRSTAO studiju virziena padomes sēdes, kurās piedalās studiju virzienā vēlētie docētāji saskaņā ar padomes nolikumu. Sēdes tiek protokolētas, studiju virziena direktors nodrošina informācijas apmaiņu par studiju virzienā pieņemtajiem lēmumiem ar atbilstošajām struktūrvienībām. Jautājumus, kas saistīti ar stratēgiskām izmaiņām studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai pēc studiju virziena padomes lēmuma studiju virziena direktors virza uz fakultātes domi un, ja nepieciešams, tad uz ViA Senātu. Tiešo virziena pārraudzību un operatīvo vadību veic studiju virziena direktors. Studiju virziena direktoram atbalstu sniedz studiju speciālists.

Studiju virzienā iekļauto studiju programmu īstenošanas atbalstu ViA nodrošina vairākas struktūrvienības. Tālāk sniegts detalizēts apraksts par katru struktūrvienību un to uzdevumiem studiju programmu īstenošanā.

Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts

Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts (turpmāk – HESPI) ir ViA struktūrvienība, kas izveidota ar ViA Senāta 2013.gada 25.septembra lēmumu. HESPI ir reģistrēts Latvijas Republikas Zinātnisko institūtu reģistrā 2013.gada 28.novembrī. Institūta galvenie pētnieciskie virzieni ir:

- Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība,
- Ilgtspējīgs tūrisms, mikro nišas tūrismā,
- Dabas un kultūras aizsargājamo teritoriju attīstība,
- Kultūrtelpa un kultūras identitāte vietu attīstībā,
- Latvijas sociālās drošības sistēma,
- Sociālās investīcijas,
- Inovācijas pārvaldībā,
- Zinātnes komunikācija,
- Tiešsaistes komunikācija un tiešsaistes mediji,
- Reģionu attīstība (lauku un pilsētvides mijiedarbība).

HESPI institūts pētniecības darba veikšanā katru gadu iesaista studentus, slēdzot ar viņiem darba līgumus par vieszinātniskā asistenta darba veikšanu pētniecībā. HESPI atbalsta tūrisma studiju virziena procesu ar mācību ekskursiju finansiālu atbalstu, Nordplus programmas projektos īstenojot intensīvajiem studiju kursiem, piemēram Spa un labjūte. HESPI katru gadu izlaidumā absolventiem, kuri ir iesaistījušies pētniecības darbā projektos pasniedz diplomus un dāvanas (grāmatas, vai dāvanu kartes), arī ViA studentu zinātniskās konferencēs labākajiem zinātnisko rakstu autoriem pasniedz balvas.

Sociotehnisku Sistēmu Inženierijas institūts

ViA Sociotehnisku Sistēmu Inženierijas institūts (turpmāk - SSII) ir dibināts 2006.gada jūlijā. Pētījumu virzieni:

- Loģistikas informācijas sistēmas un RFID tehnoloģijas;
- Biznesa procesu modelēšana;
- Hibrīdas imitāciju modelēšanas sistēmas;
- Virtuālās un papildinātās realitātes izmantošana apmācībā.

Virzienam sadarbojoties ar SSII, studentiem ir iespēja plašāk izmantot dažādus modelēšanas rīkus, izmēģināt virtuālās un papildinātās realitātes pielietojanu tūrisma jomas pētniecībā un arī praktiskajā darbībā.

ViA studiju procesa atbalsta funkcijas nodrošina **Administratīvais departaments**. Departamenta galvenās funkcijas un uzdevumi ir septiņi: studiju administrēšana, starptautiskās sadarbības administrēšana, IT infrastruktūras koordinēšana, ViA saimniecības pārvaldība, finanšu vadība un grāmatvedība, mārketinga un sabiedriskās attiecības, kā arī dokumentu pārvaldība un aprīte, un iekšējās komunikācijas nodrošināšana. Zemāk sniegts sīkāks apraksts par katru funkciju.

Studiju administrēšana:

- plānot, organizēt un administrēt studiju procesus: studentu uzņemšana, akadēmiskā gada plānojums, budžeta vietu plānošana, studentu reģistrēšanās, rotācija, stipendijas, atskaites un ziņojumi ārējiem sadarbības partneriem;
- nodrošināt studiju informatīvās sistēmas uzturēšanu un attīstību;
- kārtot un organizēt studiju lietvedību un nodrošināt studiju lietvedības dokumentu apriti, reģistrēšanu un nodošanu arhīvā;
- uzturēt absolventu datu bāzi un veikt absolventu anketēšanu;

Starptautiskās sadarbības administrēšana:

- organizēt ViA starptautiskās aktivitātes sadarbībā ar akadēmisko un zinātņu prorektori un fakultātēm;
- nodrošināt ViA un ārvalstu studentu un personāla starptautisko mobilitāti; veidot un uzturēt ViA starptautisko sadarbības partneru tīklu.

IT infrastruktūras darbības koordinēšana - sistēmas, serveri, datortīkli, datori:

- veikt jaunas datortehnikas, tai skaitā serveru uzstādīšanu un konfigurēšanu;
- veikt datortehnikas remontu un tehnisko apkalpošanu;
- aprīkot ViA auditorijas ar studiju procesam nepieciešamo tehniku;
- nodrošināt ViA datortīkla patstāvīgu un kvalitatīvu darbību un veidot jaunus esošā datortīkla pieslēgumus;
- sekmēt ViA personāla profesionālo pilnveidi informācijas tehnoloģiju jautājumos; nodrošināt ViA informācijas sistēmu aizsardzību pret trešo personu ielaušanos.

ViA saimniecības pārvaldība un materiāli tehniskās bāzes uzturēšana:

- nodrošināt elektrosaimniecības, siltumsaimniecības, ūdens un kanalizācijas saimniecības, ventilācijas un kondicionēšanas sistēmas, ugunsdrošības un signalizācijas un apziņošanas sistēmas apsaimniekošanu un remontu;
- nodrošināt saimniecības preču, inventāra un mēbeļu iegādi un izgatavošanu ViA vajadzībām; nodrošināt inventāra un mēbeļu uzskaiti, uzstādīšanu un apkopi;
- nodrošināt ViA ēku, to telpu un zemes gabalu uzkopšanu un labiekārtošanu, tai skaitā studiju telpu sagatavošanu nodarbībām;
- nodrošināt dienesta viesnīcas darbību;
- nodrošināt kārtības, darba aizsardzības prasību un ViA iekšējo normatīvo aktu ievērošanu ViA ēkās;

Finanšu vadība un grāmatvedības uzskaitē:

- izstrādāt ViA budžeta projektu un iesniegt to apstiprināšanai ViA Senātā; kontrolēt ViA finanšu līdzekļu racionālu izlietojumu;
- veikt ViA finanšu rādītāju analīzi;
- uzskaitīt ViA līdzekļu izlietojumu atbilstoši apstiprinātajām tāmēm, kā arī saistības un prasības

atbilstoši LR likumiem un citiem normatīvajiem aktiem;

- kontrolēt materiālo resursu iegādi, izmantošanu un apsaimniekošanu; nodrošināt iepirkuma procedūru organizēšanu un dokumentēšanu.

Mārketinga un sabiedriskās attiecības:

- īstenot iekšējo un ārējo komunikāciju;
- izstrādāt un īstenot ViA zīmola, mārketinga un sabiedrisko attiecību stratēģiju un operatīvo plānu;
- koordinēt ViA mārketinga aktivitātes, veicot sadarbību ar dažādām ViA struktūrvienībām, citām valsts un pašvaldības struktūrām un privātuzņēmumiem;
- organizēt un piedalīties ViA mārketinga pasākumos Latvijā un ārvalstīs.

ViA dokumentācijas pārvaldības un aprites organizēšana un iekšējās komunikācijas nodrošināšana:

- organizēt un pārzināt dokumentu apriti ViA, nodrošinot dokumentu uzskaiti, reģistrēšanu, sagatavot rīkojumu, pilnvaru, izziņu, nosūtāmo dokumentu projektus;
- sniegt atbalstu ViA vadībai un darbiniekiem lietvedības jautājumos; veikt dokumentu arhivēšanu.

Bibliotēka

Bibliotēkas galvenās funkcijas un uzdevumi:

- veikt Bibliotēkas krājuma attīstības plānošanu;
- nodrošināt ViA akadēmiskā un zinātniski pētnieciskā darba procesu ar informācijas nesējiem no Bibliotēkas krājuma un ar Starpbibliotēku abonementa palīdzību no Latvijā un ārvalstīs esošajām bibliotēkām;
- uzkrāt un sistematizēt informāciju par ViA vēsturi, sadarbojoties ar studiju virzienu direktoriem un docētājiem;
- koordinēt akadēmiskā procesa nodrošinājumu ar bibliotēkas resursiem;
- veidot Bibliotēkas krājumu atbilstoši ViA studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju virzienu prasībām, kooperējoties un koordinējot resursus sadarbībā ar Valmieras bibliotēku; uzkrāt, sistematizēt, katalogizēt, bibliogrāfiski apstrādāt un saglabāt iespieddarbus, elektroniskās publikācijas, rokrakstus un citus dokumentus;
- nodrošināt Bibliotēkas krājuma, t.sk. elektronisko datubāzu pieejamību patstāvīgo studiju un pētniecības īstenošanai;
- veidot un attīstīt ViA akadēmiskā personāla un studentu autordarbu datubāzi; konsultēt ViA akadēmisko personālu un studentus informatīvo resursu izmantošanā.

Rektorāts - Rektors, Akadēmiskais prorektors un zinātņu prorektors, Administratīvais prorektors, Rektora palīgs – zinātniskais sekretārs, Jurists – personāla speciālists. Rektorāta galvenās funkcijas un uzdevumi:

- ViA stratēģiskā vadīšana;
- ViA personāla vadība;
- juridiskais atbalsts;
- zinātnes administrēšana;
- projektu attīstīšana, vadība un pārraudzība.

Zināšanu un tehnoloģiju centrs (ZTC)

ZTC galvenās funkcijas un uzdevumi:

- veicināt zināšanu pārneš, lietišķo pētniecību un ViA infrastruktūras attīstību, piesaistot reģionāla, nacionāla un starptautiska līmeņa projektu finansējumu;
- sadarboties ar izglītības pakalpojumu sniedzējiem Vidzemes reģionā, lai nodrošinātu izglītības pieejamību un piedāvājumu visām mērķgrupām, apvienojot pieaugušo izglītības darbā iesaistītās

- juridiskās un fiziskās personas, sekmējot viņu darbību un sadarbību ZTC mērķa sasniegšanai;
- veidot un uzturēt sadarbību ar citām Vidzemes reģiona izglītības un zinātniskām institūcijām, piedāvājot savus pakalpojumus zināšanu un tehnoloģiju pārnesei jomā;
- veidot un uzturēt kontaktus ar partneriem privātajā, publiskajā un nevalstiskajā sektorā, kā arī veicināt atgriezenisko saiti ar ViA;
- darboties mūžizglītības sadarbības partneru tīklos: Augstskolas, Zinātniskas institūcijas, Uzņēmēji, Asociācijas, Pieaugušo izglītības centri un Absolventi.

ViA VRSTAO studiju virziena pārvaldības shēma apskatāma ziņojuma 7. pielikumā.

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, cita starpā norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzņemšanas kritērijus ViA studiju programmās apstiprina ViA Senāts, kas saskaņā ar LR Augstskolu likumu līdz 30.novembrim apstiprina uzņemšanas noteikumus ViA pamatstudiju un maģistra līmeņa studiju programmās, kā arī uzņemšanas noteikumi katrai doktorantūras studiju programmai. Piesakoties studijām pamatstudiju programmās, reflektantam vai tā pilnvarotai personai jāaizpilda pieteikums un jāuzrāda pase vai identifikācijas karte, vidējo izglītību apliecinošs dokuments, uzņemšanas noteikumos noteiktie centralizēto eksāmenu sertifikāti, dokumenti, kas ļauj iestāties ārpus konkursa, ja konkrēts kritērijs noteikts noteikumos ([skat.8.pielikumu](#)).

Piesakoties studijām augstākā līmeņa studiju programmās, reflektantam vai tā pilnvarotai personai jāaizpilda pieteikums un jāuzrāda pase vai identifikācijas karte, augstāko izglītību apliecinošs dokuments, kā arī programmas prasībās noteiktie dokumenti ([skat. 8.pielikumu](#)).

Ārvalstu reflektantiem papildus jāiesniedz angļu valodas zināšanu apliecinošs sertifikāts starptautiski atzītos eksāmenos TOEFL (minimums - iegūti vismaz 500 punkti klātienē kārtotajam testam un 70 punktu internetā kārtotajam testam), IELTS (minimums - 6.0 punkti) vai citi angļu valodas zināšanas apliecinoši dokumenti. Ja iepriekšējā izglītībā ir apgūta angļu valodā, angļu valodas zināšanu apliecinājums nav nepieciešams. Papildus jāiesniedz Latvijas Akadēmiskās informācijas centra izziņa par ārvalstīs iegūtās izglītības atbilstību uzņemšanas noteikumu prasībām.

Pieteikties studiju uzsākšanai 1.kursā ViA var elektroniski pamatstudijās, Vienotās uzņemšanas pamatstudiju programmu informācijas sistēmā (*VUPP IS*), izmantojot e-pakalpojumu portālā www.latvija.lv. Augstākā līmeņa studiju programmās, izmantojot ViA elektronisko anketu va.dreamapply.com.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.932 "Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos", uzsākt studijas ViA ir iespēja arī vēlākajos studiju posmos, ievērojot noteikumu prasības par obligāti nepieciešamo kredītpunktu apjomu, kas pielīdzināms ViA studiju programmu saturam. Iepriekšējā izglītībā iegūto studiju rezultātu atzīšana ir regulāra procedūra ikvienam studentam, kas uzsākuši studijas vēlākajos posmos un kuri, saskaņā ar starptautiskās sadarbības līgumiem, ir studējuši studiju periodu (vienu līdz divus semestrus) ārvalstu augstskolā. Studiju rezultātu pielīdzināšanu šajā gadījumā veic studiju programmas direktors, kad students iesniedzis pamatojošos dokumentus (akadēmisko izziņu vai diplomu ar diploma pielikumu par iepriekš iegūtu augstāko izglītību). Studiju rezultātu pielīdzināšana starptautiskās apmaiņas programmas ietvaros iegūtajiem studiju rezultātiem, tiek veikta pamatojoties uz augstskolu sadarbības līgumu, trīspusējo studiju līgumu (*Erasmus learning agreement*) un sertifikātu par apgūtajiem studiju kursiem.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.505 "Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi", ikvienai personai ir tiesības vērsties ViA ar iesniegumu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu augstskolas īstenotā studiju programmā vai tās daļā. Informācija par neformālās izglītības vai profesionālās pieredzes atzīšanas iespējām ir [pieejama ViA mājaslapā](#). Studiju rezultātus, kas personai sasniegti studējot (students ir bijis imatrikulēts) studiju programmā, tiek atzīti saskaņā ar MK 2004.gada 16.novembra noteikumiem Nr.932 "Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos".

Lēmumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī par iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu pieņem ViA izveidota Studiju rezultātu atzīšanas komisija. Saskaņā ar nolikumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu ([skat.9.pielikumu](#)), personai jāiesniedz iesniegums par zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu. Studiju rezultātu atzīšanas procedūra aprakstīta iepriekš norādītajā nolikumā.

Informācija par ViA studiju virzieniem un piedāvātajām studiju programmām tiek publiskota ViA mājaslapā www.va.lv. Par informācijas publiskošanu atbild ViA Administratīvais departaments (Mārketinga grupa un Studiju administrēšanas grupa).

Mūžizglītības iespējas caur Atvērtā universitāti

ViA Zināšanu un tehnoloģiju centra (ZTC) pakalpojums **Atvērtā universitāte** (https://ztc.va.lv/lv/atverta_universitate) ikvienam interesentam piedāvā iespēju pieteikties kādam no Vidzemes Augstskolas (ViA) studiju kursiem. Tā ir iespēja, atbilstoši iepriekš iegūtai izglītībai, apgūt zināšanas un prasmes, ko piedāvā ViA studiju programmas. Savukārt tiem ViA studentiem, kuri nespēj turpināt studijas akadēmisko vai finanšu parādu dēļ, šī ir iespēja saglabāt saikni ar Augstskolu un turpināt mācības atbilstoši savām iespējām.

Atvērtā universitāte ir iespēja ne tikai pilnībā apgūt kursa saturu, kārtot pārbaudījumus un saņemt novērtējumu izvēlētajā studiju kursā kā jebkuram ViA studentam, bet arī iesaistīties un izprast studentu un augstskolas vidi, un pēc kursa veiksmīgas apguves saņemt ViA apliecību.

Izsniegtā ViA ZTC apliecība ietver norādi par to, ka ir iegūti studiju kursam atbilstoši kredītpunkti, kas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem „Iepriekšējā izglītība vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšana”, interesentam ļauj vērsties jebkurā Latvijas augstskolā vai koledžā ar lūgumu atzīt iegūtās zināšanas, prasmes un lietpratību par apgūto studiju kursa saturu.

Kursu klausītājiem ir brīva pieeja ViA bibliotēkas materiāliem, datu bāzēm, datorklasēm un citiem resursiem, kas atvieglo un sekmē mācību procesu.

ViA uzņemšanas noteikumi apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat.8.pielikumu).

ViA nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.9.pielikumu).

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

ViA ir Senāta apstiprināts Studiju nolikums, kas nosaka studiju programmu īstenošanas kārtību, studējošo tiesības un pienākumus, studiju finansēšanas kārtību un valsts pārbaudījumu organizēšanas

vispārīgo kārtību. ViA Studiju nolikumā ir noteikti studējošo zināšanu vērtēšanas kritēriji, formas un termiņi, nosacījumi par akadēmiskajiem parādiem u.c. prasības studiju rezultātu sasniegšanai. Studiju kursu u.c. programmu sastāvdaļu aprakstos ir definētas prasības apguves uzsākšanai, noteikti īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais saturs, kalendārs, obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija, uzdevumi, kā arī noteikti studiju rezultātu un sekmju vērtēšanas kritēriji. ViA Studiju nolikumā ir noteikti studējošo zināšanu vērtēšanas kritēriji, formas un termiņi, nosacījumi par akadēmiskajiem parādiem u.c. prasības studiju rezultātu sasniegšanai.

Studentu sasniegto rezultātu vērtēšanai tiek izmantoti studiju kursu aprakstos publicētie kritēriji, nosacījumi un metodes, kuri konsekventi arī tiek piemēroti. Savukārt, studentu gada projektu un valsts pārbaudījumu darbu izstrādāšanas un aizstāvēšanas kārtībai ir izstrādāti un apstiprināti metodiskie norādījumi gada projektu un bakaluru, maģistru darbu vai kvalifikācijas darbu izstrādāšanai, noformēšanai un aizstāvēšanai. Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvu apstiprina fakultātes dome, komisijas sastāvā iekļaujot nozares speciālistus/ekspertus, kuri darbojas saskaņā ar studiju programmu metodiskajiem norādījumiem par valsts pārbaudījuma darbu izstrādi. Studiju programmās īstenotās prakses tiek reglamentētas ar prakšu nolikumiem, kas nosaka prakšu norisi, atskaišu sagatavošanas un aizstāvēšanas nosacījumus.

ViA studiju procesā tiek respektēta studentu vajadzību daudzveidība, izvēloties viņiem piemērotus mācīšanās veidus. ViA tiek izmantotas inovatīvas pedagoģiskās metodes un īstenota individuāla pieeja. Studiju programmu direktori pārliecinās, ka programmas īstenošanā iesaistītie docētāji pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā; vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publiskoti; vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus; studenti saņem atgriezenisko saiti no docētājiem, kas, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu; vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātos studiju kursu aprakstos noteikto. Par vērtēšanas kritēriju publisku pieejamību studējošajiem atbild studiju kursu docētāji, bet virsuzraudzību veic studiju virziena vadītājs. Noteikumi attiecībā uz studenta kavējumu, slimību un citiem attaisnojošiem apstākļiem iestrādāti studiju kursu aprakstos. Šie pasākumi nodrošina, ka studējošie ir skaidri informēti par ViA izmantojamo vērtēšanas stratēģiju, pārbaudījumiem un citiem vērtēšanas paņēmieniem, kādi tiks izmantoti, kas no viņiem tiek sagaidīts un kādi kritēriji tiks izmantoti viņu rezultātu vērtēšanai. Docētāja pienākums ir studējošajiem nodrošināt atgriezenisko saiti un pamatot kursu ietvaros saņemtos vērtējumus. Neskaidrību gadījumā studenti konsultējas ar konkrēto studiju kursu docētājiem vai ar studiju virziena direktoru. Šie pasākumi nodrošina, ka vērtējumi kalpo par iespēju studējošajiem gan novērtēt savu sasniegto progresu studijās, gan arī izvērtēt tālākās izaugsmes un prasmju vai zināšanu papildināšanas iespējas.

Studentu sūdzību risināšanai pastāv atbilstošas procedūras – ViA to regulē Studiju nolikums un Ētikas nolikums.

Studējošie ar dokumentiem par sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošām procedūrām var iepazīties mācību vidē moodle.va.lv.

ViA Studiju nolikums apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.10.pielikumu).

ViA studiju programmu kursu apraksti, prakšu nolikumi un darbu rakstīšanas metodiskie norādījumi apskatāmi ziņojumā pie katras studiju programmas apraksta.

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

Akadēmiskā godīguma principi ir noteikti ViA Ētikas nolikumā, kas apstiprināts 2017.gada 26.aprīļa ViA Senāta sēdē.

ViA Ētikas nolikums definē pamatprincipus un normas, kas ViA personālam (studentiem, akadēmiskajam un vispārējam personālam) jāievēro attieksmē pret ViA, savā darbā, attiecībās ar citiem ViA pārstāvjiem un sabiedrību.

Ētikas nolikumā iekļauta arī sadaļa par akadēmisko un pētījumu ētiku, kas nosaka, ka ViA personāls godprātīgi izturas pret studiju un pētniecības procesu un tajā iesaistītajām personām. Akadēmiskajā un zinātniski pētnieciskajā darbā personāls ievēro autortiesības, respektē intelektuālo īpašumu, ciena citu personu darba rezultātus, garantē pētījumā izmantoto datu un veiktās analīzes patiesumu.

Lai veicinātu akadēmiskās un pētījumu ētikas ievērošanu Vidzemes Augstskolā, jāievēro šādi principi: godīgums, atklātība, objektivitāte, nepārprotamība, pētījuma dalībnieku tiesību ievērošana, neatkarība no sponsoriem, jāatzīst visu iesaistīto personu ieguldījums pētījumos.

ViA Ētikas nolikumā ir uzskaitīti akadēmiskās un pētījumu ētikas pārkāpumu veidi, norādot, ka plaģiāts, viltošana, neatļautu informācijas avotu un iegūšanas veidu izmantošana pārbaudījumos (eksāmenos, testos), sava darba atkārtota iesniegšana citā studiju kursā bez iepriekšējas saskaņošanas ar docētāju, kā arī jebkura cita apzināta iesaistīšanās darbībās, kas kavē vai traucē studiju procesu un akadēmisko darbu augstskolā, tai skaitā līdzdalība akadēmiskās ētikas pārkāpumos vai to slēpšana, ir uzskatāma par akadēmiskās ētikas pārkāpumu. Savukārt par pētījumu ētikas pārkāpumu ir uzskatāmi: profesionālos kodeksos noteikto pētījumu ētikas prasību pārkāpšana; Interesu konflikta pieļaušana; Datu viltošana; Tendencioza datu analīze un interpretācija; Pētījuma dalībnieku diskriminēšana; Pētījuma dalībnieku brīvprātīgas dalības neievērošana; Pētījuma dalībnieku anonimitātes vai konfidencialitātes neievērošana (atbilstoši situācijai), izņemot tos gadījumus, ja šie jautājumi saskaņoti ar pētījuma dalībniekiem vai dati ievākti publiskā vidē (piemēram, novērošana, kas veikta publiskā vidē); Informētas piekrišanas pārkāpšana, ja vien tā nav vienkārša novērošana sabiedriskā vietā un veiktais audio vai video ieraksts nav izmantots tādā veidā, kas ļautu identificēt personību vai tai kaitēt; Pētījuma dalībnieku maldināšana vai neinformēšana par pētījuma nolūkiem vai nozīmīgiem aspektiem, izņemot gadījumus, kad nav iespējams izmantot citas efektīvas alternatīvas metodes; Sabiedrības maldināšana, nesniedzot pilnīgu informāciju; Plaģiātisms un pašplaģiātisms, t.i., neatsaukšanās uz iepriekš publicētiem datiem vai atklājumiem; Citu pētnieku ievāktu datu izmantošana, neatsaucoties uz citu autoru ieguldījumu.

Tāpat nolikumā ir skaidri definētas sankcijas par ētikas pārkāpumiem, kā arī pārkāpumu identifikācijas un sankciju piemērošanas procedūra.

Sankciju par pētījumu ētikas pārkāpumiem var ierosināt Akadēmiskās ētikas komisija. Sankciju par akadēmiskās ētikas normu pārkāpumiem attiecībā uz studējošajiem var piemērot docētājs vai rektors pēc Akadēmiskās ētikas komisijas lēmuma. Sankciju par akadēmiskās ētikas normu pārkāpumiem attiecībā uz akadēmisko un vispārējo personālu var piemērot rektors pēc Akadēmiskās komisijas lēmuma. Sankcijas par vispārīgo ētikas pamatprincipu pārkāpumiem attiecībā uz vispārējo personālu (arī akadēmisko personālu, ja pārkāpums nav saistīts ar akadēmisko darbu) var piemērot darbinieka tiešais vadītājs vai rektors.

Sākot ar 2017.gadu, ViA ir noslēgta vienošanās ar Latvijas Universitāti par *Vienotās datorizētas plaģiāta kontroles sistēmas izmantošanu*, kas ir viens no būtiskajiem pretplaģiātisma rīkiem ViA. Saskaņā ar ik semestra rīkojumu par valsts gala pārbaudījumu (t.sk. kvalifikācijas darbu) iesniegšanu, studentiem darbi ir jāaugšuplādē studiju informācijas sistēmā LAIS, kas ir sinhronizēta ar plaģiāta kontroles sistēmu. Situācijās, ja docētajam rodas aizdomas par studenta darbu, plaģiāta kontroles sistēma tiek izmantota arī, lai pārbaudītu kursa darbus vai gada projektus. 2018. gadā ar šīs sistēmas palīdzību tika konstatēts plaģiātisma gadījums kvalifikācijas darbu izstrādē, rezultātā studējošais atkārtoja darba izstrādi nākamajā studiju gadā.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

ViA un līdz ar to VRSTAO studiju virzienā īstenoto studiju programmu iekšējās kvalitātes sistēma balstīta Eiropas un nacionālajā likumdošanā, kas definē augstākās izglītības attīstības pamatprincipus. Turpmākajā tekstā sniegts pārskats par kvalitātes nodrošinājuma sistēmas dažādiem aspektiem konkrēti VRSTAO studiju virzienā.

ViA izstrādāta un apstiprināta attīstības stratēģija 2016.-2020.gadam, kas paredz tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju izglītībā, tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju zinātnē un pētniecībā, kā arī zināšanu pārnesi un ieguldījumu reģiona attīstībā. No stratēģijas izriet virkne pasākumu studiju programmu un piešķiramo grādu kvalitātes un standartu nodrošināšanai, kas tiek ievēroti arī VRSTAO studiju virzienā. Administratīvo un uzskaites kontroli pār studiju virzienā īstenotajām studiju programmām realizē Sabiedrības zinātņu fakultāte. Fakultāte regulāri (reizi mēnesī) lemj par studiju virzienā aktuāliem jautājumiem fakultātes domes sēdēs. Fakultātes domē tiek apstiprināti studiju programmu pašnovērtējuma ziņojumi, izmaiņas studiju programmā, pieņemti lēmumi par vakanču izsludināšanu akadēmiskajam personālam, izvērtēti kandidāti. Ik gadu virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā.

Augstskolā apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un koriģēšanas veidiem. Šie dokumenti ir saistoši VRSTAO studiju virziena darbībā un tiek ievēroti ikdienas darbā. Studējošie par VRSTAO studiju virzienā saistošo iekšējo normatīvo regulējumu tiek informēti gan ievadstudijās, gan arī vēlāk studiju procesā. Studenti saņem informāciju viņu tiesībām un iespējām piedalīties ViA attīstības politikas izstrādē un īstenošanā.

Studējošie piedalās fakultātes domes, kā arī Senāta darbā. Ik semestri ar studējošajiem tiekas studiju virziena direktore, savas aktivitātes īsteno arī ViA studējošo pašpārvalde, kas deleģē kandidātus ViA Senāta un Satversmes sapulces vēlēšanām, pēc nepieciešamības organizē tikšanos ar ViA rektoru un/vai studiju virzienu vadītājiem. Ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par augstskolā īstenoto studiju programmu atbilstību studējošā priekšstatiem, par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Aptauju rezultāti tiek analizēti un vērtēti, kā arī uz to bāzes tiek pieņemti lēmumi par dažādām izmaiņām un pilnveidojumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā. Studiju virziena ietvaros virziena direktore divas reizes akadēmiskā gada laikā tiekas ar visu programmu studējošajiem un diskutē un pārrunā dažādas aktualitātes, uzklaua studentu viedokļus un ieteikumus. Katrā studentu grupā ik gadu tiek izvēlēts arī grupas vecākais, kurš koordinē sadarbību un komunikāciju starp studentu grupu un VRSTAO studiju virziena direktori. Šie visi ir veidi, kā iegūt padziļinātu atgriezenisko saiti no studējošajiem, plānot un veikt dažādas izmaiņas gan attiecībā uz kursu norises plānojumu pa semestriem, docētāju piesaisti

konkrētu kursu docēšanā, bibliotēkas krājumu papildināšanu u.c. aspektiem, kas saistīti ar studiju organizēšanu un kvalitātes nodrošināšanu.

ViA aktīvi sadarbojas ar absolventiem dažādos veidos. Ik gadu ViA veic arī absolventu aptauju. Tās galvenais mērķis ir dokumentēt absolventu apmierinātību ar iegūto izglītību uzreiz pēc studiju beigām, kā arī vākt datus par absolventu nodarbinātību. Aptauja tiek veikta gadu pēc studiju pabeigšanas. Kopumā jāteic ka saglabājas tendence, ka VRSTAO virzienā īstenoto bakalaura programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū un strādā atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai. Aptaujas par absolventu nodarbinātību būtu vēlams veikt arī ar lielāku laika distanci, lai analizētu absolventu karjeras dinamiku, profesionālo attīstību izvēlētajā nozarē ilgākā laika posmā. Tas gan prasītu papildu ieguldījumus no ViA puses, tāpēc studiju virzienu līmenī iespēju robežās notiek datu apkopošana, docētājiem un studiju virzienu direktoriem uzturot kontaktus ar absolventiem sociālajos medijos, tiekoties publiskos pasākumos un citos veidos. Kā viens no faktoriem, ko varētu vērtēt kā absolventu profesionālo izaugsmi (un lielā mērā arī apmierinātību ar iegūto izglītību), ir absolventu aktīvā iesaiste studiju procesā pēc pabeigšanas, kas izpaužas dažādās formās – gan kā vieslekcijas, gan pētījumu tematu piedāvāšana, gan prakšu vietu piedāvāšana un citi iesaistes veidi. Jāatzīmē, ka absolventi ir VRSTAO virziena docētāji, piedalās VRSTAO studiju virziena konsultatīvās padomes darbā, ir aktīvi uzņēmēji un iesaistās prakšu vietu nodrošināšanā.

2.2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Ja pārskata periodā studiju virzienā tikušas izstrādātas jaunas studiju programmas, raksturot to izveides procesu (t.sk. studiju programmu apstiprināšanas procesu).

Vidzemes Augstskolā ir izstrādāta Studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība (ViA Studiju kvalitātes nodrošināšana politika, 2.pielikums - skatīt I.daļas 1.3.punktu), kurā definēta kārtība studiju programmu, mūžizglītības kursu, u.c. mācību programmu un to sastāvdaļu izstrādei, apstiprināšanai, uzraudzībai un aktualizēšanai. Programmas un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas, savukārt, atbilst ViA stratēģijai. Programmas tiek veidotas, izmantojot ārējo iesaistīto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem un to apguves rezultāti atbilst Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai, un lai sekmētu augstākās izglītības mērķu sasniegšanu –veicinātu personības izaugsmi un nodarbinātību, pilsoniskas sabiedrības un paplašinātas zināšanu bāzes veidošanos.

Studiju programmas kursu aprakstu audits: aktualizēšana un pilnveidošana tiek veikta katru gadu akadēmiskā gada sākumā. Studiju programmu satura izvērtēšana un to īstenošanas kvalitātes novērtēšana balstās uz sagatavotajiem pašnovērtējuma ziņojumiem, regulārām studējošo aptaujām par studiju kursu un docētāju sniegumu, nozares uzņēmumu prakses vadītāju sniegtajām atsauksmēm, absolventu aptaujām, darba devēju aptaujām par ViA absolventiem, Padomnieku konventa ieteikumiem, kā arī nozares ekspertu atzinumiem un ieteikumiem.

Katra studiju semestra noslēgumā tiek veiktas studentu aptaujas. To mērķis ir, ar dialoga starp studentiem un docētājiem starpniecību, uzturēt studiju kvalitātes kontroli, konstatēt problēmas un piedāvāt to risinājumus. Aizpildot anketas, studenti sniedz vērtējumu gan par pašu kursu kopumā, gan arī par tā docētāju. Attiecībā uz kursa novērtējumu ir iekļauti jautājumi par kursa tēmām un to atbilstību attiecīgajam kursam, iegūto zināšanu un prasmju noderību, lekciju, praktisko darbu un patstāvīgā darba nozīmes novērtējumu, iespējam konsultēties ar pasniedzēju, tehniskā nodrošinājuma vērtējums, kā arī iespēja brīvā formā aprakstīt ieteikumus kursa uzlabošanai. Anketā par docētāja darbu studenti izvērtē docētāju no profesionālās kompetences viedokļa, prasmes izraisīt interesi par mācību kursu, spēju

sasaistīt teoriju ar praksi, darba organizācijas prasmi, attieksmi pret studentiem u.c. Atvērtie jautājumi ļauj studentiem izteikt ierosinājumus, norādīt uz docētāja stiprajām/ vājajām pusēm, kam būtu nepieciešams pievērst papildus uzmanību.

Katru gadu tiek veikta arī absolventu anketēšana, lai noskaidrotu absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti. Kopumā, virziena programmu ietvaros, absolventu nodarbinātība pēc studiju beigšanas ir augsta, kas pierāda tirgus pieprasījumu pēc šāda līmeņa speciālistiem.

Studiju kvalitātes nodrošināšanas politikas dokuments pieejams ViA mājaslapā: https://va.lv/sites/default/files/ViA_Studiju-kvalitates-nodrosinasanas-politika-APST-31012020.pdf

2.2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

ViA studentiem ir iespēja savu viedokli, rekomendācijas, aizrādījumus par studiju programmas saturu, kursu, kvalitāti, mācībspēkiem var vērsties visos ViA vadības līmeņos. Augstskolas vērtība ir atvērtība un pieejamība visos līmeņos un sadarbība ar studentiem. Studentu valdes pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā un augstskolas operatīvās un stratēģiskās vadības plānošanā un īstenošanā, pārstāvot studējošo intereses ViA lēmēj institūcijās. ViA Studentu valdei reizi mēnesī ir tikšanās ar ViA vadību, kur arī tiek izrunātas aktuālās tēmas un studējošo priekšlikumi konstatētām problēmām. Piemēram, iepriekšējā periodā, galvenokārt, izskatāmie jautājumi bija saistīti ar pandēmijas radīto situāciju un studiju organizācijas procesu, aktuālas lietas par situāciju Ukrainā, atsevišķi jautājumi/izaicinājumi par studentu ikdienu dienesta viesnīcās, tāpat tika risināti jautājumi kopīgās talkas organizēšanā un jauno studentu ievadstudiju organizēšanas plānu.

Bez studējošo aptaujām studiju virzienā notiek regulāra informācijas apmaiņa ar studējošajiem gan studiju virziena vadības, gan docētāju, gan vecākā speciālista līmenī. Studējošie priekšlikumus un sūdzības var iesniegt gan mutiski, gan e-pasta saziņas veidā, gan rakstiska iesnieguma formā. Katrā studentu grupā ik gadu tiek ievēlēts kursa vecākais, kurš ikdienas nodrošina saziņu ar studiju programmas direktori.

Īpaši svarīga saziņa ar studentiem, viņu uzklausišana un proaktīva darbība no studiju virziena direktora puses bija nepieciešama, ņemot vērā COVID-19 izraisītās pandēmijas radītās izmaiņas studiju procesā. Gan studiju virziena direktore, gan docētāji proaktīvi tiešsaistes nodarbību laikā, gan arī ārpus tām sazinās ar studentiem, uzklausa studentu komentārus par studiju procesu.

Reizi mēnesī studiju virziena padomes sēdē tiek pārrunāti jautājumi par studiju procesa norisi, tajā skaitā arī par studentu ierosinājumiem.

Studiju virziena direktore, pamatojoties uz studentu ierosinājumiem, ir aicinājusi docētājus gan salāgot studiju kursu noslēguma darbu iesniegšanu ar citu kursu noslēgumu darbu termiņiem. Par šīm darbībām studenti e-pasta veidā un mutiski arī informēti, tādā veidā saņemot atgriezenisko saiti. Virziena direktors tiekas ar katru kursu reizi semestrī, lai pārrunātu kursu novērtējumus (ieteikumus un sūdzības par kursa norisi, studiju organizāciju, u.c.), kā arī aktuālo un sagaidāmo nākamajos semestros. Tāpat, divas reizes gadā tiek sasaukta studiju virziena Konsultatīvo padome, kurā tiek pārrunāti aktuālie jautājumi gan par studiju organizācijas procesa pozitīvo un negatīvo katrā semestrī, kā arī notiek ideju un doma apmaiņa starp dažādiem kursiem, tā veicinot ideju ģenerēšanu procesu uzlabošanai. Kā piemēru var minēt

studiju kursa "*Ievads studijās*" izveidi, kurā tiek apkopota un pasniegta visa nepieciešamā informācija, lai 1.kursa students varētu vieglāk iejusties augstskolas vidē, ātrāk apgūtu dažādas prasmes un pieejamos resursus (piem., IT, bibliotēkas, zinātniskās datubāzes, akadēmiskā ētika, utt.), kā arī ievadītu Tūrisma un atpūtas nozarē (uzņēmumu apmeklējums, informācijas meklēšana). Tāpat veikta arī docētāju nomaīņaursos vai veiktas pārrunās ar kursu vadītājiem, papildināti un mainīti kursa satura aktualitātes un noslēguma darbu veidojošie kritēriji.

2.2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Lēmumu pieņemšanā par studiju virzienā iekļauto studiju programmu attīstību un pilnveidi tiek izmantoti dažādi studentu profila un skaita statistikas dati. Statiskas pārskati tiek apkopoti pēc nepieciešamības, izšķirot obligātās (iesniegšana noteikta saskaņā ar MK noteikumiem) un neobligātās statistikas (pēc vajadzības), savukārt apkopojamā informācija aplūkota pēc noteiktā lēmuma pieņemšanas mērķa.

Reflektantu, studējošo un absolventu aptaujas ir nozīmīgs informācijas avots studiju programmu pilnveidē VRSTAO studiju virzienā. Balstoties uz reflektantu aptaujām, tiek lemts par mārketinga pasākumu pilnveidi, piemēram, uzsākot atsevišķas aktivitātes tieši maģistra līmeņa studentiem 2020.gada vasarā, jo kopējā ViA mārketinga kampaņu virzība ir vērsta pamatā uz bakalaura studentu piesaisti.

Studējošo aptaujas pēc katra studiju kursa ļauj gan konkrētajam docētājam izvērtēt kursa norisi un sasniegtos rezultātus, kā arī studentu apmierinātību, kā arī studiju virziena direktorei veikt kontroli pār studiju kursu norisi un nepieciešamības gadījumā veikt izmaiņas (piemēram, mainīt kursa docētāju, precizēt kursa saturu, mainīt kursa apjomu kredītpunktos, mainīt kursa norises laiku studiju programmas plānā utml).

Viens no veidiem, kā tiek noskaidrots studentu viedoklis par studiju procesu, ir tiešsaistes anketēšana, kas tiek veikta pēc katra studiju kursa (lais.lv). Katra studiju kursa ietvaros studenti sniedz vērtējumu 5 ballu sistēmā par šādiem kritērijiem:

- kursa mērķi (definēšana un rezultātu sasniegšana),
- mācību metožu novērtējums kursa mērķu sasniegšanai (metožu atbilstība un daudzveidība; dialoga un diskusiju iespējas kursa laikā; docētāja spēja uzklaut citu viedokli un argumentāciju),
- mācību procesa organizācija (kursa prasības, vērtēšana, studiju slodze, studiju materiālu pieejamība un izmantošana, komunikācija ar studentiem),
- docētāja darba vērtējums (iespēja saņemt docētāja atbildes uz studentu uzdotajiem jautājumiem lekcijās, semināros un konsultācijās, kā arī atgriezeniskā saikne no docētāja puses par veiktajiem darbiem; zināšanu vērtēšana atbilstoši noteiktajiem kritērijiem; pedagoģiskā meistarība),
- Studenta iesaistīšanās studiju kursā (motivēšana no docētāja puses, iesaistes un patstāvīgā darba pašnovērtējums).

Studenti sniedz arī kursa kopvērtējumu un komentārus par kursa stiprajām un vājajām pusēm. Aptauju rezultāti akadēmiskā gada noslēgumā tiek analizēti VRSTAO virziena padomes sēdē, VRSTAO studiju programmas padomnieku konventā, VRSTAO virziena pašnovērtējuma izstrādes darba grupā, kā arī Konsultatīvajā padomē, tādējādi nodrošinot uzlabojumu veikšanu gan kursa saturā, gan praktiskajā organizācijā.

Balstoties uz studentu vērtējumu/absolventu aptaujām, ir veiktas izmaiņas studiju procesā, piemēram, mainīti kursu docētāji, C daļas kursi pārcelti uz vēlāku semestri, lai mazinātu slodzi pirmajos studiju gados, mainītas kursu noslēguma darbu iesniegšanas metodes, kā arī docētāji, saņemot kursu vērtējumus, veic izmaiņas un uzlabojumus gan kursu satura uzdevumos, gan vērtēšanas sistēmā.

Regulāri tiek veidoti statistisko datu pārskati par reflektantiem, studentu skaitu un absolventiem (*skat. 1.tabulu*).

1.tabula. *ViA apkopoto statistisko datu pārskatu veidi.*

<i>Statistikas veids</i>	<i>Regularitāte</i>	<i>Profils (pēc pieprasījuma)</i>	<i>Nepieciešamība</i>	<i>Statistiku veido</i>
Reflektanti	pēc katras uzņemšanas un pēc pieprasījuma	Reflektantu skaits Dzīves vieta Izglītības iestāde Pieteikumu skaits Uzņemšanas konkurss Finansējums u.c.	Uzņemšanas analīze Uzņemšanas plānošana Mārketinga pasākumu plānošana Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi u.c.	Studiju administrēšanas grupa
Studenti	Katru mēnesi un pēc pieprasījuma	Studentu skaits Finansējums Vidējās un svērtās atzīmes Atbirums u.c.	Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi Rotācija Stipendijas u.c.	Studiju administrēšanas grupa
Absolventi	Pēc izlaiduma un pēc pieprasījuma	Absolventu skaits Finansējums Vidējās un svērtās atzīmes Gala darbu tēmas	Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi u.c.	Studiju administrēšanas grupa

Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze apskatāma ziņojuma pielikumā (skat. 12.pielikumu).

2.2.5. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros (VIIS un E-platforma) pieejamajai informācijai.

Informācija par ViA studiju virzieniem un piedāvātajām studiju programmām tiek publiskota ViA mājaslapā www.va.lv. Par informācijas publiskošanu atbild ViA Administratīvais departaments (mājaslapā - Mārketinga grupa; pārējās vietnēs - Studiju administrēšanas grupa).

Tūrisma organizācija un vadība:

<https://va.lv/lv/studijas/bakalauris/turisma-organizacija-un-vadiba/par-programmu>

Tūrisma stratēģiskā vadība konkurētspējai:

<https://va.lv/lv/studijas/magistrs/turisma-strategiska-vadiba-konkuretspejai/par-programmu>

2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

2.3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai un pārdalei. Norādīt datus par pieejamo finansējumu pētniecībai un/ vai mākslinieciskajai jaunradei, tā avotiem un to izmantošanu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai.

ViA studiju virziena VRSTAO studiju programmām paredzētais finanšu nodrošinājums 2021.gadā sasniedza 150 tūkstošus EUR , kas ietver valsts budžeta finansējumu un ViA pašu ieņēmumus ([skat. 2.tabulu](#)).

2.tabula. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošu studiju programmu īstenošanai (EUR).

Finansējums	2016, EUR	2017, EUR	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR
Valsts budžeta finansējums virzienam (bez finansējuma stipendijām)	130 282	155 236	161 240	158 676	160 965	144 343
Pašu ieņēmumi - virziena maksas studentu studiju maksas	101 204	69 193	37 043	26 520	16 244	15 286
Finansējums kopā	231 486	224 428	198 283	185 196	177 209	159 629

Finansējums pētnieciskai darbībai ViA netiek dalīts pa studiju virzieniem, bet gan novirzīts zinātniskajiem institūtiem, grantu programmām, pētniecības projektiem un pasūtījumu darbiem, kuros darbojas akadēmiskais, zinātniskais personāls un studējošie no dažādiem studiju virzieniem un 2021.gadā sasniedza 1.9 miljonu EUR ([skat. 3.tabulu](#)).

3.tabula. Finanšējums pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai (EUR).

Finansējums	2016, EUR	2017, EUR	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR
Zinātnes bāzes finansējums	13 222	124 321	142 725	147 790	152 575	159 639
Valsts pētījumu programmu finansējums	56 119	82 811		325 099	471 050	126 430
Valmieras pilsētas pašvaldības piešķirtais finansējums pētniecības grantiem	20 000	20 000	20 000	15 000		

Snieguma finansējums	24 514	122 192	150 240	181 806	197 011	191 713
Pārējie ieņēmumi no valsts budžeta	97 095	61 046	25 951	132 586	301 117	615 291
ES struktūrfondi		510 796	534 951	295 163	288 424	319 971
LZP granti un programmas					22 953	199 326
Ieņēmumi no līgumdarbiem ar LR juridiskajām personām	36 200	5 785	101 209	86 257	87 830	87 091
Pārējie ieņēmumi zinātniskajai darbībai		2 180		696		232
Ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības	20 372	28 756	111 259	337 613	677 204	229 963
Finansējums kopā	267 522	957 887	1 086 335	1 522 010	2 198 164	1 929 656

Finansējums ViA bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti (*skat. 4.tabulu*). Nozīmīgākai literatūrai katra kursa ietvaros ir cikliska atjaunošana, bet aktuālākās papildu literatūras vienības tiek papildinātas regulāri.

4. tabula. Finansējums studiju literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai (EUR).

Izdevumi bibliotēkas krājumu komplektēšanai	2016, EUR	2017, EUR	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR
Periodiskie izdevumi	1 930	1 955	2 218	1 865	1 623	1 573
Grāmatas	5 873	17 954	14 470	10 849	7 303	8 502
Elektroniskie dokumenti un datubāzes	4 373	2 870	2 789	3 068	523	5 535
Kopā:	12 176	22 779	19 477	15 782	9 449	15 610

Finansējums studējošo pašpārvaldei

Finansējums studentu pašpārvaldei ik gadu tiek nodrošināts vismaz vienas divsimtās daļas apmērā no valsts finansējuma studiju procesam un studiju maksas ieņēmumiem un svārstās ap septiņiem tūkstošiem EUR gadā, taču 2021.gadā sasniedz gandrīz astoņus tūkstošus (*skat. 5.tabulu*). 5.tabulā iekļautā informācija par valsts budžeta un studiju maksu apjomu tiek uzrādīta tāpēc, lai parādītu, ka ViA ievēro likumdošanā noteiktos normatīvus un studējošo pašpārvaldei finansējumu piešķirts ne mazāk kā viena divsimtā daļa no valsts finansējuma studijām un studiju maksas ieņēmumiem.

5. tabula. Finansējums studējošo pašpārvaldei (EUR).

Finansējums	2016, EUR	2017, EUR	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR
Finansējums studentu pašpārvaldei	6 958	7 173	7 470	7 470	7 470	7 961
Valsts budžeta finansējums studiju procesam	966 643	1 138 395	1 236 054	1 276 531	1 324 947	1 361 475
Studiju maksas ieņēmumi	381 154	261 350	205 191	179 537	185 539	151 835
Kopējie studiju procesa ieņēmumi	1 347 797	1 399 745	1 441 245	1 456 068	1 510 486	1 513 310

<i>Studentu pašpārvaldes finansējuma attiecība, %</i>	0.52	0.51	0.52	0.51	0.5	0.53
---	------	------	------	------	-----	------

Finansiālā bāze ir pietiekama studiju programmu īstenošanai, ņemot vērā, ka studiju programmu īstenošanas izmaksas tiek segtas no dažādiem finanšu avotiem: projektu finansējums, valsts budžeta līdzekļi, ViA pašas ieņēmumi. Infrastruktūras attīstībai ViA pēdējos gados piesaistījusi apjomīgu ES struktūrfondu finansējumu, lai modernizētu laboratorijas, remontētas vairākas studiju telpas. Dažādu projektu ietvaros ViA ieguvusi finansējumu arī bibliotēkas krājuma papildināšanai. ViA VRSTAO studējošajiem tiek piedāvātas gan valsts budžeta finansētas studiju vietas, gan arī tiek piesaistīti maksas studenti. Docētāju profesionālajai pilnveidei finansējums tiek piesaistīts no Erasmus+ programmas, kā arī kopš 2018.gada tika īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.), kura ietvaros notiek angļu valodas, digitālo tehnoloģiju, akadēmiskās līderības apmācības, kā arī tika nodrošinātas stažēšanās iespējas pie komersantiem, kas sekmē ciešākas sadarbības veidošanos ar industriju.

Akadēmiskā personāla atalgojums

Akadēmiskā personāla atalgojums atbilst pedagogu darba samaksas Ministru Kabineta noteikumiem Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" (05.07.2016.) un ietver papildinoši ViA izstrādātu un ViA Senāta apstiprinātu motivējošu atalgojuma sistēmu atbilstoši docētāju slodzei ([skatīt 6.tabulu](#)).

6.tabula. Akadēmiskā personāla atalgojuma atbilstība pedagogu darba samaksas noteikumiem.

Amats	2020, EUR				2021, EUR			
	Mēneša darba algas likme *	Minimālā stundas likme **	ViA stundas likme ***	Atbilstība noteiktajai minimālās stundas likmei	Mēneša darba algas likme *	Minimālā stundas likme **	ViA stundas likme ***	Atbilstība noteiktajai minimālās stundas likmei
profesors	1569.00	15.69	15.69	atbilst	1754.00	17.54	17.54	atbilst
asociētais profesors	1256.00	12.56	12.56	atbilst	1404.00	14.04	14.04	atbilst
docents	1005.00	10.05	10.05	atbilst	1124.00	11.24	11.24	atbilst
lektors	805.00	8.05	8.05	atbilst	900.00	9.00	9.00	atbilst
asistents	641.00	6.41	6.41	atbilst	717.00	7.17	7.17	atbilst

* - MK noteikumi Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" (05.07.2016.)

** - aprēķināta ņemot vērā MK noteikumus Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" (05.07.2016.) noteikto maksimālo akadēmiskā personāla darba slodzi 1000 stundas gadā (100 stundas mēnesī)

*** - apstiprināta ViA Senāta sēdē

Studiju programmu izmaksu kalkulācija

ViA studentu izmaksu kalkulācijai izmanto pašu izveidotu kalkulācijas metodiku, kurā izmaksas tiek klasificētas sekojošā veidā:

1. Tiešās izmaksas - studiju programmas realizācijas tiešās izmaksas:

- akadēmiskā un zinātniskā darba izmaksas - akadēmiskā personāla atlīdzība un zinātniskā personāla atlīdzība studiju procesā,
- pārējās studiju procesa izmaksas - mācību materiālu, pasākumu izmaksas, citas tiešās ar studiju programmas realizāciju saistītās izmaksas.

2. Daļēji tiešās izmaksas - studiju virziena un fakultātes tiešās izmaksas:

- zinātniskās darbības atlīdzība - akadēmiskā personāla atlīdzība, kura nav tieši saistīta ar kādas studiju programmas realizāciju (piem., fakultātes docētāju atlīdzība par zinātnisko darbu),
- administratīvais darbs - virziena un fakultātes administratīvā darba izmaksas (dekāna, virziena vadītāja, vecākā speciālista atlīdzība),

pārējās virziena un fakultātes administratīvās izmaksas - fakultātes personāla komandējumu, apmācību, konferenču apmeklējumu izdevumi, dalības maksas organizācijās, kancelejas preču, viesu uzņemšanas un citi izdevumi, attīstības izdevumi (fakultātes vai virziena attīstībai tieši iezīmētā finansējuma izlietojums),

- izmaksu nesējs – studentu skaits fakultātē (fakultātes tiešo izmaksu pārnesei) vai studentu skaits virzienā (virziena tiešo izmaksu pārnesei);

3. Netiešās izmaksas – pārējās augstskolas izmaksas:

- atlīdzība - administratīvā, vispārējā un saimnieciskā personāla atlīdzība,
- pārējās administratīvās izmaksas - komandējumu izdevumi, kopējie studiju procesa organizēšanas izdevumi, tehnoloģiju izdevumi, bibliotēkas izdevumi, mārketinga, sabiedrisko attiecību un pasākumu organizēšanas izdevumi, citi administratīvie izdevumi,
- ēku apsaimniekošanas izmaksas - infrastruktūras uzturēšanas un saimnieciskie izdevumi,
- aizdevuma atmaksas izdevumi,
- kapitālie izdevumi - grāmatas, aprīkojums,
- izmaksu nesējs – studentu skaits programmā (atlīdzības, administratīvo un kapitālo izmaksu pārnesei) vai studiju programmas ietvaros realizēto studiju kursu kontaktstundu skaits gadā (ēku apsaimniekošanas izmaksu pārnesei).

Informācijā par izmaksām uz vienu studējošo norādītas izmaksu aprēķinā **iekļautās pozīcijas** un finansējuma procentuālais sadalījums starp noteiktajām pozīcijām (*skat. 7.tabulu*).

7. tabula. Finansējuma procentuālais sadalījums izmaksām uz vienu studējošo (EUR).

Izmaksu pozīcijas	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	%	%	%	%	%	%
Tiešās izmaksas						
Akadēmiskā un zinātniskā darba izmaksas (stud.process)	33.9	32.6	33.7	37.2	36.3	39.8
Pārējās studiju procesa izmaksas	1.2	0.8	0.8	1.8	1.1	0.9
Daļēji tiešās izmaksas (virziena, fakultātes tiešo izmaksu pārnese)						
Zinātniskās darbības atlīdzība (akad.atv. + zin.darbība)	4.7	5.8	1.5	3.7	7.8	4.7
Administratīvais darbs	7.2	8.6	9.4	7.6	7.5	8
Pārējās administratīvās izmaksas	2.7	0.3	0.9	2.3	1.1	1.4
Kopā tiešās izmaksas (tiešās + daļēji tiešās)	49.7	48.1	46.3	52.6	53.8	54.8
Netiešās izmaksas (pārējo ViA izmaksu pārnese)	50.3	51.9	53.7	47.4	46.2	45.2
Atlīdzība	28.1	30.6	33.3	28.2	27.8	26.9

Pārējās administratīvās izmaksas	10.8	10.4	10.3	9.1	8.5	8.1
Aizņēmuma atmaksa (t.sk.procentu maksājumi)	2.6	2.4	2.1	1.6	1.6	1.5
Kapitālie izdevumi	0.5	0.9	1	1	0.6	0.9
Ēku apsaimniekošanas izmaksas	8.3	7.6	7	7.5	7.7	7.8
Izmaksas uz 1 studentu	100	100	100	100	100	100

Studiju programmas TSVK izmaksu kalkulācija šobrīd netiek analizēta, jo šajā studiju programmā pirmos studentus plānots uzņemt 2022.gada septembrī.

2.3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu neizdala starp studiju virzieniem, jo ViA ir neliela augstskola ar nelieliem resursiem, kurus saskaņoti plāno un izmanto visu studiju virzienu īstenošanai.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas Valmierā, Cēsu ielā 4 un Tērbatas ielā 10, ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem, 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un interneta pieslēgumu (195 m²) un 12 laboratorijas: *Datu drošības laboratorija (Kiberdrošības laboratorija); Datortīklu laboratorija; Virtuālās realitātes laboratorija; Multimediju laboratorija (studiju pārvaldības un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības); Multimediju laboratorija (komunikācijas ekosistēmu un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības); Imitāciju modelēšanas un RFID tehnoloģiju laboratorija; Mobilo tehnoloģiju laboratorija; Energoefektivitātes laboratorija; Mehatronikas laboratorija; Elektrotehnikas laboratorija; Būvniecības laboratorija; Telpiskās pētniecības laboratorija* (kopējā platība 324 m²).

VRSTAO virzienam nozīmīgākās ir Telpiskās pētniecības laboratorija, kā arī multimediju laboratorija, kas ietver VRSTAO studiju un pētniecības virzienam nepieciešamās tehnoloģijas. Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam, datu bāzu izmantošanai. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²). Studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Ņemot vērā, ka maģistra studijās nodarbības notiek piektdienās un sestdienās, maģistra studentiem tiek nodrošināta iespēja rezervēt vietu ViA dienesta viesnīcās, iepriekš piesakoties elektroniskā sistēmā.

Visas auditorijas aprīkotas ar stacionāru datoru un stacionāru projektoru, kā arī skaļruņiem un prezentācijas tālvadības pulti, taimeru un lāzera rādītājroku vienā. No visiem datoriem augstskolā ir pieejams internets, kā arī abonētās pilnteksta datubāzes. Abonētajās pilnteksta datubāzes studenti var lietot arī kopmītnēs, kā arī autorizējoties no jebkuras vietas kur ir pieejams internets. Visās auditorijās studentiem pieejams bezvadu internets.

Pieejamo datoru skaits: Studentiem – 160 gab., akadēmiskajam personālam – 45 gab., administratīvajam personālam – 60 gab., stacionāro datoru skaits auditorijās – 30 gab. (neskaitot datorauditorijas), portatīvie datori – 60 gab., multimediju projektori – 45 gab.

2.3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei: Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datubāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

ViA metodiskā bāze nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. Studentiem pieejama ViA e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti studiju materiāli, notiek elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, notiek pārbaudes darbu izpilde un vērtēšana. No 2017.gada rudens ViA studiju procesā tiek izmantota **Moodle vide**, kā arī ir iegādāta licence MS Teams studiju platformas izmantošanai, kas paver daudz plašākas iespējas attālinātu studiju formu īstenošanai un tā sauktās “blended learning” pieejas attīstīšanai. Moodle vidē ar studiju procesu saistītie metodiskie un citi materiāli (piem., nolikums par studiju darbu izstrādi, prakses nolikums, metodiskie norādījumi studiju darbu izstrādei u.c.) pieejami arī angļu valodā, ņemot vērā, ka studiju programmu paredzēts īstenot arī angļiski. Lai ViA docētāji pilnvērtīgi varētu izmantot jaunās tehnoloģiskās iespējas, ViA kopš 2018.gada tiek īstenots Eiropas sociālā fonda projekts “Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība” (Nr.8.2.2.0/18/A/012), kura ietvaros notiek apmācības par dažādu tehnoloģisko rīku izmantošanu studiju procesā. Bez tam iegādāts aprīkojums, piemēram, nodarbību filmēšanai, docētājiem pieejams atbalsts videolekciju ierakstīšanai un apstrādei. Šis ir virziens, kas augstskolas ietvaros jāturpina attīstīt, ņemot vērā, cik strauji attīstās tehnoloģijas. Studentiem pieejama arī telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai, kas nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam attālināti, operatīvi izziņot izmaiņas. Izveidota elektroniska datortehnikas un multimediju tehnikas rezervēšanas sistēma, kas nodrošina studējošajiem iespējas izmantot ViA rīcībā esošo tehniku (videokameras, fotoaparāti, diktofoņi u.c.) multimediju satura radīšanai. Studējošie var rezervēt arī laiku darbam multimediju laboratorijā. 2020.gadā ViA ir pabeigta mobilās aplikācijas izveide, kas vienkopus piedāvā piekļuves iespēju svarīgākajiem elektroniskajiem resursiem: moodle videi, nodarbību grafikam, e-pastam u.c.

Bibliotēka resursi

Bibliotēka lasītājiem atvērta 51 h nedēļā, studiju laikā katru darba dienu un sestdienās. ViA studentiem un mācībspēkiem 24/7 attālināti ir pieejamas abonētās datu bāzes un elektroniskais katalogs. Bibliotēka ir pieejama arī personām ar kustību traucējumiem. Bibliotēka nodrošina visus tradicionālos bibliotēku pakalpojumus. Informācija par bibliotēkas darba laiku un bibliotēkā pieejamajiem resursiem un pakalpojumiem ir atrodamā ViA mājas lapā, sadaļā bibliotēka <http://va.lv/lv/studentiem-un-darbiniekiem/biblioteka/par-biblioteku>. Attiecībā uz bakalaura studentiem, bibliotēkas darba laiks ir pilnībā piemērots, bet salīdzinoši mazāka piekļuve bibliotēkas resursiem veidojas maģistra studentiem, kuri ViA uzturas piektdienu pēcpusdienās un sestdienās. Maģistra studentiem iespējama grāmatu iepriekšēja rezervācija, iespējams iepriekš pasūtīt kopijas no nepieciešamajām grāmatu nodaļām utml. Docētāji arī studiju kursu ietvaros mēdz sagatavot kursa literatūras kopumu digitālā veidā.

1.stāva lasītavā (455,10m²) studentiem pieejams 130 preses izdevumi papīra formātā latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. No tiem ViA bibliotēka abonē 35. Pieejama arī daiļliteratūra un atsevišķu periodisko izdevumu arhīvs. 2.stāvā atrodas datorlasītava (67,80 m²) ar 18 darba vietām, un vēl 4 darba

vietas kopējā telpā. Uz tiem pieejama arī PSPP datu apstrādes programma. Vēl otrajā stāvā izvietotas 2 lasītavas (katra 14,50 m²) grupu darbam, 4 individuālās lasītavas (katra 5,20 m²), un klusā lasītava (79,20 m²). 2.stāva bibliotēkas telpa ir 776,00 m². Šeit izvietota nozaru literatūra, pieejams Valmieras pilsētas un apkārtnējo novadu novadpētniecības materiālu krājums un Eiropas Komisijas informācijas punkts Europe Direct, kas sniedz informāciju par Eiropas savienību, kā arī Vidzemes Augstskolas studentu labāko darbu arhīvs.

ViA bibliotēkā visi bibliotekārie procesi ir automatizēti, izmantojot bibliotēku informācijas sistēmu ALISE. No 2006.gada janvāra ir pieejama i-bibliotēka, kas dod iespēju no Valmieras integrētās bibliotēkas elektroniskā kataloga veikt grāmatu pasūtīšanu, pieteikties rindā uz jau izsniegtām grāmatām, prasīt grāmatu termiņu pagarinājumu, apskatīt datus par izsniegtajām/laikā nenodotajām/rezervētajām grāmatām. No 2015.gada pavasara ir pieejama bibliotēkas informācijas sistēmas Alise mobilā versija. Līdz ar to elektroniskais katalogs ērti pieejams arī no mobilajām ierīcēm.

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu ViA izglītības un zinātnes procesam, bibliotēka piedāvā studentiem, akadēmiskajam personālam un citiem interesentiem individuālās konsultācijas, ekskursijas un grupu apmācības. Nodarbības vada gan Vidzemes Augstskolas bibliotēkas, gan Valmieras bibliotēkas speciālisti. Apmācību mērķis ir iepazīstināt jaunos studentus ar Valmieras integrēto bibliotēku, piedāvātajiem pakalpojumiem, apmācīt kā strādāt ar bibliotēkas elektronisko kopkatalogu un abonētām tiešsaistes pilntekstu elektroniskām datubāzēm. 2019./2020. akadēmiskā gadā 1.kursa studentiem notika ievadnodarbības par bibliotēku un tās pakalpojumiem kursa levads tūrisma studijas, kuras ietvaros dalībnieki iepazīnās ar elektroniskajiem katalogiem un informācijas meklēšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā pieejamās datu bāzēs un LNB attālināti pieejamajos resursos. Bibliotēka piedāvā Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumu, tā kā šo pakalpojumu nodrošinām sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, lasītājam SBA izmantošana ir bez maksas.

Kopējais Vidzemes Augstskolas bibliotēkas dokumentu (fizisko vienību) kopskaits 2021.augustā bija 28830.

Kopējais Vidzemes Augstskolas bibliotēkas dokumentu (fizisko vienību) kopskaits:

Materiāla veids	Skaits
Grāmatas	21999
Elektroniskie dokumenti	352
Audiovizuālie dokumenti	475
Kartogrāfiskie dokumenti	99
Seriālizdevumi	3000
Nepublicētie dokumenti	2907

Abonētās datubāzes

Pilntekstu datubāzes: EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Science. Vēl pieejamas Travelnews.lv Lursoft, i-finances un i-tiesības. Sadarbībā ar Valmieras bibliotēku lasītājiem pieejamas datubāzes: Britannica Online Library Edition, EBSCO eBook Public Library Collection, LETA Arhīvs, nozare.lv, Letonika, „Lursoft” laikrakstu arhīvs, kā arī DVD kolekcija. Pārsvārā datubāzes pieejamas no visiem Vidzemes Augstskolas datu pārraides tīklā strādājošajiem datoriem (autorizējoties studentiem akadēmiskajām datubāzēm ir piekļuve arī attālināti). Atsevišķām datubāzēm iespējams piekļūt tikai, strādājot bibliotēkā uz vietas un saņemot īpašu atļauju (Lursoft, i-finances, i-tiesības) Bibliotēka aktīvi piedalās valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmu centrs” piedāvāto elektronisko resursu vai pilntekstu datubāzu izmēģināšanā. 2020./2021. akadēmiskajā gadā tās bija 5 datubāzes.

Covid-19 pandēmijas laikā, pavasara semestrī dažas akadēmiskās izdevniecības deva piekļuvi saviem elektroniskajiem resursiem – SAGE, Proquest, Cambridge Core, ACM Digital library u.c. Aktuālais saraksts <https://www.myloft.xyz/free-resources-for-covid-19/> Pēc pandēmijas perioda ir piekļuve šo datubāzu atvērtās pieejas resursiem.

Kopš 2020.gada marta atvērta attālinātā piekļuve arī dažām Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajām kolekcijām.

Pieejamā statistika par datu bāzu izmantošanu 2020./2021. ak.g.

EBSCO datu bāzē- 25365 sesijas, 100119 meklējumi,

Science Direct – 11933 meklējumi, 12994 pilno tekstu skatījumi

Web of Science -952 sesijas, 2225 meklējumi

Scopus- 3785 meklējumi

LURSOFT- 969 pieprasījumi

Krājuma papildināšanas procedūra

Bibliotēkas krājums atbilst ViA studiju programmām un virzieniem, Latvijā izdotās grāmatas, sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, nelielā eksemplāru skaitā tiek iegādātas ik mēnesi. Bibliotēka pieņem arī privātpersonu un juridisko personu dāvinājumus bibliotēkas krājuma papildināšanai ar trūkstošiem vai nepietiekamā eksemplāru skaitā esošiem iespieddarbiem un citiem dokumentiem.

Ārpus Latvijas izdotās grāmatas komplektē pēc mācībspēku pieprasījuma atbilstoši kārtībai par grāmatu pasūtīšanu un izmantošanu Vidzemes Augstskolas bibliotēkā. Ja resurss pieejams brīvpieejā tīmeklī vai bibliotēkas abonētajās datu bāzēs, drukātu eksemplāru bibliotēka iegādājas reti.

Finansējums ViA bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti. Nozīmīgākai literatūrai katra kursa ietvaros ir cikliska atjaunošana, bet aktuālākās papildu literatūras vienības tiek papildinātas regulāri.

Gadījumos, kad nepieciešamo grāmatu bibliotēkā nav, docētājs aizpilda veidlapu Grāmatu pasūtījums ViA bibliotēkas fonda komplektēšanai un saskaņo ar studiju virziena direktoru. Bibliotēka saņemot pieprasījumu pārbauda vai grāmata nav jau pasūtīta iepriekš, veic cenu izpēti (aptaujū). Grāmatu pasūtījums jāveic pirms studiju kursa sākšanās.

Bibliotēkas darbinieki apkopo studentiem “atteiktos” informācijas pieprasījumus, analizējot tos, norāda docētājam iespējamo risinājumu (jāiegādājas jaunāka izdevuma grāmata, cita grāmata utt.)

Zinot mācībspēka pētnieciskās intereses, bibliotēka nosūta informāciju par jauniznākušajām grāmatām vai citiem resursiem.

Datubāzu abonēšanas procedūra

Pilnteksta datu bāzes, tiek abonētas sadarbībā ar valsts aģentūru Kultūras informācijas sistēmu centru, programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" ietvaros, kā arī ar Izglītības un Zinātnes ministriju, projektā " Akadēmiskais tīkls". Lēmums par kādas datu bāzes abonēšanu vai abonēšanas pārtraukšanu, tiek pieņemts Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdē, studiju programmu un zinātnisko institūtu direktoriem vienojoties.

Krājuma digitalizācijas līmenis

Bibliotēka savus krājumus nedigitalizē, tiek apkopoti jau digitālā formā radītie studentu diplomdarbi (maģistra, kvalifikācijas). Piekļuve darbiem – izmantojot Bibliotēkas elektronisko kopkatalogu, sadaļā –"ViA studentu darbi", no 2656 ierakstiem piekļuve pilnam tekstam ir 431 studentu darbam. Bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā "ViA docētāju publikācijas" ir uzsākta docētāju darbu datubāzes veidošana. Datu bāzē iekļauti mācībspēku 269 publikāciju analītiskie apraksti (monogrāfijas, rediģētas un sastādītas grāmatas, pētījumi, konferenču materiāli u.c.). Ja šie darbi ir pieejami internetā, aprakstos tiek ievietotas saites uz to pilnajiem tekstiem.

Informatīvā nodrošinājuma atjaunošanas un pilnveidošanas iespējas

No ViA plānotā bibliotēkas budžeta, arī dažādu projektu (SAM, ERAF) ietvaros, kā arī sadarbībā ar Valmieras bibliotēku. Bibliotēka pieņem arī dāvinājumus bojāto, nolietoto eksemplāru aizvietošanai. 2019./2020. akadēmiskā gada laikā virziena vajadzībām tika iegādātas 17 nosaukumu grāmatas, 17 eksemplāros par kopējo summu 634.48 eiro.

COVID-19 pandēmijas ietekme

2020.gadā, saistībā ar COVID-19 pandēmijas radīto situāciju, kad augstskolām bija jāpāriet uz studijām tiešsaistē, ViA bibliotēka sniedza lielu atbalstu gan docētājiem, gan studentiem, veicot grāmatu nodaļu ieskanēšanu (ievērojot autortiesības), kas bija nepieciešamas studiju un zinātniskā darba veikšanai, sniedza konsultācijas par attālinātu pieslēgšanos datu bāzēm no datoriem, kas nav ViA tīklā. 2022.gada pavasarī tika izveidota atsevišķa sadaļa Moodle sistēmā - informācija krīzes apstākļos, un tur iekļauti arī padomi un informācija par bibliotēkas krājuma izmantošanas iespējām tiešsaistes studijās. No studentiem saņemti atzinīgi komentāri par bibliotēkas sniegto atbalstu.

Brīvpieejas resursi

Zinātnē un izglītībā dominējošāki kļuvuši atvērtas piekļuves resursi (publikācijas un dati) - ļoti strauji pieaug šādi pieejamu zinātnisko žurnālu un repozitoriju skaits. Aizvien vairāk universitāšu un finansējuma piešķirēji ES sagaida atvērtas pieejas satura radīšanu. Tā rezultātā augstvērtīgs saturs dažādās nozarēs pieejams ārpus bibliotēkām aizvien plašākā apjomā.

ViA bibliotēka jau uzsākusi mērķtiecīgu darbu, lai sekmētu studējošo un docētāju informētību par atvērtās piekļuves akadēmiskajiem resursiem plānojot seminārus studentiem un mācībspēkiem. Tiek arī strādāts pie apkopojoša atbalsta materiāla par atvērtās piekļuves resursiem angļu un latviešu valodās. Studējošiem arī plānots organizēt seminārus par LNB digitalizētajiem un abonētajiem e-resursiem un datubāzēm. Docētājiem ViA bibliotēka piedāvā individuālas un mazu grupu konsultācijas par atvērtajiem resursiem, informācijas meklēšanu datu bāzēs, LNB resursiem.

VRSTAO studiju virziena sadarbība ar bibliotēku

Kopš 2003.gada 30.janvāra VIA bibliotēka ir Pasaules Tūrisma Organizācijas depozīt bibliotēka. Tā dod iespēju ViA studentiem un mācībspēkiem iepazīties ar nozares jaunākajiem pētījumiem un statistikas datiem.

Tūrisma virziena docētāji ļoti aktīvi iesaistās nozares literatūras komplektēšanā: informē par pašvaldībās izdotajām grāmatām, kuras būtu nepieciešams iegādāties; papildina krājumu ar konferenču materiāliem, ārzemēs izdotajiem žurnāliem.

Tūrisma virziena vajadzībām bibliotēka komplektē ne tikai jaunāko nozares literatūru, bet arī dažādus vēsturiskus materiālus (kartes, ceļvežus, ceļojumu aprakstus u.tml.) .

Lai popularizētu tūrisma nozares speciālistiem ViA studentu veiktos pētījumus, bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā „ViA studentu darbi” ir pieejami labāko darbu pilnie teksti (no 2012.gada.) Sadarbībā ar tūrisma virziena docētājiem bibliotēkā tiek veidotas tematiskas izstādes, kurās interesenti var iepazīties ar pētījumiem par kādu no tūrisma nozares tēmām, kā arī ar ViA bibliotēkā pieejamajām grāmatām par šo tēmu.

2.3.4. Sniegt raksturojumu un novērtējumu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumiem, kas tiek izmantoti studiju procesā (piemēram, MOODLE). Ja studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īsteno tālmācībā, jānorāda arī šai studiju formai īpaši piemērotie rīki.

VRSTAO studiju virziens iekļaujas kopējā ViA izmantoto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumu rīku kopumu studiju procesa nodrošināšanā.

COVID-19 izraisītā pandēmija un attiecīgi pāreja uz tiešsaistes studijām pilnībā apliecināja, ka ViA ir gatava pielāgoties mainīgajai situācijai un infrastruktūras bāze tam ir pilnībā piemērota. Jau no pirmās tiešsaistes studiju dienas 2020.gada martā, nodarbības notiek webex platformā, moodle sistēma un e-pastu sistēma pilnībā atbalsta informācijas apmaiņu, jaunumu paziņošanu, izmaiņu izziņošanu starp docētājiem un studentiem.

Šobrīd, ir aktualizēti un uzlaboti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumi. Studiju procesā aktīvi tiek izmantotas: moodle.va.lv sniegtās iespējas (studiju vadības sistēma) – studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek informācijas apmaiņa, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus. Savukārt tiešsaiste lekcijas, e-pasta sistēma, kalendārs, u.c. tiek nodrošināts izmantojot MS365, kas iekļauj tādus komunikācijas rīkus kā Teams, Outlook, OneDrive, Sharepoint u.c. sniegtās iespējas. ViA tiek izmantota arī ViAapp mobilā lietotne, kā arī lekciju/auditoriju grafika sistēma (ViAapp lietotnes lejuplāde iespējama, izmantojot Google Play: https://play.google.com/store/apps/details?id=lv.via.vidzemes_augstskola&hl=en&gl=US). Studentu vajadzībām, ViA ir arī izveidots studiju maksas atlaidžu kalkulators. Kā vēl vienu nozīmīgu rīku var minēt [youtube.com](https://www.youtube.com) (piem., ievadlekcijas, dažādas tiešraides, konferences, u.c.)

Svarīgs rīks, kas tiek izmantots īpaši VRSTAO virziena studiju procesa nodrošināšanai studentiem ir ģeotelpiskās informācijas sistēmas lietotne [ArcGis](https://www.arcgis.com), kas studentiem tiek nodrošināta sadarbībā ar ViA HESPI.

2.3.5. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

ViA ir izstrādāts nolikums “Par vēlēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā”, kas nosaka kārtību, kādā tiek veikta vakanču izsludināšana, kandidātu izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par apstiprināšanu akadēmiskā vai zinātniskā amatā. Vakanču izsludināšana notiek, izsludinot konkursu oficiālajā vietnē “Latvijas Vēstnesis”, kā arī publicējot informāciju [ViA mājas lapā](#).

Visā personāla piesaistes procesā tiek ievēroti atklātības un informācijas pieejamības principi. Personas akadēmiskajos amatos ievēlē atklātā konkursa rezultātā. Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta zinātnisko, pedagoģisko un organizatorisko kvalifikāciju novērtē profesoru padome Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Docenta, lektora vai asistenta štata amata vietas pretendenta zinātnisko un pedagoģisko kvalifikāciju izvērtē studiju virziena padome un virza jautājumu izskatīšanai atbilstošajā fakultātes domē.

Nolikums "Par vēlēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 13.pielikumu).

ViA Darba samaksas nolikums apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 14.pielikumu).

ViA docētāju darba saturu un pienākumi apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat. 15.pielikumu).

2.3.6. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

ViA ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai.

ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai ir apstiprināta **Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika**, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos. ViA ir noteikti pasākumi, kā pārlicināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, proti, prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**; ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu; ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā.

Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus+ u.c. mobilitātes programmu ietvaros.

Docētāju kvalifikācijas paaugstināšanas vajadzības tiek pārrunātas studiju virzienu līmenī, atbilstoši tiek meklēts finansējums fakultātes ietvaros, dažādu projektu ietvaros, tai skaitā docētājiem kvalifikācijas paaugstināšanai tiek piedāvātas iespējas piedalīties Erasmus+ mobilitātes, kā arī izmantot arī citu finanšu avotu līdzekļus gan personāla pilnveides vizītēm, gan arī dalībai akadēmiskās un profesionālās konferencēs. Docētāju profesionālajai pilnveidei kopš 2018.gada tika īstenots Eiropas Sociālā fonda projekts "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.), kura ietvaros notiek angļu valodas, digitālo tehnoloģiju, akadēmiskās līderības apmācības, kā arī tiek nodrošinātas stažēšanās iespējas pie komersantiem, kas sekmē ciešākas sadarbības veidošanos ar industriju. Augstskolas ilgtermiņa attīstībai plānots ir ievēlēt akadēmiskajos amatos vismaz vienu projektā iesaistīto ārvalstu docētāju katrā studiju virzienā un visus iesaistītos doktorantus.

Visi VRSTAO virzienā vēlētie docētāji ir piedalījušies SAM 8.2.2.aktivitātēs, gan akadēmiskās līderības mācībās, gan pēc nepieciešamības valodu vai tehnoloģisko prasmju pilnveidē. Astoņi docētāji īstenojuši projekta ietvaros paredzēto stažēšanos pie komersantiem. Stažēšanās gaitā docētāji guva profesionālo pieredzi, iepazinās ar nozares aktualitātēm, tā veidojot sasaisti ar industriju.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku izvēle studiju virzienā notiek, pamatojoties uz šādiem kritērijiem: zinātniskās darbības virziens un pētniecības intereses, akadēmiskā darba pieredze un kompetence, zināšanas ar studiju programmu saturu saistītajās jomās, zinātniskais grāds un kvalifikācija. Priekšnoteikums iesaistei studiju programmu īstenošanā ir maģistra vai doktora grāds, vai arī doktora grāda kandidāta statuss, studijas doktorantūras vēlākajos posmos, kā arī angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī, jo maģistra programma tiek īstenota angļu valodā. Vieslektoriem kritēriji ir maģistra grāds, kā arī nozīmīga praktiskā darba pieredze kādā no uzņēmējdarbības jomām, svešvalodu zināšanas un pieredze zinātniskā darbā. VRSTAO studiju virzienā akadēmiskajam personālam tiek nodrošinātas izaugsmes iespējas- personāls ar doktora grādu tiek virzīts ievēlēšanai docenta, asociētā profesora un profesora amatos. Studiju virzienā aizvadītajā akreditācijas periodā notikusi akadēmiskā personāla loka paplašināšana, viesdocētāju- izcilu uzņēmējdarbības praktiķu piesaiste no dažādām uzņēmējdarbības jomām.

Izmantoto iespēju pievienoto vērtību studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei iespējams novērtēt caur to, ka docētāju sastāvs VRSTAO studiju virzienā atbilst prasībām par akadēmiskas studiju programmas īstenošanu maģistra līmenī angļu valodā, kā arī aktīvi iesaistās starptautisku projektu īstenošanā un jaunu projektu sagatavošanā ar starptautiskiem partneriem, ar kuriem sadarbība veidojas Erasmus + mobilitātes un docētāju apmaiņas rezultātā.

2.3.7. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās, administratīvās (ja piemērojams) un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu.

Studiju virzienā iesaistīti 35 docētāji, no kuriem 23 ir vēlēti un pārējie piesaistīti kā viesdocētāji. No tiem 13 ar doktora grādu. Lielais docētāju skaits veidojas tāpēc, ka daļai mācībspēku ir nepilnas akadēmiskās slodzes, bet viesdocētāji docē tikai vienu studiju kursu. Tieši viesdocētāji, kas ir nozares profesionāļi vai savas jomas izcili speciālisti, nodrošina programmu sasaisti ar praksi, kas objektīvi nepieciešams profesionālo kompetenču ieguvei. Iepriekš minēto apstākļu dēļ 9 docētāji apvieno akadēmisko slodzi ar pētniecību Sociālo, ekonomikas un humanitāro pētījumu institūtā (HESPI). Katru mācību gadu tiek veiktas arī individuālās pārrunas ar docētājiem, lai izprastu un analizētu gan mācību un pētniecisko slodzi, gan arī viņu motivāciju uzņemties lielāku vai mazāku slodzi. Pētnieciskā un administratīvā slodze tiek regulēta ar individuālo stundu uzskaites tabelēm, kā arī ar slodžu kartēm. Docētāji, kuri angļu valodas zināšanas novērtējuši zemāk kā B2 līmenī, docēs kursus latviešu valodā. Jāatzīmē, ka tas ir valodu līmeņa pašnovērtējums, tāpēc visbiežāk docētāji B2 līmenī lasa zinātnisko literatūru, raksta rakstus, taču nav pietiekoši droši komunicēt ar lielu auditoriju.

2021.gadā tika iegūta licence Akadēmiskā maģistra studiju programma *Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība* īstenošanai.

Kopumā pa gadiem docētāju iesaiste pētniecībā ir mainīga, jo tas atkarīgs no piesaistītā projektu finansējuma apjoma, ņemot vērā, ka Latvijā pētnieciskais darbs norit tikai uz projektu bāzes. Notiek darbs pie docētāju noslodzes pārplānošanas un mērķtiecīgas jaunu mācībspēku piesaistes, lai izvairītos no vēlēto docētāju pārslodzes un izdegšanas, kas kopumā vērtējama kā ļoti liela problēma Latvijas

augstākajā izglītībā. ViA atalgojuma sistēma nodrošina, ka docētāju darbs ir kopumā labi atalgots, atalgojuma sistēma ir caurspīdīga un Pasaules bankas pētījumos iepriekš novērtēta kā viena no labākajām Latvijā. Pieaugot iesaistei projektos, lai kompensētu docētājiem laiku, kas tiek pavadīts, gatavojot jaunus projektu pieteikumus, no 2018.gada apmaksu veic no HESPI institūta bāzes finansējuma. Tādā veidā varam izvairīties no situācijas, ka docētāji bez atlīdzības nodarbojas ar projektu pieteikumu sagatavošanu.

Svarīgi izcelt, ka docētāju veiktais pētnieciskais darbs tiek integrēts studiju procesā, kā arī gan bakalaura, gan maģistra programmu studenti tiek iesaistīti pētnieciskajā darbā gan praktisku lauka pētījumu veikšanai, gan projektos kopumā.

2021.g. VRSTAO studiju virzienā sagatavotas un publicētas visvairāk (17) zinātniskās publikācijas salīdzinājumā ar citiem augstskolas studiju virzieniem.

Informācija par akadēmiskā personāla slodzes veidošanās metodiku pieejama ViA Darba samaksas nolikumā.

Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem apskatāmas ziņojuma pielikumā (skat.16.pielikumu).

Akadēmiskā personāla biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā) apskatāmas ziņojuma pielikumā (skat.17.pielikumu).

ViA Darba samaksas nolikums apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.14.pielikumu).

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Studējošajiem studiju procesā atbalstu sniedz studiju virziena direktori, studiju metodiķi, kā arī Administratīvajā departamenta darbinieki. Attiecībā uz karjeras atbalstu, 2019.gada rudens semestrī ViA ir atjaunots pakalpojums – karjeras konsultācijas un karjeras plānošanas atbalsts. Šis pakalpojums tiek piedāvāts visās studiju programmās studējošajiem, neizdalot atsevišķi ārvalstu studējošos, ņemot vērā to pagaidām ļoti nelielo skaitu ViA. Studējošajiem ar īpašām vajadzībām atbalsts tiek plānots atkarībā no katra studējošā specifiskās veselības situācijas un vajadzībām.

Nepieciešamības gadījumā tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Interesenti, kas vēlas apgūt ViA studiju kursus, bet nevar piedalīties pilna laika klātienē studijās, var izmantot Atvērtās universitātes iespējas.

Īpaši svarīgs psiholoģiskais atbalsts 1.kursa studentiem, kuriem ir grūtības iekļauties augstskolas studiju procesā, kā arī uzsākt patstāvīgu dzīvi projām no mājām un ģimenes. ViA studentiem ir pieejamas arī psiholoģiskā atbalsta konsultācijas par dažādām, ar studiju un personīgo dzīvi, saistītām problēmām un jautājumiem. Psiholoģiskās konsultācijas ir sadarbības process, kas palīdz indivīdam veiksmīgāk risināt šī brīža dzīves grūtības, gūt atbalstu dažādu jautājumu risināšanā, palīdzēt ieraudzīt dažādas alternatīvas noteiktai problēmai. Par studendiem, kuriem sniegta karjeras vai psihologa konsultācija statistikas dati ViA netiek uzturēti, bet 2021./2022.akadēmiskajā gadā karjeras vai psihologa palīdzību meklēja 14 studenti.

Jautājumi, par kuriem var konsultēties ar psihologu:

- Adaptēšanās studijām pirmajā studiju gadā- grūtības ar tikšanu galā ar studijām vai iejušanos

kursā;

- Ar studijām saistīts stress vai uztraukumi; Laika plānošanas jautājumi;
- Motivācijas trūkums un grūtības koncentrēties darbam; Problēmas attiecībās;
- Atbalsts dažādās krīzes situācijās;
- Neskaidrība vai šaubas par studiju pareizu izvēli vai savu karjeras tālāku attīstību.

2022.gadā izveidots "Studenta ceļojums" jeb īsa un vienkārša informācijas shēma, kā atbalsts pirmā kursa studentiem, lai jaunie studenti zinātu, kā rīkoties un pie kā vērsties studiju laikā. Info pieejams: <https://moodle.va.lv/course/view.php?id=775>

2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un/ vai mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

ViA ieguvusi zinātniskās institūcijas statusu 2015.gadā. Kopš tā laika zinātniskajos amatos ievēlētā personāla skaits pieaudzis no septiņiem uz 25, zinātniskajos projektos piesaistītais finansējums šajā laika periodā pieaudzis piecas reizes. ViA zinātniskā darbība tiek plānota pēc "misiju" principa, definējot sabiedrībai nozīmīgas problēmas, kuras nav iespējams atrisināt vienas zinātņu disciplīnas ietvaros. Tādā veidā zinātniskajā darbībā ViA tiek sekmēta starpdisciplināritāte. ViA stratēģiski fokusējas uz jaunu talantu piesaisti pēc-doktorantūras programmas ietvaros, arī VRSTAO studiju virzienā vēlētie docētāji tiek motivēti pieteikties šai programmai.

Kopš 2018.gada ViA arī īsteno projektu „Atbalsts Vidzemes Augstskolas efektīvai iesaistei starptautiskajā zinātnes aprītē (ViA-Int)”, kura mērķis ir sekmēt ViA pētnieciskā personāla iesaistīšanos starptautiskos pētniecības projektos, tādā veidā stiprinot pētnieku kapacitāti starptautisku projektu izstrādē, veicinot pētnieku starptautiska kontaktu loka veidošanos un tīklošanās iespējas un attīstot pētniecības iestrādes ViA pētījumu apakšvirzienos. Paredzēts, ka ViA docētāji (t.skaitā arī VRSTAO virziena) ViA projekta rezultātā piedalīsies vismaz septiņu ERAF atbalstītu un virs kvalitātes sliekšņa novērtētu programmas „Apvārsnis 2020” un Eiropas Savienības 9. ltvāra programmas projektu pieteikumu sagatavošanā.

Pētniecības aktivitātes VRSTAO studiju virziena ietvaros pārsvarā tiek organizētas caur ViA HESPI institūtu. Lielākā daļa no VRSTAO studiju programmās iesaistītajiem mācībspēkiem apvienojušies Pētniecības apakšvirzienā “Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”. Šī pētniecības apakšvirziena attīstība cieši saistīta ar ViA VRSTAO darbību, atbilstoši ViA stratēģiskajiem mērķiem, kas definēti ViA „Stratēģijā 2016 – 2020”. Pētnieciskā darbība visvairāk atbilst mērķim prioritātē “Izglītība”: nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Zinātniskā pētniecība studiju virzienā pašreizējā akreditācijas periodā notikusi, pateicoties ļoti aktīvam mācībspēku darbam zinātniski pētniecisko grantu un dažādu citu projektu finansējumu piesaistē. Studija virziena stratēģiskais pētniecības virziens ir ilgtspējīga tūrisma attīstība. Akadēmiskais personāls pēta šādas tēmas: tūrisma stratēģiskā attīstība, tūrisma monitorings, tūrisms īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, tūrisma un vides mijiedarbība, Latvijas tūrisma vēsture, muzeju komunikācija, tūrisma telpiskā un reģionālā plānošana, dokumentārais mantojums, tumšais tūrisms, vietu mārketingu un zīmolvedība, tūrisma stratēģiskie procesi, tūrisma mobilitāte, pasākumu ietekme un mārketingu, IKT pielietojums tūrisma pētniecībā un

publisko pasākumu jomā, intelektuālo organizāciju vadība tūrisma un atpūtas organizācijā, cilvēkresursu attīstība un pašilgtspēja, biznesa spēles, ar COVID-19 pandēmijas saistītie pētījumi.

Ļoti nozīmīga ir Telpiskās pētniecības laboratoriju (vadītāja I.Druva-Druvaskalne līdz 2021.g. no 2022.g. vadītājs vadošais pētnieks, asoc.prof. A.Klepers), kuras mērķis ir sniegt atbalstu tautsaimniecības nozaru pētījumiem, izmantojot ģeotelpiskos datus, akcentu liekot uz tūrisma nozari. Galvenās iestrādes ir apmeklētāju plūsmas monitorings īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, tūristu mobilitātes un publisko pasākumu apmeklētāju plūsmas laika, telpas un uzvedības mērījumi, pielietojot ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (GIS) un dažādas ierīces tūristu un apmeklētāju plūsmas mērījumiem.

Seši VRSTAO virziena docētāji ir Latvijas Zinātņu padomes eksperti: prof. A.Līviņa (ekonomika un vadībzinātne), prof. J.Kalnačs (mūzika, vizuālās mākslas un arhitektūra), docente L.Veliverronena (Citas sociālās zinātnes, tai skaitā starpnozaru sociālās zinātnes un militārā zinātne), prof. M.Leščevica (ekonomika un uzņēmējdarbība), prof. S.Rozentāle (ekonomika un uzņēmējdarbība).

Pārskata periodā nozīmīgākie pētniecības projekti, kuros iesaistījušies VRSTAO virziena vēlētie docētāji:

- **Valsts pētījumu programmu projekti:**
- “Dokumentārā mantojuma izpētes nozīme, veidojot sinerģijas starp pētniecību un sabiedrību” (DMS) (No. VPP-IZM-2018/1-0022); 2018. – 2021. (akad personāls: L.Veliverronena, J.Smaļinskis, A.Līviņa, J.Kalnačs, I.Grīnfelde, A.Andersons; studējošie A.Mežgaile, K.Grīnberga, Maļčjonoka, G.Salnis, G.Zariņa, S.Resne)
- “Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi” (LandLat4Pol) VPP-VARAM-ITAZRI-2020/1 0002; (akad. Personāls A.Klepers, A.Līviņa, studējošie A.Uzāriņa)
- 2014-2017 EKOSOC-LV projekti:
 - 2.2.Inovācijas un uzņēmējdarbības attīstība Latvijā atbilstoši viedās specializācijas stratēģijai (M.Leščevica),
 - 2.3. Latvijas lauku un reģionālās attīstības procesi un iespējas zināšanu ekonomikas kontekstā. (S. Rozentāle, M.Ore, A.Andersons),
 - 2.8. Kultūrvides attīstības, vides daudzveidības saglabāšanas un urbanizācijas procesi Latvijas līdzsvarotās attīstības kontekstā (Docētāji A.Līviņa, L.Veliverronena, J.Smaļinskis, I.Grīnfelde, J.Kalnačs; TSV studentes-absolventes I.Smukā, R.Vasile).
 - 2.9. Sociālās apziņas izmaiņu ietekme uz ekosistēmas pakalpojumu ilgtspējīgu nodrošinājumu. (A.Klepers, I.Druva-Druvaskalne);
- **Latvijas Zinātnes Padomes FLLP projekts** Izp-2019/1-0241. MemoTours - Sarežģītais vēsturiskais mantojums Latvijā: holokausta tūrisma vietas starp piemiņas kultūru, mūsdienu tūrisma pieprasījumu un piedāvājumu. Akad.pers. A.van der Steina asoc.profesore.
- gadā tika noslēgts **pēcdoktorantūras atbalsta pētniecības projekts** “Latvijas tūrisma intelekts”, kuru īstenotāja A. Klepers (vadošais pētnieks, asoc. profesors),
- **LIFE integrētās attīstības projekts** “Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija”(LatViaNature) 2020-2027.g. (akad. Personāls A.Līviņa, A.Klepers, stud. A.Mežgaile)
- **Latvijas Vides aizsardzības fonda** finansētus un atbalstīti projekti:
 - Tehnoloģiskie risinājumi apmeklētāju plūsmas pārvaldībai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. 01.06.2021 līdz 31.10.2022. Projekta vadītājs vadošais pētnieks A. Klepers;
 - Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju apmeklētāju monitorings un digitālie risinājumi efektīvākai apmeklētāju plūsmas vadībai. 01.04.2021.- 15.02.2022. Projekta vadītājs vadošais pētnieks A. Klepers. Šī projekta ietvaros tika veikta apmeklētāju aptauja 9 ĪADT teritorijās, datu ievākšanā tiek iesaistīti gan studenti, gan absolventi. Aptaujai tiek izmantota tiešsaiste vide ArcGis online 123.
 - Projekts “Jaunieši jauniešiem par vidi”. 2018./2019.ak.g. Vadītāja I.Druva-Druvaskalne.
- **Interreg un Baltijas jūras reģiona programmas projekti:**

- INTERREG projekts "Boosting Tourism Business Growth through Higher Professional Education". 2016. - 2019; Akad. Personāls I.Grīnfelde, L.Veliverronena
- Interreg projekts **NatureBizz - Uzņēmējdarbības veicināšana zaļās ekonomikas izaugsmes ietvaros**. 2018 - 2020. Akad. Personāls I.Grīnfelde
- Ekspertīzes pētījumu "Esošo atbalsta instrumentu situācijas analīze un konceptuālu priekšlikumu izstrāde tūrisma nozares politikas pilnveidošanai"
- Eiropas Savienības līdzfinansētais Baltijas jūras reģiona projekts "MAMBA" par transporta risinājumiem lauku teritorijās. 2017-2020. Akad.personāls S.Rozentāle, A.Līviņa, S.Brigsa.
- Tūrisma sektora analīze. Rīcības plāna izstrāde Latvijas tūrisma piedāvājuma attīstībai. INTERREG Europe programmas projekts BRANDTour. LR Ekonomikas ministrijas pasūtījums. 2018.-2019; Akad.personāls A.Van der Steina, L.Veliverronena, I.Grīnfelde, A.Klepers
- Latvijas tūrisma piedāvājuma attīstības rīcības plāna izstrādē Interreg Europe programmas projekta BRANDTour ietvaros";
- Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas 2014. - 2020. gadam projekta Nr. CB688 "Ezeru mācība" (Explore the lakes/ Lakesperience) aktivitāšu ieviešanas. 2018-2019.g. Akad. Personāls A.Klepers, I.Druva-Druvaskalne
- Interreg Europe pārrobežu programmas projekts "Cult-RInG" - "Kultūras maršruti kā ieguldījums izaugsmei un nodarbinātībai" tiek īstenots ar Eiropas Reģionālā attīstības fonda un Vidzemes tūrisma asociācijas atbalstu. 2018.g. Akad. Personāls Z.Kudure, L.Veliverronena, A.Līviņa
- Interreg Europe programmas projekts "Culture and Heritage for Responsible, Innovative and Sustainable Tourism Actions" - CHRISTA (projekta nr. PGI00057). Vidzemes tūrisma attīstības stratēģijas 2018 - 2025 izstrāde. Akad.personāls: L.Veliverronena, I.Grīnfelde, A.Klepers, A.Līviņa
- **VARAM pasūtīts pētījums** "HELCOM vadlīniju ilgtspējīgam un videi draudzīgam tūrismam Baltijas jūras reģiona piekrastes zonās projekts"; 2020.g. Akad. Pers. A.Līviņa, A.Klepers, stud. A.Mežgaile
- **VARAM pasūtīts pētījums** "Eksperta atbalsts Latvijas - Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam 2.1. prioritātes rezultāta rādītāja sākotnējās vērtības noteikšanai." 2020.g. Akad. Pers. A.Līviņa
- **ERASMUS+** projekta "Prasmju attīstības piekrastes tūrismā" (Skills 4CMT); 2020. - 2023.
- **ERASMUS** + programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²).
- **Pašvaldību pasūtījumi:**
- Ludzas partnerības projektu "Tūristam draudzīgs Latgales uzņēmējs digitalizācijas laikmetā". Projekta darbības periods 2019.g. oktobris- 2021.g. novembris. Akad. Personāls I.Druva-Druvaskalne, A.Līviņa, S.Rozentāle
- Jaunizveidojamā Valmieras novada pašvaldības administratīvās struktūras projekta izstrāde. 2020=2021. Akad. Personāls: A.Līviņa, S.Rozentāle, A.Andersons
- Ogres novada tūrisma attīstības stratēģijas 2022-2027 izstrāde. 2022- patlaban. Akad. Personāls: I.Druva-Druvaskalne, I.Grīnfelde, A.Līviņa, studējošais.

Nozīmīga ir VRSTAO docētāju iesaiste Valmieras pašvaldības grantu projektos, risinot reģionam aktuālas ekonomikas un uzņēmējdarbības problēmas. Aizvadītajā periodā tie bija "Cilvēkresursu (t.sk. talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai" un "Jaunizveidojamā Valmieras novada pašvaldības administratīvās struktūras projekta izstrāde".

Pārskata periodā nozīmīgākās starptautiskās konferences, kuru organizēšanā iesaistījušies VRSTAO virziena vēlētie docētāji, kā arī studenti:

- " Biosfēras rezervāts. Tad. Tagad. Turpmāk"/ "Biosphere reserve. Then. Now. From now on " (2017) (Latvia);
- "Boosting excellence in higher tourism education. Cooperation between educators and industry."

(2018) (Latvia);

- "How should we live in cultural diversity? Building sustainable communities in times of fear" (2019) (Latvia);
- "2nd and 3rd Joint International Conference on Tourism, Hospitality and Sustainable Development Goal" (2020, 2022) (India);
- 3rd International scientific conference Society, Technology.Solutions. (Latvia) 2022
- 11th International Conference on Monitoring and Management of Visitors in Recreational and Protected Areas (MMV11) (2022) (Latvia).

VRSTAO docētāju iesaiste zinātniskajā pētniecībā pakārtota ViA attīstības stratēģijā 2016. - 2020.gadam noteiktajām prioritātēm: izglītībā attīstīt studiju programmas un studiju virzienus; zinātnes jomā attīstīt pētniecību, kas būtu proaktīva atbilde sabiedrības izaicinājumiem atbilstoši studiju virzieniem un ārējam pieprasījumam; zināšanu pārneses un ideju līderības jomā īstenot zināšanu nodošanu sadarbības partneriem, Vidzemes reģiona intelektuālā līdera lomas pildīšana valsts un reģiona izaugsmes veicināšanā. VRSTAO virziena docētāju veiktais zinātniskās pētniecības darbs atbilst arī konkrētajiem VRSTAO virziena izvirzītajiem studiju stratēģiskajiem mērķiem-nodrošina starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības saturu tūrisma un atpūtas jomā, caur pētījumiem popularizē VRSTAO virzienu kā uzņēmējdarbības apguves, popularizēšanas un atbalsta centru Vidzemē. VRSTAO virziena docētāju zinātniskā un pētnieciskā darbība atbilst pētniecības mērķiem- veidot virzienu kā zinātnisko pētījumu centru reģionālās tūrisma un atpūtas ilgtspējas attīstības jomā, sekmēt maģistru un doktorantūras studentu iesaisti pētniecībā.

2.4.2. Zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniskā darbība un publikāciju sagatavošana gan akadēmiskiem izdevumiem, gan ar populārzinātniskā formā notiek sasaistē ar studiju programmu saturu un īstenošanas mērķiem un uzdevumiem. Tai skaitā tiek veidoti kopīgi docētāju un studējošo pētniecības projekti bakalaura un maģistra darbu ietvaros tādās jomās kā tūrisma monitorings, jauniešu motivācija, kultūrvēsture, dažādu ceļotāju segmenta izpēte, tumšais tūrisms, tūrisma infrastruktūras pieejamība dažādām ceļotāju grupām, u.c., kopš 2020.gada - arī dažādi ar COVID-19 pandēmiju saistīti pētījumi. Kā piemērus var minēt TOV programmas 4. kursa studente (kopš 2020.g. februāra- absolvente) Liene Lāce balstoties bakalaura darba pētījumā (darba vadītājs pētnieks, profesors J.Kalnačs), 2020.g. maijā - jūnijā ir sagatavojusi starptautisku zinātnisku publikāciju angļu valodā "The inclusion of foreign journeys and works of Latvian Creative Travellers in the 1920s and 1930s in the tourism industry" un profesionālam žurnālam "Domuzīme" latviešu valodā publikāciju par savu bakalaura darba pētījumu ar VPP DMS atbalstu.

Dažādu 2.4.1. punktā uzskaitīto projektu rezultāti tiek integrēti studiju kursu lekciju saturā gan bakalaura, gan maģistra līmenī, docētāju projektu ietvaros radītās publikācijas tiek iekļautas studiju kursu obligātās vai papildu literatūras sarakstā. Docētāji, regulāri apmeklējot un uzstājoties gan vietējās, gan starptautiskās zinātniskās konferencēs, seko līdzi nozares jaunumiem, aktuālajiem pētniecības virzieniem. Tādā veidā tiek pilnveidots studiju kursu saturs, tiek nodrošināts, ka studiju kursi balstās visjaunākajās zinātnes atziņās un pētījumu rezultātos.

Akreditācijas periodā VRSTAO virzienā ir noticis kvalitatīvs un kvantitatīvs lēciens zinātniskajā pētniecībā, kas ir nodrošinājis jaunāko teorētisko atziņu un uzņēmējdarbības prakses piemēru integrāciju studiju saturā, tā aktualizējot un pilnveidojot studiju satura atbilstoši tautsaimniecības

un nozares aktualitātēm.

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

Ierobežotais zinātnes finansējums augstākajā izglītībā liek koncentrēties uz projektos balstītu pētniecību, kas vērojams arī VRSTAO virzienā. Visi vēlētie docētāji ir iesaistījušie nacionāla līmeņa vai starptautiskajos zinātnes projektos.

Kopš 2019.gada, katru gadu kopā ar sadarbības partneriem no Somijas un Lietuvas tiek sagatavots un īstenots Nordplus Newelra intensīvo kursu programma, kur piedalās gan studenti, gan 2 pavadošie docētāji, tādās tēmās kā "Story Telling as Contributor for Development in Rural Area Tourism", "Spa & Wellness in rural areas" un "Product development workshop to create new tourism products in Rural Areas". 2022.g. intensīvo kursu sagatavoja un sadarbības partnerus uzņēma Latvijā.

Savukārt, kopš 2012.gada, kopā ar sadarbības partneriem no Igaunijas un Lietuvas tiek sagatavots Nordplus projekta pieteikums un kursa "Mācību-prakse ekskursija" ietvaros, kopā ar partneraugstskolas studentiem, dodas pašu sagatavotā ekskursijā uz vienu no sadarbības partnervalstī. Projekta rezultātā praktiski tie pielietotas teorētiskās zināšanas ekskursiju vadīšanā un plānošanā, kā arī bagātināta studējošo starpkultūru pieredze un komunikācijas prasmes, paplašinātas zināšanas par tūrisma un atpūtas nozares specifiku partnervalstīs.

Tiek īstenota ERASMUS+ projekta "Prasmju attīstības piekrastes tūrismā" (Skills 4CMT); 2020. – 2023. (I.Grīnfelde, L.Veliverronena), kas paplašina studējošo izvēles kursu piedāvājumu un studiju internacionalizāciju.

Ar VRSTAO docētāju iesaisti tika īstenots nozīmīgs mazo un vidējo uzņēmumu pārrobežu sadarbības veicināšanas projekts „EDU-SMEs:Curriculum alignment and cross-border coopertion with SMEs,” Interreg, Central Baltic (2015-2017), kur Latvijas puses-ViA projekta vadītāja bija M.Leščevica, piedalījās A.Andersons, I.Grīnfelde. Noslēdzies arī NatureBizz – "Uzņēmējdarbības veicināšana zaļās ekonomikas izaugsmes ietvaros" (2018-2020) projekta īstenošana (M.Leščevica, A.Andersons. I.Grīnfelde), kura mērķis bija uzlabot uzņēmēju prasmes un attīstīt zaļās uzņēmējdarbības konkurētspēju centrālās Baltijas jūras reģionā.

Svarīga iesaiste tādos projektos kā: Interreg BOOSTED(2016.-2019.),INTERREG CENTRAL BALTIC programmas projekts „Boosting Tourism Business Growth through Higher Professional Education”(I.Grīnfelde, L.Veliverronena, A.Andersons) (*Projektā BOOSTED tika īstenots starptautisks tūrisma darba tirgus vajadzību pētījums un uz tā bāzes - studiju programmā ieviesti aktuāli studiju kursi*). L.Veliverronena piedalījās kā pētniece projektā CHRISTA, INTERREG(2017-2018) un projektā Cult-RingG, INTERREG (2018), kuros veica tūrisma nozares attīstības izpēti stratēģiskās plānošanas kontekstā. A.Līviņa piedalījās Nordplus pprogrammas tīklojumos „Network Circular Economy Future”(2017-2018)un "Baltic –Nordic Network for Creating New Earning logics an Rural Areas". Ikviens no šiem projektiem tiešā vai netiešā veidā pozitīvi ietekmē tūrisma studiju piedāvājumu - studijuursos tiek iekļautas jaunas aktuālas tēmas, nostiprinās sadarbība ar tūrisma nozari un partneraugstskolām.

Erasmus+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²) ietvaros tiek gatavoti un pieteikti dažāda tipa projekti, tai skaitā vairākas ieceres šobrīd saistītas ar tūrisma

projektiem.

VRSTAO divus gadus ir līdzorganizators arī "Joint International Conference on Tourism, Hospitality and Sustainable Development Goal" Indijā, veicinot sadarbību ar šo valsti gan pasniedzēju pieredzes apmaiņas, gan docēšanas un pētniecības ziņā. Tāpat katru gadu tiek sagatavotas zinātniskās publikācijas un/vai grāmatu nodaļas sadarbībā ar starptautiskajiem partneriem.

VRSTAO ir biedrs arī dažādās starptautiskās tīklojumos, piemēram, ITEM - starptautiskais tūrisma maģistrantūru tīkls (International Tourism Master Network) - dod iespēju tūrisma maģistrantūrām sadarboties, tai skaitā veicinot studējošo publicēšanās iespējas, konferenču apmeklējumus u.c., kā arī Tūrisma un atpūtas izglītības un pētniecības asociācija (ATLAS - The Association for Tourism and Leisure Education and Research) ar mērķi attīstīt starptautiskas izglītības un pētniecības iniciatīvas tūrisma un atpūtas jomā. ATLAS ir forums, kas veicina personāla un studentu apmaiņu, starptautiskus pētījumus un sekmē mācību programmu un profesionālo attīstību. Patlaban ATLAS ir biedri aptuveni 50 valstīs.

Kopumā starptautiskā sadarbība tieši pētniecībā ir viens no virzieniem, kas jāturpina attīstīt, jo patlaban ir sasniegts labs līmenis studiju, akadēmiskā darba jomā (VRSTAO docētāji regulāri dodas ārvalstu docēšanas vizītēs, ik gadu tiek piesaistīti vieslektori no ārvalstu augstskolām), bet zinātnē sadarbības intensitāte varētu būt lielāka. 2019.gada nogalē tika uzsākta ViA Zinātniskās darbības stratēģijas izstrāde turpmākajiem 10 gadiem, kura pašlaik turpinās un tajā kā viens no prioritāri sasniedzamajiem mērķiem ir iezīmēta tieši starptautiskās sadarbības zinātnē attīstība. To iespējams veikt, precīzāk iezīmējot un komunicējot iespējamiem partneriem ViA "nišas" zinātnes jomā, kā arī aktivizējot partneru tīklu, mērķtiecīgi strādājot līdzekļu piesaistē, mainot fokusu no konkurēšanas par nacionālā mērogā pieejamu finansējumu uz Eiropas Komisijas u.c. finanšu avotiem.

2.4.4. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus.

Pētniecības aktivitātes VRSTAO studiju virziena ietvaros galvenokārt tiek organizētas caur ViA HESPI institūtu (t.sk. VIA HESPI UNESCO katedra "Cilvēks un biosfēra"), kurā ievēlēti vairāki mācībspēki: prof. J.Kalnačs, asoc.prof. A.Klepers, prof. M.Rozentāle, prof. M.Lešceviča, prof.A.Līviņa, docente L.Veliverronena, lekt. Aigars Andersons, lekt. I.Grīnfelde, lekt. J. Smaļinskis, lekt. L.Ločmele, as.prof. V.Silkāne, lekt. A.Andersons. Virzienā iesaistītie docētāji iekļaujas HESPI pētnieciskajā virzienā „Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”, iesaistoties pētniecībā kādā no četriem apakšvirzieniem. Docētāju zinātniskā tematika aptver nacionālās un reģiona ekonomikas, vides un pārvaldības aspektus. A.Andersons ir ieguvis maģistra grādu sociālo sistēmu modelēšanā, un tāpēc pētniecībā pārstāv arī otru virzienu - Sociotehnisku sistēmu modelēšanas tehnoloģijas, kas ir viens no pētniecības virzieniem SSII zinātniskajā institūtā. Iesaisti pētniecībā stimulē arī HESPI institūta aktivitātes finansējuma piesaiste un pasūtījuma pētījumi.

Kopš 2018.gada HESPI pakāpeniski pieaug zinātnes bāzes finansējums, kas ir papildu iespēja apmaksāt docētāju zinātnisko darbību. Arī no ViA pamatbudžeta tiek atvēlēti līdzekļi publicēšanās apmaksai, ja publikāciju sagatavošana jau netiek finansēta kāda projekta ietvaros.

Kopumā VRSTAO studiju virzienā iesaistītie docētāji aizvadītajā akreditācijas periodā publicējuši vairāk nekā 200 zinātniskas publikācijas.

Dalība konferencēs studiju virzienā notiek, izmantojot zinātnisko projektu budžetu un tad dalība ir saistīta ar projektā plānoto nodevumu izpildi. Ja konferenču apmeklējums notiek ārpus zinātniskiem

projektiem, tad šos izdevumus iespējams segt no Erasmus+ programmas līdzekļiem. Kopš ViA tiek īstenots projekts „Atbalsts Vidzemes Augstskolas efektīvai iesaistei starptautiskajā zinātnes apritē (ViA-Int)” (2018-2022), konferenču apmeklējuma izmaksas iespējams segt arī no šī projekta līdzekļiem. Bet jāuzsver, ka ViA centrālā prioritāte ir augsta līmeņa publikāciju sagatavošana akadēmiskiem žurnāliem, tāpēc specifiski mērķi ārpus zinātniskajiem projektiem attiecībā uz konferenču apmeklējumu ViA docētājiem netiek noteikti.

Visai nozīmīgs skaits no VRSTAO virziena iesaistītajiem docētājiem iepriekšējā akreditācijas periodā ieguvuši doktora grādu studiju virzienam atbilstošās nozarēs. Promocijas darbu tematika atspoguļo docētāju plašo ekspertīzi tūrisma un atpūtas nozarē un jomas izpētē. Darbu temati un informācija par aizstāvēšanas gadu apkopota zemāk pievienotajā tabulā ([skat. 8.tabulu](#)) pievienota arī informācija par studiju virzienā esošo programmu īstenošanā iesaistīto lektoru amatā vēlēto doktorantu promocijas darbu tematiem.

8.tabula. VRSTAO virzienā iesaistīto docētāju aizstāvētie un plānotie promocijas darbi.

Mācībspēka vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds un akadēmiskais amats	Promocijas darbs temats	Aizstāvēšanas gads
Linda Veliverronena	PhD, docente	<i>Conceptualizing Engagement Modes: Understanding Museum–Audience Relationships in Latvian Museums</i> (Tartu universitāte)	2016
Vineta Silkāne	Dr.psych, Mg.math., docente	<i>Prokrastinācijas, diskontēšanas un personības iezīmju saistība ar veselības uzvedību</i> (Latvijas Universitāte)	2018
Liene Ločmele	Doktora grāda kandidāte, lektore	Construction of Latvian Identity in the Economic Emigration Discourse	Plānots
Aigars Andersons	Doktorantūras programma „Sociotehnisku sistēmu modelēšana”, lektors	<i>Integrētais servisa orientētais biznesa Modelis digitāli transformējamās ekosistēmās</i>	Plānots
Gaļina Bukovska	Doktorantūras programma „Ekonomika un uzņēmējdarbība”, vieslektore	<i>Darījumu un pasākumu tūrisma nozare Latvijā, Lietuvā, Igaunijā: tendences un attīstības iespējas</i>	Plānots 2023
Santa Lemša	Doktorantūras programma „Ekonomika un uzņēmējdarbība”, vieslektore	<i>Kompleksās analītikas adaptācijas izaicinājumi Latvijas organizācijās</i>	Plānots 2023

Jāuzsver, ka docētāji arī iesaistās dažādās aktivitātēs (kursu, semināru vadīšana, konsultācijas, stratēģiskās plānošanas dokumentu izstrāde gan privātajam, gan publiskajam sektoram u.c. praktiskā iesaiste un atbalsts tūrisma un atpūtas nozarei), kas nav zinātniskā darbība, bet tās ļoti būtisks atbalsts privātajam un publiskajam sektoram, sabiedrības zināšanu un izpratnes līmeņa celšanai.

Bez indeksētām publikācijām nepieciešams izcelt vēl kādu zinātniskās darbības aspektu: notikušas pētniecības aktivitātes, kas rezultējušās daudzveidīgā saturā – gan zinātniskos rakstos, gan arī populārzinātniskās publikācijās dažādos masu medijos, radio un TV intervijās, mediju kritikas un

komentāru/ viedokļu rakstos par tūrisma un atpūtas nozares aktualitātēm.

VRSTAO virziena docētāji visu iepriekšējo akreditācijas periodu aktīvi līdzdarbojušies Vidzemes reģiona skolēnu zinātniski pētniecisko darbību (SZPD) konsultēšanā izstrādes procesā, konferences organizēšanā, darbu recenzēšanā un vērtēšanā.

Arī ViA iekšienē VRSTAO docētāji sekmē informācijas apriti un zinātniskās darbības kvalitātes nodrošināšanu, piemēram, informējot kolēģus par pieredzi, kas gūta konferencēs, semināros vai pieredzes apmaiņas braucienos par tūrisma un atpūtas nozares aktualitātēm.

Pārskata periodā VRSTAO virziena programmās iesaistītajiem docētājiem ir ap 200 zinātniskās publikācijas. Docētāji ir bijuši iesaistīti vairāk kā 30 dažādos projektos, no kuriem vairāk kā 10 ir bijuši starptautiska mēroga projekti.

Veicot zinātniskās pētniecības situācijas analīzi VRSTAO studiju virzienā, var secināt, ka pētījumu tematikai ir plašs spektrs, taču pamatā pētījumi ir saistīti ar tūrisma uzņēmējdarbības nozari, tūrisma reģionālās attīstības tematiku, tūrisma monitoringu.

Zinātnisko publikāciju apkopojums apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.19.pielikumu).

2.4.5. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Nozīmīga loma ViA pētnieciskā darba organizēšanā tie piešķirta studējošo iesaistei zinātniskajā pētniecībā. Būtiska loma studentu pētniecības prasmju veidošanā un attīstīšanā ir ViA studentu pētniecisko darbu konferencei, kura kopš 2007.gada. Konferences mērķis ir veicināt studentu iesaistīšanos zinātnē un pētniecībā, sekmēt radošo spēju attīstību un studējošo profesionālo izaugsmi, papildinot savas zināšanas, kā arī noteikt labākos un veiksmīgākos pētījumu autorus dažādās zinātņu nozarēs.

Studējošie tiek iesaistīti arī zinātnisku publikāciju sagatavošanā, piemēram, Valsts pētījumu programmas (VPP) projekta “Dokumentārā mantojuma izpētes nozīme, veidojot sinerģijas starp pētniecību un sabiedrību” ietvaros publicēta zinātniskais raksts sadarbojoties profesorei, maģistrantūras studentēm un zinātniskajam konsultantam no ASV: Līviņa A., Mežgaile A., Grīnberga K., Singh N. - [A Study on Youth Behavior towards the North Vidzeme Biosphere Reserve in Latvia In: Journal of Environmental Management and Tourism, Vol 12 No 5 \(2021\)](#) un Arklina A., Grīnberga K., Singh N., Livina A. - Influence of Cognitive and Emotional Advertisements on Biosphere Reserve Image and Visitation Intention for Youth In: Journal of Environmental Management and Tourism, [S.l.], v. 11, n. 6, p. 1391 - 1399, sep. 2020.

Studējošie tiek iesaistīti dažādu pētniecības projektu aktivitātēs, piemēram:

- Latvijas vides aizsardzības fonda projekts “Jaunieši jauniešiem par vidi” . 2018./2019.ak.g. TOV studenti tika iesaistīti pētnieciskajā darbā studiju kursā Tūrisma ģeogrāfija (I.Druva-Druvaskalne), dodoties lauka izpētes darbā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā, anketējot vietējos iedzīvotājus un apsekojot tūrisma objektus. g. pavasarī par šo tematu tika sagatavota un publicēta zinātniska publikācija.
- Valsts pētījumu programmas (VPP) projekta “Dokumentārā mantojuma izpētes nozīme, veidojot sinerģijas starp pētniecību un sabiedrību” (DMS) (No. VPP-IZM-2018/1-0022) bija iesaistīti

maģistrantūras studenti S. Resne, G. Zariņa un Z.Maļčjonoka un savus maģistra darba pētījumus izstrādāja šī projekta ietvaros, skatot tādus tematus kā uzticamu resursu izmantošanu senioru ceļojumu plānošanā, dokumentārais mantojums tūrisma produkta izveidē, vides objekti un dokumentārā mantojuma izziņa. Maģistrantūras absolvents (2021.g. janvāra) G. Salnits arī izstrādāja maģistra darbu šī projekta ietvaros un turpināja darbu pie idejas "Gudrā ceļošanas skola" pilnveides un tās aprobācijas 2021.g. rudenī. Šādas skolas iniciatīvu atbalstīja arī Valmieras novada pašvaldība ar 1000,-EUR līdzfinansējumu.

- Ierasta prakse VRSTAO studijuursos, mācību praksēs ekskursijās un integrētā apvidu praksē ir pētniecības vai radošo projektu integrēšana studiju procesā, piem., Cēsu rajona lauku partnerības projekts Nacionālo parku mērķgrupu (apmeklētāju uzvedības) izpēte." Projektu vadīja pētniece I.Bērziņa. 2018.g. jūnijā un septembrī Apmeklētāju dienu laikā Slīteres NP un Gaujas NP apmeklētāju anketēšanā un uzņēmēju intervijās tika iesaistīti TOV studiju programmu "Tūristu gids - ceļojumu un pasākumu organizators" un "Tūrisma organizācija un vadība" 2. kursa studenti.

Studējošo iesaiste pētniecībā tiek motivēta arī aicinot pieteikties Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra izsludina "Studentu zinātniski pētniecisko darbu konkursam". Katru gadu studentu tajās iegūst godalgotas vietas ar saviem pētnieciskajiem darbiem, piemēram, 2020.g. Otro vietu ieguva Vidzemes Augstskolas Sabiedrības zinātņu fakultātes studentes Anitas Vaikules bakalaura darbs "Sēlijas velotūrisma galamērķa veicināšanas rīka – digitālās kartes "Sēlijas velomaršruti" izveide". Darba vadītāja: Iveta Druva – Druvaskalne. Bet trešo vietu konkursā ieguva Liene Lāce no Vidzemes augstskolas Sabiedrības zinātņu fakultātes ar bakalaura darbu "Latviešu radošo ceļotāju 20.gs. 20-30. gadu ārzemju braucienu un jaunrades iekļaušana tūrisma nozarē". Darba vadītājs: Jānis Kalnačs. Savukārt, 2021.g. visas trīs godalgotās vietas ieguva VRSTAO studiju programmu studenti: Pirmo vietu un galveno balvu ieguva Amanda Valtere ar bakalaura darbu "Kājāmgājēju garās distances maršruta izveide Latgalē". Darba vadītāja lektore, Mg.geogr. Iveta Druva-Druvaskalne. Otrajā vietā ierindojās Māra Šilaua ar maģistra darbu "Pamesteņu tūrisms Latvijā. Kā to pārdot?". Darba vadītājs profesors, Dr.art., Jānis Kalnačs. Savukārt trešo vietu saņēma Madaras Stukmanes bakalaura darbs "Veģetāriešu ceļošanas paradumi dzīvesveida kontekstā". Darba vadītāja lektore, Mg.sc.soc. Ilze Grīnfeldē.

Ekoskolu programmas apbalvošanas ceremonijā Vidzemes Augstskolas saņēma 2021./2022. akadēmiskajam gadam augstskolai piešķirto Starptautisko Zaļo Karogu. ViA ir vienīgā augstskolā Latvijā, kurai šogad piešķirts Zaļais Karogs. Ekopadomes vadītāja ir virziena profesore A. Līviņa. Padomes darbībā aktīvi iesaistās arī VRSTAO studenti V.Bišofe, P. Zvirbule un J. Kalinčuka, kā arī lektore I. Druva-Druvaskalne.

2.4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

VRSTAO studiju virzienā pārskatā periodā galvenais fokuss bijis uz produkta – konkurētspējīga studiju piedāvājuma- inovāciju radīšanu. Īstenoti vairāki gan nacionāli, gan starptautiski ar tūrisma nozari saistīti projekti un iniciatīvas (*vairāk PZ 2.4.1.*), kā rezultātā veicināta aktuāla un inovatīva studiju kursa satura pasniegšana, piesaistot arī starptautiskus profesionāļus.

Sadarbībā ar ViA zināšanu un tehnoloģiju centru un Valmieras biznesa inkubatoru, ir radīta pirmsinkubācijas platforma kā atbalsts arī jaunajiem tūrisma uzņēmējiem. Ir iespēja sagatavoties un uzsākt uzņēmējdarbību jau studiju laikā, platforma ietver darbošanās iespējas trijās laboratorijās. Biznesa izmēģinājumu laboratorija (B-LAB) radīta ViA studentu biznesa ideju atbalstam un izvērtējumam pirms uzņēmējdarbības uzsākšanas, nodrošinot tam nepieciešamo konsultatīvo un

infrastruktūras atbalstu. Inovāciju laboratorija (I_LAB) ir vieta studentu - uzņēmēju - organizāciju sadarbības izaicinājumu risināšanai, pielietojot radošu un inovatīvu pieeju, te ir iespēja strādāt pie reāliem un inovatīviem produktiem/pakalpojumiem konkrēta uzņēmuma vajadzībām. Studentu prakses laboratorija (S-LAB) piedāvā iespēju studentiem iziet studiju praksi vai iegūt praktisku pieredzi darbojoties kādā no ViA laboratorijām un izstrādājot produktus un pakalpojumus dažādām iestādēm un organizācijām, iespēja praktiski izstrādāt projektu akadēmiskā gada ietvaros vai īsākā laika periodā, studentiem tiek nodrošināti mentori (docētāji, uzņēmēji) un nepieciešamās apmācības.

Šobrīd tiek īstenots arī Projekts "Vidzemes inovāciju programma studentiem - VIPS" Nr. 1.1.1.3/21/A/009, Programmas ietvaros spējīgāko un ambiciozāko jauniešu komandas risina Vidzemes un Latvijas uzņēmumu un institūciju izaicinājumus. Tiek atbalstītas drosmīgas jauniešu biznesa idejas. Jaunieši, darbojoties programmā, var saņemt stipendijas, grantus idejas attīstībai un labākās komandas vai individuālie dalībnieki saņem arī naudas balvas. Šī programma ir atvērta jebkuram studentam, vidusskolu pēdējo klašu vai tehnikuma audzēknim, jo darbs pārsvarā notiek starpdisciplinārās komandās.

VRSTAO studiju virzienā nozīmīga loma ir uz problēm-risinājumu (*problem-based learning*) vērstai studiju pieejai. Piemēram, katru gadu notiek intensīvais kurss "Problēmrisinājumu projekts", kur tiek strādāts un meklēts risinājums tūrisma nozares uzņēmēju reālām problēmsituācijām vai procesu uzlabošanai. 2022/2023. mācību gada ietvaros plānots šo kursu integrēt kopā ar Erasmus+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²) - veicinot starptautiskumu un starpdisciplināritāti.

Šāda veida inovācijas nodrošina studiju satura pilnveidošanu, apmācības kvalitātes uzlabošanu, kā arī rosina pārmaiņas studējošo domāšanā un nākotnes mērķu izvirzīšanā tūrisma un atpūtas organizācijā un vadībā.

Nozīmīga loma bijusi arī procesa inovācijām. Veikta procesu un informācijas aprites uzlabošana, ieviesti jauni IKT risinājumi gan iekšējai informācijas aprītei un mobilizēšanai, gan darbam ar studentiem (Moodle, MS365). Ļoti būtisks inovāciju bloks ir tehnoloģiskās inovācijas, ieguldījumi IKT iespēju paplašināšanā. Kopš 2020.gada rudens docētājiem arī pieejama moderni aprīkota multimediju studija, kurā iespējams gan ierakstīt lekcijas, gan arī vadīt tiešsaistes studijas, izmantojot gaismas tāfelī. Ir aprīkota arī viena nodarbību auditorija, kurā iespējams organizēt mazo grupu darbu, projektu-bāzētu studiju procesu. Šie uzlabojumi veikti projektā "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas (Next Generation Micro Cities of Europe) sadarbībā ar Valmieras pašvaldību, Ventspils augstskolu un citiem partneriem.

Pedagoģiskās inovācijas ir viens no caurviju tematiem kopš 2018.gada īstenotajā Eiropas Sociālā fonda projektā "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.), kura ietvaros docētāji hospitē kolēģu nodarbības, diskutē par novēroto, par profesionālās pilnveides iespējām. Šā projekta ietvaros tiek testēta arī jauna sadarbības forma ar nozares uzņēmumiem - tiek organizētas docētāju stažēšanās iespējas pie komersantiem, kas sekmē ciešākas sadarbības veidošanos ar nozari.

Inovāciju ietekme uz studiju procesu vērtējama kā augsta - docētāji ir modernizējuši savas studiju metodes, ir notikusi pedagoģiskā pilnveide, kuras rezultātā docētāji paplašinājuši savu pedagoģisko metožu klāstu, arī saites, kas izveidotas ar nozares uzņēmumiem stažēšanās programmas ietvaros, paplašinājušas iespējas piesaistīt vieslektorus. COVID-19 pandēmijas apstākļos vairāki docētāji arī īstenojuši tiešsaistes nodarbības, izmantojot Multimediju laboratorijas TV studiju un tajā pieejamo aprīkojumu.

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

VRSTAO virzienā īstenotā sadarbība ir pakārtota virziena stratēģisko mērķu un rezultātu sasniegšanai.

Galvenie kritēriji sadarbības uzsākšanai: iespējas studiju programmu saturu un organizācijas pilnveidei konkurētspējas nodrošināšanai; studiju virziena pozicionēšana augstākās izglītības tirgū; ārvalstu studentu piesaistes iespējas; sadarbības partneru tīklojuma paplašināšana nacionālā un starptautiskā līmenī; starptautiskās pieredzes apgūšana; iespējas attīstīt virziena zinātnisko pētniecību un palielināt tās kapacitāti, studentu iesaistes iespējas pētniecībā; sadarbības padziļināšana ar reģiona uzņēmējiem un publisko sektoru studiju saturu pilnveidē, studentu profesionālo kompetenču novērtēšanā un nozares inovatīvu risinājumu ieviešanā.

Fokuss uz sadarbību ar dažādiem tūrisma nozares partneriem ir lielākā konkurētspējas priekšrocība attiecībā pret citām studiju programmām. Tieša līdzdarbība un nozarē notiekošo procesu ietekmēšana rada aktuālu saturu studijuursos un vienlaikus palīdz rast praktisko saikni starp studējošajiem un darba devējiem.

ViA VRSTAO studiju virziena pārstāvniecību profesionālajā tīklojumā raksturo iesaiste tādu organizāciju darbā kā: Latvijas Tūrisma aģentu un operatoru asociācija, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija, Vidzemes tūrisma asociācija, Latvijas kongresu birojs. Tāpat notiek regulāra un daudzpusīga sadarbība ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Tūrisma departamentu, Dabas aizsardzības pārvaldi, Gaujas Nacionālā parka tūrisma biedrību, lauku tūrisma asociāciju "Lauku ceļotājs", gidu asociācijām, Valmieras un apkārtnes tūrisma konsultatīvo padomi.

Vidzemes plānošanas reģiona [Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030](#) rekreācija un tūrisms ir definēti kā viedā specializācija ar augstu attīstības potenciālu, un ViA ir pozicionēta kā stūrakmens reģiona "Zināšanu trijstūrī" (augstskola, uzņēmēji un pašvaldības). Virziena docētājiem izveidojusies laba sadarbība ar Vidzemes plānošanas reģiona administrāciju, kur studenti izstrādājuši pētījumus par pašvaldībām nozīmīgiem jautājumiem, strādājuši praksē. Notiek regulāra informācijas apmaiņa un iesaiste pētījumu veikšanā, kā arī prakses nodrošināšanā.

ViA VRSTAO studiju virziens aktīvi piedalās vietu attīstībā un galamērķu pārvaldes tīklojuma veidošanā. Īpaši izceļama Gaujas Nacionālā parka tūrisma klastera iniciatīvas aizsākšana un vadošā loma stratēģijas izveidē, stratēģiskajā konsultēšanā, tirgus pētījumu veikšanā. Kā otra ir sadarbība starp ViA HESPI UNESCO katedras "Biosfēra un cilvēks" un Dabas aizsardzības pārvaldi Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta stratēģiskās attīstības un pētniecības jautājumos. Tāpat studiju virziens ir iesaistīts Vidzemes un apkārtnē novadu pašvaldību kopīgā sadarbības modeļa izveidē, stratēģiskajā konsultēšanā, kā arī metodikas izstrādē Latvijas apjomīgākā tūrisma eksporta tirgus pētījuma veikšanai u.c. Tāpat, galamērķa pārvaldības un lietišķo projektu kontekstā, izceļama sadarbība ar Vidzemes Plānošanas reģionu. Kā piemēru var minēt sagatavoto grāmatu "Tūrisms Latvijā cauri gadsimtiem. Vēsture, attīstība un perspektīva". Grāmatas autoru kolektīvā pārstāvētie studiju virziena mācībspēki: Juris Smalinskis, Agita Līviņa un Andris Klepers, Aija van der Steina. Izdevniecība Biznesa Augstskola Turība un LIAA. Grāmata pieejama šeit: <https://www.liaa.gov.lv/lv/media/5759/download>.

VRSTAO docētāji aktīvi iesaistās ne vien studentu, bet arī absolventu un citu nozares profesionāļu konsultēšanā, tālāk izglītošanā un informēšanā par jaunākajiem pētījumiem viesmīlības, atpūtas un tūrisma nozarē. Sadarbībā ar pašvaldībām vairāki docētāji no VRSTAO aktīvi iesaistīti tūristu gidu apmācību veidošanā un nodarbību vadīšanā, daloties ar ViA uzkrāto zinātību un vienlaikus veidojot atgriezenisko saikni, un tālāku sadarbību studiju procesā.

VRSTAO virzienā izveidotas studiju virziena konvents bakalaura un maģistra studiju programmām. Konventā darbojas 12 tūrisma un atpūtas nozares profesionāļi. Arī pašnovērtējuma darba izstrādes grupā darbojas četri tūrisma un atpūtas nozares profesionāļi, tai skaitā trīs absolventi.

Projekta SAM 8.2.2. ietvaros studiju virziena docētāji veic stažēšanos nozares uzņēmumos, kas sekmē gan profesionālo pilnveidi, gan paplašina sadarbības partneru loku. Viens no veidiem sadarbības veidošanai ar nozari, ir absolventu iesaiste virziena studiju procesā un ārpus-studiju aktivitātēs caur ViA ALUMNI kustību, kas nākotnē būtu jāaktivizē.

Galvenie kritēriji sadarbības veidošanai ar darba devējiem (darba devēji mūsu absolventiem ir pašvaldība, to struktūrvienības (Tūrisma informācijas centri), valsts institūcijas, piem., Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA), nozares nevalstiskās organizācijas (NVO). Līdz ar to sadarbības veidošanas esošais attiecas uz dažādu jomu darba devējiem nevis tikai šauru privāto sektoru): nepieciešamība sadarboties ar nozari tās aktualitāšu apzināšanā studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā, iesaistīt augsta līmeņa profesionāļus docēšanā un studiju procesa pilnveidē, iesaistīt studentus lietišķos pētījumos uzņēmumos, izveidot stabilu praksi vietu tīklu, sekmēt studentu nodarbinātību pēc studiju beigām. Izvēloties sadarbības partnerus, nozīmīgs faktors ir arī pašu darba devēju ieinteresētība un atvērtība sadarbībai.

Darba devēju piesaiste notiek gan caur ViA Padomnieku konventu, gan studiju virzienā izveidotajām konsultatīvajām padomēm, gan caur profesionāļu piesaisti vieslekcijās, Valsts pārbaudījuma komisijās, docētājiem iesaistoties nozares profesionālajās organizācijās, sadarbojoties ar pašvaldībām un uzņēmēju apvienībām, docētājiem stažējoties uzņēmumos (lektore I. Druva- Druvaskalne SIA Karšu izdevniecībā Jāņu sēta", asociētais profesors A. Klepers SIA "Envirotech", profesore A. Līviņa SIA "Baltic Travel Group, lektors I. Ābols SIA "Baltic Travel Group" un "TLG Hotell Latvija", lektore I. Grīnfelde un A. Lutere SIA "Valmiermuižas pils"), izmantojot absolventu darbību ViA Alumni kustībā.

VRSTAO studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbībā ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām pilnībā ir pakārtotas un virzītas uz virziena stratēģisko mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu izglītībā, pētniecībā, zināšanu pārnēsē un ideju līderībā, nodrošinot starptautiski konkurētspējīgu augstāko profesionālo izglītību tūrisma un atpūtas jomā valstī, attīstot virzienu kā zinātnisko pētījumu centru reģionālās tūrisma un atpūtas ilgtspējas attīstības jomā un ģenerēšanas, tūrisma uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovatīvu risinājumu aprobācijas platformu, sekmējot zināšanu komercializāciju.

Sadarbības līgumu apkopojums apskatāms ziņojuma pielikumā (skat.20.pielikumu).

2.5.2. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie ārvalstu sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

ViA kopumā tiek nodrošinātas dažādas sadarbības iespējas ārvalstīs: studentu un personāla mobilitāte

Erasmus+ programmas ietvaros, starpaugstskolu sadarbība noslēgto sadarbības līgumu ietvaros (ārpus Erasmus+ programmas), sadarbība starptautisko organizāciju/partneru tīklu ietvaros, sadarbība ar ārvalstu uzņēmumiem, pašvaldībām, valsts un nevalstiskajām organizācijām.

Studiju virziena internacionalizācija ietver divus darbības virzienus: Eiropas Savienības (ES) ietvaros, un ārpus ES. ViA ir noslēgti apmēram 80 starptautiskie augstskolu sadarbības līgumi. Tas ļauj īstenot veiksmīgas sadarbības aktivitātes ar dažādiem ViA partneriem, piemēram, studentu un docētāju apmaiņa, pieredzes apmaiņa, kopīgi projekti, kursi, semināri, vieslekcijas, pētniecība un konferences, atgriezeniskās saiknes saņemšana studiju kvalitātes izvērtēšanai.

Internationalizācija un sadarbība ar nozari ir neatņemama VRSTAO virziena sastāvdaļa, bez kā nav iespējama virziena pastāvēšana un tālāka attīstība. Tieši tāpēc gan internacionalizācija, gan sadarbība studijuursos un praksēs tiek uztverta kā pašsaprotama norma. Viens no nedefinētiem standartiem ViA VRSTAO studijās ir vismaz viena studiju semestra vai studiju prakses mērķtiecīga pavadīšana ārvalstīs. Ārvalstu sadarbības partneri tiek stratēģiski atlasīti ViA VRSTAO tematiskajiem virzieniem atbilstoši kontekstā ar studējošo profesionālās karjeras izaugsmes iespējām vai starptautiskās pētniecības veicināšanas iespējām. Cieši internacionalizācijas kontakti ir saistīti ar Baltijas jūras reģiona valstīm, kā arī ar valstīm, kas ir prioritārie Latvijas tūrisma eksporta tirgi.

Līdz šim VRSTAO studiju virziena absolventu īpatsvars, kas bijuši studijās vai praksēs ārvalstīs, pārsniedza 50 %, šobrīd, pateicoties aktivitātēm Nordplus projektos – tas jau tuvojas 100 %.

ViA VRSTAO studiju virziena galvenie akcenti starptautiskajā vidē saistīti ar:

- ViA VRSTAO ir starptautiskās tūrisma un atpūtas akadēmiskās izglītības asociācijas ATLAS organizācijas biedrs – vienīgais Baltijā <http://www.atlas-euro.org/members/tabid/58/language/en-US/Default.aspx#Latvia>;
- 2019.gadā ViA kļuva par biedru Pasaules Kultūras Tūrisma asociācijā (World Cultural Tourism Association);
- 2020. gadā Tūrisma un atpūtas virziens kļuva par Tūrisma maģistra programmu starptautiskā tīkla dalībnieku (International Tourism Master Network (ITMN));
- starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismiem, kas darbojas kontekstā ar VRSTAO docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību: apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, vieslektoru lekcijas, mācību prakses braucieni un citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju; docētāju privātās iniciatīvas saistībā ar pārstāvētību profesionālajā nozares sfērā;
- Obligātās izvēles daļas kursiem angļu valodā kopā ar apmaiņas studentiem;
- ilgstošu sadarbību ar Ķīnas Tautas republikas vēstniecību, kā rezultātā tiek nodrošināta ķīniešu valodas apmācība (katru gadu docētājs no Ķīnas, mācību materiāli);
- ViA bibliotēka ir ANO Pasaules Tūrisma Organizācijas depoītbibliotēka – vienīgā Baltijas valstīs <http://publications.unwto.org/depositary-libraries?page=1>;
- UNESCO 2019.g. ViA izveidoja UNESCO katedru "Biosfēra un cilvēks", kas norāda uz starptautiski atzītu uzticēšanos ilgtspējas darbā;
- ViA docētāji iekļaujas starptautiskos fundamentālos un lietišķos projektos sadarbībā ar akadēmiskām un profesionālām organizācijām.

SAM 8.2.2. projekta ietvaros kursus docēja doktorants no Indijas Mahender Reddī Galvinolla un Baltkrievijas docētāja Ilona Beļitskaja, Sanna-Mari Reinfors no Satakuntas Augstskolas (SAMK), Somijā. SAMK ir viens no VRSTAO virziena ciešākajām sadarbības augstskolām - ViA un SAMK ne vien īsteno regulāru pieredzes apmaiņas un docēšanas vizītes, bet arī īstenojušas vairākus kopīgus sadarbības projektus (ERASMUS+, INTERREG programmās) un sagatavoti projektu pieteikumi šobrīd atrodas izskatīšanā, kā arī sadarbībā izstrādājušas maģistra studiju programmu. VRSTAO virziens stratēģiski izvēlas pārbaudītus sadarbības partnerus, un veido ļoti ciešu sadarbību dažādos aspektos. Kā vienu no tādiem var minēt Erasmus+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts Engaged and

Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²), kas ir stratēģisks sadarbības tīkls ilgtermiņā, kā arī ciešo sadarbību ar Tartu Universitātes Pērnavas koledžu īstenojot gan dažādus projektus, gan Nordplus programmas iniciatīvas.

2021.g. 11. jūnijā norisinājās grāmatas "*Tourism Destinations in a Post Pandemic Context: Global Issues and Destination Management Solutions*" atvēršanas pasākums. Grāmatas nodaļas "*The Recovery Tactics of Tourism Industry amid COVID19 Pandemic Conditions in the Baltic States*" tapšanā piedalījās VRSTAO mācībspēki: profesore A. Līviņa, vieslektore un doktorante G. Bukovska un lektors I.Ābols.

2.5.3. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei. Ienākošās un izejošās mācībspēku un studējošo mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismi darbojas kontekstā ar VRSTAO docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību. Tie ir: apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, vieslektoru lekcijas, mācību prakses braucieni un vēl citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju. Starptautisko mobilitāti studentiem raksturo ERASMUS, NORDPLUS, HESP, Erasmus Mundus programmas un ar to saistītās aktivitātes.

ViA ir iesaistījusies Latvijas izglītības eksporta asociācijā kā biedrs un kopš 2019.gada piedalās kopīgajās asociācijas aktivitātēs ārvalstu studentu piesaistei. 2020.gada nogalē tika izveidota palīdzības iniciatīva ar LR Ārlietu ministriju, kuras ietvaros izveidotas stipendijas Baltkrievu studentiem studijām Latvijā. IKZ virzienā studijas uzsāka pieci studenti.

Studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējas

- Ārvalstu studentu piesaistes mehānismi:
- Informācija "study portals"- FindAMansters, topuniversities.com; Digitālais mārketinga Facebook;
- Izstādes mērķa valstīs, lai popularizētu augstākās izglītības iespējas ViA; Brošūras elektroniski un papīra veidā.

Ārvalstu mācībspēku piesaistes mehānismi:

- ViA akadēmiskā personāla personīgais kontakts; Dalība konferencēs;
- Sludinājumi.

Ārvalstu studentiem ir visa informācija pieejā elektroniski, ir izveidota rokasgrāmata ārvalstu studējošo atbalstam. Visiem ārvalstu studentiem tiek nodrošināta vieta studentu kopmītnēs. Tiek sniegts atbalsts vīzas nokārtošanā, ja nepieciešams. Visiem ārvalstu studentiem ir tādas pašas tiesības, kā vietējiem studentiem.

Mācībspēkiem tiek nodrošināta pieeja infrastruktūrai tādā pašā apmērā kā vietējam personālam. Pēc nepieciešamības tiek sniegts atbalsts vīzas nokārtošanā.

Nozīmīgākais finanšu avots docētāju mobilitātes atbalstam ilgtermiņā ir Erasmus+ programma. Tās ietvaros kopš 2013.gada ViA akadēmiskais personāls īstenojis vairāk nekā 160 mobilitātes 45 valstīs, liela daļa bijusi docēšanas mobilitātes. Kopš 2017.gada ViA aktīvi sadarbojas un piesaista finansējumu mobilitāšu organizēšanai ārpus Eiropas Savienības. Mobilitātes Erasmus+ ietvaros regulē iekšējais normatīvais akts "Kārtība, kādā tiek organizētas docēšanas vizītes Vidzemes Augstskolā". ViA mācībspēkiem kopumā nav būtisku šķēršļu iesaistē Erasmus+ mobilitātē, finansējums ir pietiekams, docētāju valodu zināšanas ir atbilstošas, ViA starptautiskās sadarbības speciālisti nepieciešamības gadījumā sniedz atbalstu vizīšu plānošanā un organizēšanā. Docētāju mobilitāte notiek arī, izmantojot

citus finanšu avotus – Nordplus programmu, dažādu starptautisku projektu līdzekļus.

Līdz šim VRSTAO studiju virzienā iesaistītie docētāji aktīvi ir izmantojuši iespēju doties vizītēs uz partneraugstskolām, tomēr jāatzīst, ka 2021. gadā plānotās vizītes liedza Covid-19 ierobežojumi. VRSTAO virzienā ir noslēgti abpusēji līgumi par docēšanas, pieredzes apmaiņas vizītēm, studentu apmaiņu ar 51 augstskolu (37 ES + 14 ārpus ES) vairāk kā 31 valstī. Studiju virziena vēlētie docētāji akreditācijas periodā ir izmantojuši Erasmus+ programmas finansējumu un kopā devušies 45 vizītēs, no kurām 27 bija docēšanas un 10-personāla docēšanas un personāla apmācības vizītes. Docētāji ir devušies uz 10 ES valstu augstskolām un uzņēmumiem, un uz 8 augstskolām ārpus ES. Vislielākā aktivitāte bija vērojama 2018./2019.ak.g. (23 vizītes) un 2017./2018.ak.gadā (10 vizītes). Augstskola nodrošina pietiekamu Erasmu + finansējumu, tomēr ne visi docētāji iesaistās, kam par iemeslu ir ģimenes apstākļi, kā arī pārliecības trūkums par angļu valodas prasmēm. Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros, tika īstenota angļu valodas apmācība, kas varētu sekmēt mācībspēku mobilitātes pieaugumu.

Docētāju mobilitāte notiek arī, izmantojot citus finanšu avotus – Nordplus programmu, dažādu starptautisku projektu līdzekļus. Kopš 2018.gada pieejami arī SAM8.2.1. līdzekļi docētājiem, kas piedalās projekta ietvaros attīstāmo studiju programmu izveidē. SAM 8.2.2. projekta ietvaros kursus docēja doktorants no Indijas Mahender Reddī Galvinolla un Baltkrievijas docētāja Ilona Beļitskaja.

Ienākošā mobilitātes statistika tiek apkopota augstskolā kopumā, atsevišķi pa studiju virzieniem tā netiek uzskaitīta. Ārvalstu mācībspēki ierodas docēšanas un personāla apmācības vizītēs, kā arī, lai veiktu pētniecisko darbu. Viesprofesori vada kursus vairāku studiju programmu un apmaiņas programmu studentiem. Pārskata periodā augstskolā bijušas 144 ienākošas vizīte. Ienākošā mobilitāte pēdējos gados pieaugusi, vērojama interese no mācībspēku puses, kas strādā augstskolās valstīs, kas atrodas ārpus ES(Moldova, Albānija, Baltkrievija, Kirgizstāna). Jāņem vērā, ka 2020./2021.ak.g., Covid-19 pandēmijas ietekmē tika nodrošinātās arī virtuālās vizītes.

Ienākošo studējošo plūsma bakalaurs līmenī galvenokārt veidojas no Erasmus+ programmas apmaiņas studentiem. Statistika pa fakultātēm/ virzieniem netiek veikta, jo studenti apgūst kursus no vienotā piedāvājuma "International Study Module" (izņemot studentus no ESME Sudria, kas apgūst specializētu programmu no IF fakultātes). Modulī iekļautie studiju kursi redzami šeit: <https://va.lv/en/study-here/exchange-opportunities/courses-exchange-students>. Katru gadu modulī tiek iekļauti studiju kursi no VRSTAO studiju virziena programmām. 2020./2021. akadēmiskā gada VRSTAO bakalaurs līmeņa studiju kursus apmeklēja 20 apmaiņas studenti. Visu gadu studēja 5 studenti, rudens semestrī – 14 studenti, pavasara semestrī – 1 students. Apmaiņas studenti ieradās no Francijas, Spānijas, Nīderlandes, Beļģijas un Armēnijas. Līdz ar to ārvalstu studenti apgūst savu individuālo programmu kopā ar VRSTAO studentiem.

Erasmus + apmaiņas studijās devās 7 bakalaurs līmeņa studenti uz 5 valstīm: Kipru, Čehiju, Portugāli, Nīderlandi un Spāniju. Maģistra līmeņa programmā apmaiņas studijās devās viena studente uz Lgauniju. Praksē uz ārvalstīm, izmantojot absolventu prakses, devās 3 absolventi no TOV programmas, bet praksē studiju ietvaros devās 15 bakalaurs studenti. Prakses vietu valstis: Spānija, Vācija, Itālija, Portugāle, Albānija, Moldova, Armēnija.

Informācija par studiju virziena studentu un akadēmiskā personāla mobilitāti apskatāma ziņojuma pielikumā (skat.21.pielikumu).

2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

2.6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas

plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

2016.gadā studiju virziena bakalaura studiju programma piedalījās starptautiskajā izvērtēšanā un, pamatojoties uz ekspertu doto novērtējumu, ar Studiju akreditācijas komisijas 2017.gada 10.aprīļa lēmumu Nr.31-A, saņēma akreditāciju (akred.lapas Nr.32) uz maksimālo periodu - 6 gadiem, līdz 10.04.2023.

Minētās rekomendācijas ņemtas vērā un veikti pasākumi tie ieviešanai:

- Samazināts iekšējo informācijas platformu skaits no piecām uz trīs;
- Uzlabota ViA un nozares pārstāvju sadarbība izveidojot VRSTAO konventu; iestājusies Vidzemes Tūrisma asociācijā un Latvijas Kongresu birojā, nozares profesionāli piesaistīti Valsts pārbaudījumu komisijās; projekta SAM 8.2.2.ietvaros docētāji stažējusies nozares uzņēmumos;
- Mazināta neformālā sadarbība ar nozari, izveidojot VRSTAO konventu, iekļaujot 12 nozares profesionāļus;
- Izveidota studiju virziena Konsultatīvā padome, kurā piedalās gan studenti, gan mācībspēki;
- Projekta SAM 8.2.2. notikusi docētāju kvalifikācijas celšana;
- Veikta docētāju nomainīšana studiju kursā, lai uzlabotu studiju kursa un tēmas apguvi.

Rekomendāciju ietekme uz studiju kvalitāti bijusi augsta, jo studiju programmas tādā veidā tika pilnveidotas atbilstoši nozares attīstības tendencēm.

Informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanu apskatāma ziņojuma pielikumā (skat.22. pielikumu).

2.6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde.

Ar Studiju kvalitātes komisijas 2021.gada 27.oktobra lēmumu Nr.2021/42-L, ViA tika piešķirta tiesības īstenot akadēmisko maģistra studiju programmu "Tūrisma stratēģiskā vadība konkurētspējai" (licences Nr.04031-28, 10.11.2021.)

Rekomendāciju plāna kontekstā būtiski norādīt, ka maģistra studiju programmas licencēšanas procesā ViA netika dota iespēja iebilst vai izteikt komentārus par rekomendācijām, līdz ar to komisijas ziņojumā iekļauti arī vairāki ieteikumi, kuri ViA skatījumā nav vērtējami kā trūkumi, kuriem būtu nepieciešami uzlabojumi.

Īstermiņa rekomendācijas līdz studiju programmas ieviešanai.

1. Novērst patstāvīgā darba vērtēšanas dublēšanos studijuursos "Maģistra darbs I" un "Maģistra darbs II" – studiju kursu apraksti precizēti atbilstoši rekomendācijai.

2. Nodrošināt pilnīgāku informatīvo materiālu pieejamību angļu valodā ViA izmantotajā "Moodle" sistēmā.

Uz ziņojuma sagatavošanas brīdi studiju programma vēl nav uzsākta, bet darbs pie Moodle pilnveides dažādos aspektos notiek nepārtraukti. Studiju programmu uzsākot ārvalstu studentiem būs pieejama Moodle svešvalodā.

Īstermiņa rekomendācija Nr. 3. & Ilgtermiņa rekomendācija Nr.9.

Stiprināt latviešu valodas zināšanas studiju kursu īstenotājiem (akadēmiskajam personālam) vai piesaistīt mācībspēkus ar attiecīgajām valodas zināšanām, ja studiju kurss ir plānots latviešu valodā & Noslēgt darba līgumus ar SAMK docētājiem, kas tiks iesaistīti ViA studiju programmas īstenošanā, lai nerastos dažāda izpratne par studiju programmas īstenošanu – abas šīs rekomendācijas vērtējamas kontekstā. Proti, ViA rīcībā nav resursu vai rīku, lai nodrošinātu, ka sadarbības augstskolas pārstāvji sāktu apgūt latviešu valodu, tieši tāpat kā nav finanšu resursu, lai slēgtu darba līgumus un apmaksātu sadarbības augstskolas docētāju darbu par ViA budžeta līdzekļiem atbilstoši Somijas atalgojuma līmenim. Ņemot vērā augstākminēto, SAMK docētāji aizstāti ar vietējiem mācībspēkiem.

Ilgtermiņa rekomendācijas studiju programmas pilnveidei, kas izpildāmas līdz studiju virziena akreditācijai

1. Izvērtēt potenciālos risinājumus riskam, ja rodas nepieciešamība aizvietot studiju programmā iesaistītos docētājus ar līdzvērtīgiem docētājiem – nepieciešamība pēc konkrētās rekomendācijas atspēkota ViA iesniegtajā rekomendāciju plānā.
2. Izvērtēt plašāku studiju mobilitāšu iespēju klāstu ne tikai SAMK, piemēram, Erasmus+ programmas piedāvātās iespējas – nepieciešamība pēc konkrētās rekomendācijas atspēkota ViA iesniegtajā rekomendāciju plānā.
3. Piesaistīt ilgtermiņā stabilu papildus finansējumu, lai sniegtu finansiālu atbalstu studējošajiem ceļa un dzīvošanas izdevumu segšanai, dodoties intensīvajā studiju nedēļā uz SAMK – ViA ik gadus gatavo Erasmus+ (2021 - 2027 plānošanas periods) pieteikumu *Blended Intensive Program*. Kad tiks plānota studiju programmas īstenošana angļu valodā ar sadarbības augstskolas iesaisti, tad tiks paredzēts finansējums konkrētās studiju programmas student mobilitātes un dzīvošanas vajadzībām, bet līdz šim tas nav bijis nepieciešams.
4. Ņemot vērā studiju programmas ciešo sasaisti ar Somijas augstskolu SAMK, eksperti iesaka izvērtēt iespēju licencējamo studiju programmu veidot kā kopīgu studiju programmu - sekojot rekomendācijai, ViA apsolīja izvērtēt pirmā semestra rezultātus un norisi, un atkārtoti apspriest studiju programmas sadarbības formātu ar partneri. Šobrīd Covid-19, ģeopolitisko un ekonomisko satricinājumu rezultātā SAMK ir atlikusi programmas īstenošanu, līdz ar to konkrētā rekomendācija nav aktuāla.
5. Vairāk iesaistīt nozares darba devējus studiju programmas pilnveidē (ikgadējā un gatavojoties nākamajai akreditācijai) – ar nozari notiek regulāra komunikācija gan formāla, gan neformāla.
6. Piesaistīt alternatīvu projektu finansējumu programmas pilnveidei, lai nodrošinātu studiju virziena budžeta pietiekamu apmēru, kas nodrošinātu studiju programmas norisi un attīstību arī turpmāk - nepieciešamība pēc konkrētās rekomendācijas atspēkota ViA iesniegtajā rekomendāciju plānā.
7. Nodrošināt stabilu finansējumu docētāju profesionālās pilnveides pasākumiem – izmantojot ViA pamatbudžeta līdzekļus un piesaistot projektu finansējumu tiek nodrošināta regulāra mācībspēku profesionālā pilnveide atbilstoši vajadzībai.
8. Nodrošināt bibliotēkas resursu digitalizāciju, lai materiāli būtu vieglāk pieejami attālināti – ViA bibliotēka jau pirms rekomendācijas izteikšanas strādājusi un turpina strādāt pie digitālo pakalpojumu nodrošināšanas, pie studējošo un docējošo informētības par atvērtas piekļuves resursiem. Īstenotas rekomendāciju plānā minētās aktivitātes, kā arī notiek tālāks darbs šajā virzienā.
9. Izveidot salīdzinājumu ViA studiju programmai ar SAMK īstenoto studiju programmu – SAMK šobrīd vēl nav īstenojusi studiju programmu un šobrīd atteikusies no domas to ieviest tuvākajā laikā, līdz ar to salīdzinājums ar šādu studiju programmu nav aktuāls.

Pielikumi

I - Informācija par augstskolu/ koledžu		
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja attiecināms)		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	4P-VIA-normative-akti_Normatives-2022FEB-red31102022.zip	4P-VIA-normative-akti_Normatives-2022FEB-red31102022.zip
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	3P-VIA_struktura_paplasinata_pec_18032020.pdf	3P_VIA_structure.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns	6P-VRSTAO_Attistibas_plans-Development plan-28102022.docx	6P-VRSTAO_Attistibas_plans-Development plan-28102022.docx
Studiju virziena pārvaldības struktūra	7P-SV-parvaldibas-struktura_SF-management-structure.pdf	7P-SV-parvaldibas-struktura_SF-management-structure.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iegūvi citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.	20P-VRSTAO-Sadarbibas-stud-turp-ligumi.zip	20P-VRSTAO-Sadarbibas-stud-turp-ligumi.zip
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darības vai bezdarības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	18P-Studiju-ligums-t.sk.-2.8.p.-KOMPENSACIJA_Study-agreement-also-2.8.p.-COMPENSATION.zip	18P-Studiju-ligums-t.sk.-2.8.p.-KOMPENSACIJA_Study-agreement-also-2.8.p.-COMPENSATION.zip
Studiju līguma tipveida paraugs	18P-Studiju-ligums-t.sk.-2.8.p.-KOMPENSACIJA_Study-agreement-also-2.8.p.-COMPENSATION.zip	18P-Studiju-ligums-t.sk.-2.8.p.-KOMPENSACIJA_Study-agreement-also-2.8.p.-COMPENSATION.zip
II - Studiju virziena raksturojums - 2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte		
Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze	12P-Aptauju rezultatu analize_Analysis of Survey results.docx	12P-Aptauju rezultatu analize_Analysis of Survey results.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	16P-VRSTAO-docētāju-saraksts-2022_LV-List-of-lecturers-ENG-red02112022.xlsx	16P-VRSTAO-docētāju-saraksts-2022_LV-List-of-lecturers-ENG-red02112022.xlsx
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	17P-KTSV_TPDU-CV-2022.zip	17P-KTSV_TPDU-CV-2022.zip
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstītu apliecinājumu, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	Apliecinajums-VRSTAO-valsts-valoda.edoc	Apliecinajums-VRSTAO-valsts-valoda.edoc
Augstskolas/ koledžas apliecinājumu par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	Apliecinajums-VRSTAO-anglu-valoda.edoc	Apliecinajums-VRSTAO-anglu-valoda.edoc
II - Studiju virziena raksturojums - 2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Kvantitatīvo datu apkopojums par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un/vai lietiskās pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā	19P-Publikācijas-Publications_TOV_TSV-red-02112022.docx	19P-Publikācijas-Publications_TOV_TSV-red-02112022.docx
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts pār skata periodu	19P-Publikācijas-Publications_TOV_TSV.docx	19P-Publikācijas-Publications_TOV_TSV.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts ar citām institūcijām, t.sk. par prakses nodrošināšanas līgumiem	VRSTAO_sad_ligumi_ar_LV_org-31082022.docx	VRSTAO_sad_ligumi_ar_LV_org-31082022-en.docx
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	21P-Mobilītāte-studenti-Akad.pers._Mobility-students-Acad.pers.zip	21P-Mobilītāte-studenti-Akad.pers._Mobility-students-Acad.pers.zip
Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	21P-Mobilītāte-studenti-Akad.pers._Mobility-students-Acad.pers-labots-28102022.zip	21P-Mobilītāte-studenti-Akad.pers._Mobility-students-Acad.pers-labots-28102022.zip
Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti	21P-Mobilītāte-studenti-Akad.pers._Mobility-students-Acad.pers-labots-28102022.zip	21P-Mobilītāte-studenti-Akad.pers._Mobility-students-Acad.pers-labots-28102022.zip
II - Studiju virziena raksturojums - 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats par saņemtajām rekomendācijām gan iepriekšējā akreditācijā, gan licencēšanas un / vai izmaiņu novērtēšanas procedūrās un/ vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā	22P-VRSTAO_Rekomendacijas.docx	22P-VRSTAO_Recommendations-ENG.docx
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	00-AIC-iesniegums-VRSTAO-VIRZIENS-eparaksts-labots-02112022.edoc	00-AIC-iesniegums-VRSTAO-VIRZIENS-eparaksts-ENG-corrected-02112022.edoc
III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs		
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	28P-Kartejums-Mapping-TPDU.xlsx	28P-Kartejums-Mapping-TPDU.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		32P-Studiju_plans_TSVK_2022.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
2P-Studentu-statistika-2010-2021-AIKA-isi-StudentStatistics.xlsx	2P-Studentu-statistika-2010-2021-AIKA-isi-StudentStatistics.xlsx
5P-ViA_Studiju-kvalitates-nodrosinasanas-politika-APST-31012020-LV.pdf	5P-ViA_Studiju-kvalitates-nodrosinasanas-politika-APST-31012020-LV.pdf
5P-ViA_Study-quality-assurance-policy-APPR-31012020-ENG.pdf	5P-ViA_Study-quality-assurance-policy-APPR-31012020-ENG.pdf
8P-Uznemsanas_noteikumi_2022-2023_APST_27102021-ar-groz-24112021.pdf	8P-Uznemsanas_noteikumi_2022-2023_APST_27102021-ar-groz-24112021.pdf
8P-Admission Regulations-2022_2023.docx	8P-Admission Regulations-2022_2023.docx
9P-Studiju-rezultatu-atzisanas-nolikums-APST-28082019.pdf	9P-Studiju-rezultatu-atzisanas-nolikums-APST-28082019.pdf
9P-Study-results-recognition-regulations-APPROVED-28082019.pdf	9P-Study-results-recognition-regulations-APPROVED-28082019.pdf
10P-ViA_Studiju_nolikums_APST-ar-ped- groz-27012021.pdf	10P-ViA_Studiju_nolikums_APST-ar-ped- groz-27012021.pdf
10P-ViA_Study-regulations_APST-ar-ped- groz-27012021-ENG.pdf	10P-ViA_Study-regulations_APST-ar-ped- groz-27012021-ENG.pdf
11P-ViA_Etikas_nolikums_26042017.pdf	11P-ViA_Etikas_nolikums_26042017.pdf
11P-Ētikas pārkāpumu izskatīšanas procedūra_shēma.pdf	11P-Ētikas pārkāpumu izskatīšanas procedūra_shēma.pdf
11P-Regulations-of-ethics-26042017-ENG.pdf	11P-Regulations-of-ethics-26042017-ENG.pdf
11P-Ethical Infringement Procedure Scheme.pdf	11P-Ethical Infringement Procedure Scheme.pdf
11P-ViA_Etikas_nolikums_26042017.pdf	11P-ViA_Etikas_nolikums_26042017.pdf
11P-Ētikas pārkāpumu izskatīšanas procedūra_shēma.pdf	11P-Ētikas pārkāpumu izskatīšanas procedūra_shēma.pdf
11P-Regulations-of-ethics-26042017-ENG.pdf	11P-Regulations-of-ethics-26042017-ENG.pdf
11P-Ethical Infringement Procedure Scheme.pdf	11P-Ethical Infringement Procedure Scheme.pdf
13P-Nolikums-par-velesanam-akad-amatos-APST-ViA-26012022.doc	13P-Nolikums-par-velesanam-akad-amatos-APST-ViA-26012022.doc
13P-Nolikums-par-velesanam-akad-amatos-APST-ViA-26012022-ENG.doc	13P-Nolikums-par-velesanam-akad-amatos-APST-ViA-26012022-ENG.doc
14P-Darba_samaksas_nolikums_20210224-latvian-only.zip	14P-Darba_samaksas_nolikums_20210224-latvian-only.zip
15P-ViA Docetaju darba saturs un pienākumi 28.05.2014.doc	15P-ViA Docetaju darba saturs un pienākumi 28.05.2014.doc
15P-ViA Content and Duties of Lecturer's Work 28.05.2014.doc	15P-ViA Content and Duties of Lecturer's Work 28.05.2014.doc
1P-ViA-SP-akreditācijas-dati-red2021NOV.xls	1P-ViA-SP-akreditācijas-dati-red2021NOV.xls
1P-ViA-study-programms-red2021NOV.xls	1P-ViA-study-programms-red2021NOV.xls
19P-Publikācijas-Publications_TOV_TSV.docx	19P-Publikācijas-Publications_TOV_TSV.docx
APSTIPRINATS_ViA_Padomes_nolikums_20220818_grozījumi_20220909_Nr-14-2-1.docx	APSTIPRINATS_ViA_Padomes_nolikums_20220818_grozījumi_20220909_Nr-14-2-1.docx
Satversme_25.05.2022.docx	Satversme_25.05.2022.docx
Stratēģija / Strategy (LV)	ViA_strategija_papildinats_30052017.docx
Senāta nolikums / Senate bylaw (LV)	APSTIPRINATS_20210825_Senata_nolikums.doc.docx
Revīzijas komisijas nolikums / Audit Commission bylaw (LV)	Revizijas_komisijas_nolikums_20101606_0.pdf
Akadēmiskās šķīrējtiesas nolikums / The academic Arbitration Court bylaw (LV)	Skirejtiesas_nolikums_20101606_0.pdf
Nolikums par Vidzemes Augstskolas studentu studijām un praksēm ārvalstīs un to rezultātu akadēmisko atzīšanu	02_ViA_studiju_praksu_nolikums-ped-groz2017.pdf
Nolikums par akadēmiskā un vispārējā personāla, kā arī ārvalstu organizāciju pārstāvju mobilitāti Erasmus+ programmas ietvaros	Nolikums par akadēmiskā un vispārējā personāla, kā arī ārvalstu organizāciju pārstāvju mobilitāti Erasmus+ programmas ietvaros (24.02.2016.).docx
Vidzemes Augstskolas Stipendiju piešķiršanas nolikums	ViA_Stipendiju_nolikums_APST-ar-ped-groz-28092022.pdf

Tūrisma pieredzējuma dizains un uzņēmējdarbība (42812)

Studiju virziens	<i>Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Tūrisma pieredzējuma dizains un uzņēmējdarbība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42812
Studiju programmas veids	<i>Profesionālā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Agita</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Šmitiņa</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>agita.smitina@va.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr.sc.administr.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	26182255
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot augsti kvalificētus speciālistus tūrisma un atpūtas nozarei, lai veicinātu ilgtspējīgu nozares un teritoriju attīstību.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ul style="list-style-type: none"> <i>• Sniegt studējošiem pamata zināšanas un padziļinātu izpratni par tūrismu un atpūtu kā tautsaimniecības nozari un saistību ar ilgtspējīgu valsts attīstību, uzsvaru liekot uz tūrisma komersantu un tūristu pakalpojuma vadītāja darbību kopējā tūrisma sistēmā un saskarsmi ar cilvēkiem, kā arī tam nepieciešamajām zināšanām sociālajās un dabas zinātnēs. Attīstīt sadarbību ar tūrisma nozares attīstībā un tūrisma izglītībā iesaistītajām pusēm Latvijā un starptautiskā mērogā studiju procesa kvalitātes kāpināšanai.</i> <i>• Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes, akcentējot lietišķo zināšanu ieguvī un pētniecības iemaņu attīstīšanu, pastiprināt dažādu svešvalodu pielietošanas spēju, sadarbību komandā, prasmi lietot ikdienai nepieciešamās informācijas un komunikācijas tehnoloģiskos risinājumus un digitālos rīkus, spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, liels akcents ir uz saskarsmes prasmju pilnveidi, publiskās uzstāšanās iemaņu attīstīšanu un spēju argumentēt.</i> <i>• Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītbai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, erudītu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām veidot savu uzņēmumu.</i> <i>• Veicināt VRSTAO akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanu, personāla papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem, mācībspēku piesaisti no citām ViA struktūrvienībām un citām augstskolām Latvijā un ārvalstīs; uzturēt ViA materiāli tehnisko bāzi un veicināt tās papildināšanu un uzlabošanu kvalitatīvu studiju iespēju nodrošināšanai, ieviest praksē ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, īpaši šajā programmā izceļot individuālu pieeju un biežo diskusiju un komunikāciju veicinošo vidi studējošajiem.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zināšanas par tūrisma un atpūtas resursiem, ilgtspēju tūrisma pakalpojumos, uzņēmuma veidošanas, darbības plānošanas, organizācijas vadības juridiskajiem, finanšu, kvalitātes un psiholoģiskajiem aspektiem, patērētāju segmentēšanu, starpkultūru atšķirībām; 2. Zināšanas par informācijas ieguves, atlases un apstrādes, projektu izstrādes un īstenošanas, jaunrades un pētniecības jautājumiem; 3. Zināšanas par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un digitālo rīku lomu un pielietojumu tūrisma un atpūtas pakalpojumu vadīšanas procesā; 4. Zināšanas un izpratne par nozares saistošajiem normatīvajiem aktiem un profesionālās vides standartiem un darbības principiem; 5. Izpratne par profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prot praksē novērtēt tūrisma un atpūtas resursus un tendences, analizēt un novērtēt nozares vidi, plānot, organizēt un novērtēt uzņēmuma darbības ekonomiskās attīstības rādītājus, izstrādāt attīstības plānus un projektu sagataves atbilstoši noteiktajiem mērķiem un tirgus situācijai; 2. Pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu, civilās un vides aizsardzības prasības un organizē darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām; 3. Prot argumentēti skaidrot nozares profesionālos jautājumus specialistiem un sabiedrībai, spēj diskutēt ar sabiedrību, pārzina terminoloģiju un komunicē svešvalodā; 4. Pašmotivācijas prasme pašizglītībai, profesionālajā darbībā plāno un īsteno patstāvīgo un grupu darbu, ievēro saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas; 5. Veic patstāvīgi pētījumus nozarē, izmantojot daudzveidīgas pētniecības metodes, izmanto IT tehnoloģijas un digitālos rīkus. <p>Kompetences:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spēj kritiski analizēt tūrisma un atpūtas nozares situāciju un uzņēmējdarbības vidi, spēj uzsākt uzņēmējdarbību, plānot un vadīt darbību un procesus, izvērtēt pieejamos tūrisma un atpūtas resursus un attīstības virzienus; 2. Spēj īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi nozarē, spēj tos publiski prezentēt profesionālajā vidē un nespeciālistiem, veidot sociālo dialogu ar sabiedrību un piedalīties uzņēmuma reputācijas veidošanā; 3. Spēj patstāvīgi tālāk izglītoties, radoši risināt profesionālās problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz novitātēm nozarē un mainīgās profesionālās vides prasībām; 4. Izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt savu atbildību par profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi uz sabiedrību un vidi.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
------------------------	----------------------

Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds tūrisma vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Tūrisma pakalpojumu vadītājs

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201

Pilna laika klātie - 4 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība; angļu valodas zināšanu līmenis vismaz B2 līmenī
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds tūrisma vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Tūrisma pakalpojumu vadītājs

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201

Nepilna laika neklātie - 5 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātie
Īstenošanas ilgums (gados)	5
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds tūrisma vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Tūrisma pakalpojumu vadītājs

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201

Nepilna laika neklātie - 5 gadi - angļu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātie
Īstenošanas ilgums (gados)	5
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	angļu

Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība; angļu valodas zināšanu līmenis vismaz B2 līmenī</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Profesionālais bakalaura grāds tūrisma vadībā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	<i>Tūrisma pakalpojumu vadītājs</i>

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Veiktās izmaiņas no 2016.-2022. Par Tūrisma organizācija un vadība (TOV) programmu

2016.gadā VRSTAO studiju virziena bakalaura studiju programma piedalījās starptautiskajā izvērtēšanā un, pamatojoties uz ekspertu doto novērtējumu, ar IZM studiju akreditācijas komisijas 10.04.2017. lēmumu Nr. 31-A, saņēma akreditāciju (akred.lapas Nr.32) uz maksimālo periodu - 6 gadiem, līdz 10.04.2023.

Saskaņā ar iepriekšējās novērtēšanas laikā saņemtajām rekomendācijām, nozares aktualitātēm, absolventu aptaujām un studentu ieteikumiem, ir iekļauti jauni studiju kursi ("Ievads studijās", "Pārdošanas prasmes", "Radošums un proaktivitāte").

Veikta kredītpunktu maiņa tādiem kursiem kā "Ievads uzņēmējdarbībā", "Pētījumu metodoloģija tūrisma un atpūtas nozarē", "Tūrisms un vides aizsardzība", "Integrētā apvidus prakse", "Mācību prakse - ekskursija".

Saskaņā Vidzemes Augstskolas studiju programmu konsolidācijas un attīstības plānu, tika slēgta profesionālā bakalaura studiju programma "Tūristu gids - ceļojumu un pasākumu organizators" (43812) - 30.06.2021, (Senāta lēmums 3.1.1, 28.04.2021), kā rezultātā, tika veiktas korekcijas, labākos tās piemērus integrējot esošajā bakalaura programmā "Tūrisma organizācija un vadība" (TOV). Neskatoties uz to, ka nozarē ir izteikts gidu trūkums un ļoti liels pieprasījums pēc gidiem, dominē uzskats, ka gida darbs nav pārdomāta un ilgtspējīga profesijas izvēle. Specializācija ar praksi un B daļa pēc otrā kursa TOV programmā ļaus iekļaut arī tūristu gidam nepieciešamās prasmes, tādējādi saglabājot studentiem izvēles iespējas, bet atliekot lēmuma pieņemšanu uz brīdi, kad tuvāk jau ir iepazīta dažādu profesiju specifika tūrisma nozarē. Tādējādi programmā izveidotas divas specializācijas, kuras jāizvēlas pēc otrā studiju gada: *Viedā tūrisma uzņēmējdarbība* un *Tūrisma un pasākumu pieredzējuma dizaineris*. Specializācijas uzsvars un īstenošana tiek veikta galvenokārt ar praksi organizācijās un uzņēmumos. Katrai praksei ir pielāgota prakses programma, kā piemēram, praksei *Viedās tūrisma uzņēmējdarbībā* ir vairāk saistīta ar uzņēmumu darbības un finanšu plūsmas analīzi, bet prakse specializācijā *Tūrisma un pasākumu dizaineris* saistīta ar pasākumu organizēšanu, gida un grupas vadītāja kompetencēm un prasmēm ar akcentu uz tieši darbu ar klientiem. Tāpat tika likts akcents uz B daļas apgūstamajiem kursiem (*skatīt 9.tabulu*). Izmaiņas saskaņotas ar VRSTAO konventu un Studentu konsultatīvo padomi.

9.tabula. Tūrisma organizācija un vadības bakalaura programmas specializācijas kursu sadalījums.

**Viedā tūrisma uzņēmējdarbība
14 KP**

**Tūrisma un pasākumu pieredzējuma
dizaineris
14 KP**

<p>B daļa obligātā 6 kp :</p> <p>Informāciju un komunikāciju tehnoloģijas tūrismā 2 kp</p> <p>Investīciju un risku vadība 4 kp</p>	<p>B daļa obligātā :</p> <p>Gidu darba metodika 4 KP</p> <p>Pasākumu scenārijs un režija 2 KP</p>
<p>B daļa grupas izvēle : 8 kp</p> <p>MICE tūrisms 2 kp</p> <p>Ievads grāmatvedībā 2 kp</p> <p>Multimēdiu komunikācija 4 kp</p> <p>Tūrisma produkta veicināšana 2 kp</p> <p>Tumšais tūrisms 2 kp</p> <p>+ citi nozares kursi, kā arī kursi, ko piedāvā ārvalstu vieslektori.</p>	<p>B daļa grupas izvēle : 8 kp</p> <p>Pasākumu vadība 2 kp</p> <p>Komunikāciju treniņš 4 kp</p> <p>Lietišķā etiķete un komunikācija 2 kp</p> <p>Eiropas vēsture 4 kp</p> <p>Informācijas avoti un interpretācija 2 kp</p> <p>Latviešu tradicionālā kultūra 2 kp</p> <p>+ citi nozares kursi, kā arī kursi, ko piedāvā ārvalstu vieslektori.</p>

Svarīgi pieminēt, ka līdz 2019.g. studiju programma pieklāvās [Uzņēmuma vadītāja /vadītāja vietnieka profesijas standartam](#) (Profesija: Tūrisma un atpūtas organizācijas VADĪTĀJS). Izstrādājot [jauno profesijas standartu](#), Tūrisma un atpūtas organizācijas vadītāja profesija šajā standartā netika iekļauta. Valsts izglītības attīstības aģentūra kopā ar četriem sadarbības partneriem - Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, Valsts izglītības satura centru un Izglītības kvalitātes valsts dienestu īstenojot ESF projekta "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālas izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai" (SAM 8.5.2. projekts), lai risinātu nozares izglītības problēmas un sakārtotu profesionālās kvalifikācijas piešķiršana augstākajā izglītībā nozarē tūrismā, virzījuši projektā izstrādāt profesijas standartu **"Tūrisma pakalpojumu vadītājs"** ar specializāciju Tūrisma organizācijas vadībā līdz 2022.gada 31.oktobrim (standarta apstiprināšanas gala termiņš vēl nav zināms).

Plānotās izmaiņas studiju virziena akreditācijas lapā.

Gatavojoties studiju virziena novērtēšanas procedūrai, tika veikta studiju programmas satura pārskats un tā pielāgošana jaunākajām un aktuālākajām tūrisma un atpūtas nozares tendencēm. Pirmkārt, plānotas studiju programmas nosaukuma maiņa no "*Tūrisma organizācija un vadība*" uz "*Tūrisma pieredzējuma dizains un uzņēmējdarbība*", kas daudz labāk atspoguļo jaunās programmas saturu, uzsvērtu uzņēmējdarbības prasmju nozīmīgumu, kā arī liekto akcentu uz aktuālo tūrisma pieredzējuma jēdzienu.

Atsaucoties uz neseno notikumu (Covid-19 pandēmija, karadarbība Ukrainā) un tūrisma un atpūtas nozares specifikas un nepieciešamo prasmju mainību, kā arī fokusējoties uz sekojot līdz nākotnes profesionāļu nepieciešamajām prasmēm, kuru trīs galvenie virzieni ir studenta personības attīstība (piem., pašattīstība, lēmumu pieņemšanas spējas, u.c.), saistīta ar organizāciju attīstību (piem., komunikācijas un sadarbības prasmes, pievienotās vērtības radīšana, u.c.) un saistīts ar mērķi (piem.,

digitālās prasmes, dizaina domāšanas prasmes, inovāciju kompetence, u.c.), izveidoti jauns studiju kursu saturs un programma. Minētās prasmes tiek izceltas un uzsvērtas arī ERASMUS + programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekta Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²) tīklā.

Jaunais studiju saturs iekļauts 5 blokos: galamērķis, uzņēmējdarbība, pieredzējuma dizains, digitālās prasmes un vispārējā inteliģence. Iekļauti vairāki kursi ar lielu kredītpunktu skaitu, tā veidojot moduļu sistēmu un sniedzot studentiem plašāku pieredzējumu, jo kursa īstenošanā sadarbosies vairāki pasniedzēji. Vairāk par plānotajām izmaiņām un studiju kursiem PZ III.daļas 3.2.punktā.

Studiju programmas satura un plānojuma izmaiņas veiktas ar mērķi, integrēt studijās nozares jaunākās teorētiskās atziņas, informācijas tehnoloģiju rīkus, praktiskās apmācības radošuma un inovācijas spējas attīstīšanai, digitālās prasmes. Kursos tiek akcentēti reģionālās tūrisma un atpūtas un uzņēmējdarbības aspekti, saturā un plānojumā ņemti vērā tūrisma un atpūtas profesionāļu ieteikumi. Lai programmā varētu iekļauties arī starptautiskie studenti, programma tiek piedāvāta arī angliski, kā arī, ņemot vērā aktuālos pieprasījumus, gan arī neklātienes studentiem. Līdz ar to tiks īstenoti šādi programmas veidpilna laika klātiene (PLK) latviešu valodā, nepilna laika neklātiene (NLN) latviešu valodā, pilna laika klātiene (PLK) angļu valodā, nepilna laika neklātiene (NLN) angļu valodā).

Atbilstoši Augstskolu likumam, tiek mainīts arī studiju īstenošanas ilgums no 3.5 gadi uz 4 gadi (nepilna laika studijās - 5 gadi).

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Gan studiju programmas sagatavošanas procesā, gan arī vēlāk turpmākajos gados nemitīgi strādāts pie studiju programmas raksturojuma caurlūkošanas, lai nodrošinātu, ka tiek uzturēta atbilstība starp programmas nosaukumu, iegūstamo grādu un profesionālo kvalifikāciju. Katrā akreditācijas periodā padziļināti veikta programmas uzdevumu un plānoto rezultātu sasaistes analīze, lai nodrošinātu uzdevumu un rezultātu savstarpējo saskaņu, studiju programmas satura pilnveidi atbilstoši nozares attīstības tendencēm. Programmas mērķu un uzdevumu apraksti izmantoti studiju kursu kartēšanā. Atbilstība un saskaņotība starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem tiek vērtēta ik gadu, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumu. Informācija par studiju programmas realizācijas gaitu un noteikto uzdevumu sasniegšanu tiek vērtēta katru akadēmisko gadu arī, tiekoties ar studējošajiem, arī studiju virziena padomes sanāksmēs, studiju virziena docētāju sanāksmēs. Tādā veidā tiek sasniegta saskaņa starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem.

Profesionālās bakalaura programmas "Tūrisma pieredzējuma dizains un uzņēmējdarbība" galvenais īstenošanas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus speciālistus tūrisma un atpūtas nozarei, lai veicinātu ilgtspējīgu nozares un teritoriju attīstību. Absolvējot studiju programmu "Tūrisma pieredzējuma dizains un uzņēmējdarbība", tiek piešķirts profesionālā bakalaura grāds tūrisma vadībā un tūrisma un atpūtas organizācijas vadītāja kvalifikācija (LR profesiju klasifikatora kods Nr.1431 08). Studiju programmas saturs vērsts uz tūrisma un atpūtas nozares organizācijas vadītājam nepieciešamo zināšanu, attieksmju un prasmju iegūšanu un attīstīšanu, akcentējot integrētas un ilgtspējīgas attīstības vadīšanas lomu.

Programmas apjoms 160 kredītpunktu (pilna laika studijās - 4 gadi, 8 semestri; nepilna laika studijās - 5 gadi, 10 semestri).

Studiju programmas "Tūrisma pieredzējuma dizains un uzņēmējdarbība" **uzdevumi** ir:

- Sniegt studējošiem pamata zināšanas un padziļinātu izpratni par tūrismu un atpūtu kā tautsaimniecības nozari un saistību ar ilgtspējīgu valsts attīstību, uzsvāru liekot uz tūrisma komersantu un tūristu pakalpojuma vadītāja darbību kopējā tūrisma sistēmā un saskarsmi ar cilvēkiem, kā arī tam nepieciešamajām zināšanām sociālajās un dabas zinātnēs. Attīstīt sadarbību ar tūrisma nozares attīstībā un tūrisma izglītībā iesaistītajām pusēm Latvijā un starptautiskā mērogā studiju procesa kvalitātes kāpināšanai.
- Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes, akcentējot lietišķo zināšanu ieguvu un pētniecības iemaņu attīstīšanu, pastiprināt dažādu svešvalodu pielietošanas spēju, sadarbību komandā, prasmi lietot ikdienai nepieciešamās informācijas un komunikācijas tehnoloģiskos risinājumus un digitālos rīkus, spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, liels akcents ir uz saskarsmes prasmju pilnveidi, publiskās uzstāšanās iemaņu attīstīšanu un spēju argumentēt.
- Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītībai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, erudītu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām veidot savu uzņēmumu.
- Veicināt VRSTAO akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanu, personāla papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem, mācībspēku piesaisti no citām ViA struktūrvienībām un citām augstskolām Latvijā un ārvalstīs; uzturēt ViA materiāli tehnisko bāzi un veicināt tās papildināšanu un uzlabošanu kvalitatīvu studiju iespēju nodrošināšanai, ieviest praksē ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, īpaši šajā programmā izceļot individuālu pieeju un biežo diskusiju un komunikāciju veicinošo vidi studējošajiem.

Studiju programmā sasniedzamie rezultāti:

Zināšanas:

1. Zināšanas par tūrisma un atpūtas resursiem, ilgtspēju tūrisma pakalpojumos, uzņēmuma veidošanas, darbības plānošanas, organizācijas vadības juridiskajiem, finanšu, kvalitātes un psiholoģiskajiem aspektiem, patērētāju segmentēšanu, starpkultūru atšķirībām;
2. Zināšanas par informācijas ieguves, atlases un apstrādes, projektu izstrādes un īstenošanas, jaunrades un pētniecības jautājumiem;
3. Zināšanas par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un digitālo rīku lomu un pielietojumu tūrisma un atpūtas pakalpojumu vadīšanas procesā;
4. Zināšanas un izpratne par nozares saistošajiem normatīvajiem aktiem un profesionālās vides standartiem un darbības principiem;
5. Izpratne par profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Prasmes:

1. Prot praksē novērtēt tūrisma un atpūtas resursus un tendences, analizēt un novērtēt nozares vidi, plānot, organizēt un novērtēt uzņēmuma darbības ekonomiskās attīstības rādītājus, izstrādāt attīstības plānus un projektu sagataves atbilstoši noteiktajiem mērķiem un tirgus situācijai;
2. Pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu, civilās un vides aizsardzības prasības un organizē darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām;
3. Prot argumentēti skaidrot nozares profesionālos jautājumus specialistiem un sabiedrībai, spēj diskutēt ar sabiedrību, pārzina terminoloģiju un komunicē svešvalodā;
4. Pašmotivācijas prasme pašizglītībai, profesionālajā darbībā plāno un īsteno patstāvīgo un grupu darbu, ievēro saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas;
5. Veic patstāvīgi pētījumus nozarē, izmantojot daudzveidīgas pētniecības metodes, izmanto IT tehnoloģijas un digitālos rīkus.

Kompetences:

1. Spēj kritiski analizēt tūrisma un atpūtas nozares situāciju un uzņēmējdarbības vidi, spēj uzsākt uzņēmējdarbību, plānot un vadīt darbību un procesus, izvērtēt pieejamos tūrisma un atpūtas resursus un attīstības virzienus;
2. Spēj īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi nozarē, spēj tos publiski prezentēt profesionālajā vidē un nespeciālistiem, veidot sociālo dialogu ar sabiedrību un piedalīties uzņēmuma reputācijas veidošanā;
3. Spēj patstāvīgi tālāk izglītoties, radoši risināt profesionālās problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz novitātēm nozarē un mainīgās profesionālās vides prasībām;
4. Izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt savu atbildību par profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi uz sabiedrību un vidi.

Gan studiju programmas sagatavošanas procesā, gan arī vēlāk turpmākajos gados nemitīgi strādāts pie studiju programmas raksturojuma caurlūkošanas, lai nodrošinātu, ka tiek uzturēta atbilstība starp programmas nosaukumu, iegūstamo grādu un profesionālo kvalifikāciju. Katrā akreditācijas periodā padziļināti veikta programmas uzdevumu un plānoto rezultātu sasaistes analīze, lai nodrošinātu uzdevumu un rezultātu savstarpējo saskaņu, studiju programmas satura pilnveidi atbilstoši nozares attīstības tendencēm. Programmas mērķu un uzdevumu apraksti izmantoti studiju kursu kartēšanā. Atbilstība un saskaņotība starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem tiek vērtēta ik gadu, sagatavojot pašnovērtējuma ziņojumu. Informācija par studiju programmas realizācijas gaitu un noteikto uzdevumu sasniegšanu tiek vērtēta katru akadēmisko gadu arī, tiekoties ar studējošajiem, arī studiju virziena padomes sanāksmēs, studiju virziena docētāju sanāksmēs. Tādā veidā tiek sasniegta saskaņa starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem. Studiju programmas uzņemšanas noteikumi formulēti tā, lai piesaistītu studējošos, kuri būs spējīgi un kuriem ir interese strādāt informācijas un komunikācijas vidē (centralizēto eksāmenu vērtējumi latviešu un angļu valodā), orientēties Latvijas un pasaules notikumos, strādāt ar informācijas un komunikācijas tehnoloģijām, plānot un vadīt savu darbu, gan arī plānot un vadīt dažādus profesionālā darbībā nepieciešamos resursus. Ņemot vērā, ka studiju programmā nozīmīga komponente ir arī studējošo pētnieciskais darbs, priekšrocības uzņemšanas gaitā ir tiem, kas parādījuši labus rezultātus skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursos.

Programma būtiska sasaistei ar studiju virzienā īstenotajiem pētniecības projektiem, kas tiek realizēti saskaņā ar ViA stratēģijā 2016. – 2020. gadam noteikto pētniecības apakšvirzienu: daba un kultūras mantojuma izpēte. Vidzemes Augstskolas Telpiskās pētniecības laboratorijā jau vairākus gadus tiek uzkrāti tūrisma monitoringa dati un veidota ģeotelpisko datu platforma tūrisma attīstības plānošanai. Tā ir kvalitatīvs papildinājums lielo datu un biznesa inteliģences risinājumu analītisko rezultātu interpretēšanai, palīdz prognozēt tūrisma attīstību dažāda mēroga galamērķiem.

Uzņemšanas prasības programmas reflektantiem ir noteiktas ViA Uzņemšanas noteikumos pamatstudiju un augstākā līmeņa studiju programmās, kas, saskaņā ar Augstskolu likumu tiek apstiprināti līdz kārtējā gada 30.novembrim un publiskoti ViA mājaslapā. Lai uzsāktu studijas, iepriekš apgūtās izglītības līmenim jābūt vismaz vidējās izglītības līmenī. Kā obligāta prasība uzņemšanas konkursa aprēķinam tiek prasīti nokārtoti centralizētie eksāmeni latviešu valoda, matemātika un kādā no svešvalodām. Tāpat, konkursa rezultāta aprēķinam ViA ņem vērā atzīmes vidējā izglītības apliecinošajos dokumentos šādos mācību priekšmetos: latviešu valoda, angļu valoda, matemātika (vai algebra un ģeometrija), Latvijas un pasaules vēsture, kā arī informātika. Ārpus konkursa uzņem 1.-3.vietu ieguvējus Latvijas Republikas un starptautiskajās olimpiādēs (pēdējo 2 gadu laikā); 1.vietas ieguvējs Vidzemes reģiona Junior Achievement Latvia konkursa "Gada labākais skolēnu mācību uzņēmums" 1.-3. vietas ieguvējs - Līderības balvas Vidzemes Augstskolas laureāts; 1.vietas ieguvēju Vidzemes Jauno Ģeogrāfu skolas kopvērtējumā (pēdējo 2 gadu laikā).

Studiju līguma paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 18.pielikumu).

Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 23.pielikumu).

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Vērtējot studiju programmas ekonomisko un sociālo pamatojumu, noteikti jānorāda uz sarežģīto situāciju, kurā šobrīd atrodas tūrisma un atpūtas organizācijas. No vienas puses nav šaubu, ka patreizējos mainīgajos apstākļos kvalitatīvas tūrisma izglītības nozīme ir palielinājusies, jo sarežģītāka un neprognozējamāka kļuvusi vide – lai saglabātu darbību, atjaunotos vai attīstītos, ar tūrismu saistītajās organizācijās aizvien nozīmīgākas kļūst inovācijas, radošums un tehnoloģijas visos tūrisma vērtību ķēdes posmos - ceļotāju informēšana, mārketinga, pārdošana, produktu veidošana, klientu vadība, finanšu pārvaldība. Tai pat laikā jāuzsver, ka krīzes situācijas ir arī tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu un galamērķu transformācijas iespēja – nodrošinot to spēju ātri pielāgoties krīzei vai strauju pārmaiņu apstākļos, ieviešot inovācijas, digitālos risinājumus, stiprinot ilgtspēju un sadarbību. Lai īstenotu tūrisma organizāciju un galamērķu pārvaldību šajos jaunos apstākļos nepieciešams stiprināt vairākas kompetenču grupas – inovāciju un digitālo risinājumu ieviešanas spēju, ilgtspējības vadību, jaunu biznesa modeļu ieviešanu, tai skaitā izmantojot mūsdienīgus rīkus un datus prognozēšanai un iespējamo attīstības scenāriju izstrādei. Ņemot vērā augstāk minēto, būtisko tiešo un netiešo tūrisma ietekmi tautsaimniecībā, būtiska ir augstākā izglītība tūrismā, kas dod prasmes tūrisma organizāciju un galamērķu vadībai – īpaši augstas konkurences un nenoteiktības apstākļos un veicina ilgtspējīgāku un elastīgāku pieeju tūrisma un atpūtas organizāciju un vietu pārvaldībā.

Augstākās izglītības nozīmi arī uzsver paradigmas maiņa tūrismā - pandēmijas ietekmē ticis pārvērtēts, kā tiek izprasta tūrisma attīstība – ja līdz šim dominējošais izaugsmes kritērijs bijis tūristu skaita pieaugums, jo tas rada lielāku peļņu, tad šobrīd attīstības mērķi vairāk tiek saistīti ar augstākiem ilgtspējas rādītājiem gan attiecībā uz galamērķu vadību, gan tādu organizāciju vadību, kuras spēj ātrāk atjaunoties pēc krīzēm – tieši tāpēc, ka nav orientētas tikai uz peļņas gūšanu.

No otras puses, nodarbinātība tūrisma nozarē jau pirms Covid-19 pandēmijas nereti netika uzskatīta par pievilcīgu jomu, kurā veidot karjeru - visticamāk tas saistīts ar apstākli, ka nodarbinātība tūrismā vairāk asociējas ar apkalpojošo darbu viesmīlības sektorā nevis mazāk redzamajām plašajām karjeras iespējām dažāda līmeņa vadošos amatos kādā no daudzām ar tūrismu un atpūtu saistītajās nozarēs. Covid-19 pandēmija un nozares uzņēmumu dīkstāves, slēgšanas, darbības sašaurināšanas izraisīja plašu darbinieku aizplūšanu no nozares, kas, nozarei atjaunojoties rada būtiskas problēmas piesaistīt cilvēkresursus. Šobrīd izveidojusies problemātiska situācija, ka nozares atjaunošanai nepieciešami cilvēkresursi, bet potenciālie darba ņēmēji nav ieinteresēti strādāt nozarē. Vēl jo lielāku nenoteiktību ir radījusi karadarbība Ukrainā, kas daļai starptautisko tūristu liek uzskatīt Baltijas valstis par apdraudētu galamērķi. Līdz ar to, no vienas puses tūrisms ir joma ar augstu multiplikatīvo efektu un tādējādi nozīmīga Latvijas ekonomikai, no otras puses nozares ekonomisko potenciālu izmantot liedz kvalificēta darbaspēka trūkums, kas ierobežo attīstību, apdraud pakalpojuma kvalitāti. Augstākā izglītība tūrismā - tā šobrīd ir nepieciešama, bet nešķiet pievilcīga un droša karjeras joma. Nozares organizācijām šobrīd kritiski nepieciešams cilvēkresursu papildinājums un viens veids kā to nodrošināt ir caur pievilcīgām, aktualizētām izglītības programmām.

Tūrisms un rekreācija iekļauti starp Vidzemes plānošanas reģiona viedās specializācijas jomām ilgtermiņā, pamatojot vajadzību pēc kvalificētiem un izglītotiem speciālistiem šajā jomā. Tūrisms kā stratēģiska attīstības prioritāte minēts visu reģiona pašvaldību ilgtermiņa stratēģiju dokumentos.

Studiju virziena attīstība iekļaujas arī kopējā ViA stratēģijā (Vidzemes augstskolas stratēģija 2016.-2020.gadam par studiju procesa, zinātnes un pētniecības attīstību, kā arī reģiona attīstības vīzijā (Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030).

Studiju virziena attīstība iekļaujas kopējā ViA stratēģijā par studiju procesa, zinātnes un pētniecības

attīstību, kā arī Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 vīzijā. Vidzemes Augstskolas stratēģijā ir izvirzītas trīs stratēģiskās prioritātes: izglītība, zinātne un zināšanu pārnese un ideju līderība. Virziena programmas ir pakārtotas gan prioritātei "Izglītība", nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei, gan prioritātei "Zinātne" ar mērķi maģistra programmai nodrošināt starptautiskiem kritērijiem atbilstošu pētniecisko vidi un pētījumu rezultātus, kas tiek izmantoti konkrētu problēmu risinājumos (inovācijās).

Savukārt, prioritātes "Zināšanu pārnese un ideju līderība" mērķa – nodrošināt ViA un tās partnerinstitūciju zināšanu nodošanu sadarbības partneriem, ViA vērtību un ideju popularizēšana, kā arī Vidzemes reģiona intelektuālā līdera lomas uzņemšanās valsts un reģiona izaugsmes veicināšanā – sasniegšana studiju virziena ietvaros pakārtota uzņēmēju, reģiona un visas tautsaimniecības kopējo vajadzību apmierināšanai. Kā arī inovatīvu projektu ietvaros veicināt dažādas idejas un to popularizēšanu attiecībā uz dažādiem piedāvājumiem uzņēmējdarbības jomā. Virziens nodrošina arī tūrisma jomas vadības speciālistus reģiona uzņēmumiem, valsts un pašvaldību iestādēm, tas sekmē privātā biznesa uzsākšanu un attīstību reģionā.

Studiju virziena attīstības sociālekonomiskais pamatojums ir rodams valdības ekonomiskās politikas dokumentos: „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam” (Saeima apstiprinājusi 10.06.2010.) nosaka Latvijas ilgtermiņa attīstības prioritātes un iesaka risinājumus efektīvai un ilgtspējīgai mūsu rīcībā esošā kultūras, dabas, ekonomikas un sociālā kapitāla izmantošanai, jo īpaši izceļot Latvijas pamatvērtību – cilvēkkapitālu.

„Latvijas nacionālā reformu programma „ES 2020” stratēģijas īstenošanai” (Latvijas NRP), kā arī 2022.gada Progresā ziņojums izvirza kvalitatīvi jaunas prasības augstākajai izglītībai, t.sk. biznesa jomā. „ES 2020” stratēģijas galvenā ideja – ilgtspējīgas sociālā tirgus ekonomikas izveide, kurā labklājības līmenis tiek veicināts ar inovācijas un efektīvas resursu izmantošanas palīdzību, galveno uzsvāru liekot uz zināšanām. „ES 2020” stratēģijas viena no galvenajām prioritātēm ir viedā jeb gudrā (smart)izaugsme, kura jānodrošina uz vērtību radīšanas bāzes ar zināšanu palīdzību (izglītība un pētniecība, inovācija un kreativitāte), arī ilgtspējīgās izaugsmes un iekļaujošās izaugsmes nodrošināšana nav iespējama bez darba tirgum atbilstošu uzņēmējdarbības speciālistu, uzņēmēju un pašnodarbināto sagatavošanas un iesaistes.

„Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanas pasākumu plāns 2019.-2022.gadam” (Ministru kabinets apstiprinājis 22.05.2019.), savukārt, balstās uz Eiropas inovāciju rezultātu pārskatu (EIS), kas un veic salīdzinošu analīzi par inovācijas veiktspējas rādītājiem Eiropas dalībvalstu, reģionu un citu valstu starpā, uzsverot uzņēmējdarbības un augsta līmeņa vadītāju nozīmi vairākās jomās, tādā veidā pamatojot arī augsta līmeņa uzņēmējdarbības speciālistu – maģistru un doktoru- sagatavošanas aktualitāti.

Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 definē reģiona prioritāros mērķus ekonomikā: veicināt augstākas pievienotās vērtības produktu (t.sk. nišas produktu) ražošanu reģiona tradicionālajās nozarēs; dažādot reģiona ekonomiku, attīstot uzņēmējdarbību ar esošo specializāciju saistītās jomās; jaunu uzņēmējdarbības jomu attīstīšana zināšanu ekonomikas nozarēs. Tūrisma virziena īstenotās programmas sekmē minēto mērķu sasniegšanu, kā arī atbilst Vidzemes reģiona viedās specializācijas jomām.

Nacionālie plānošanas dokumenti kā galvenos faktoros ekonomikas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā paredz izmantot jaunu pieeju zinātnes un inovāciju politikas attīstībā: zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovāciju sistēma sinerģijā ar zināšanu un tehnoloģiju pārnesē iesaistītām organizācijām – politiskā un pārvaldes līmeņa valsts institūcijām, pētniecības un zināšanu pārneses institūcijām, uzņēmumiem un infrastruktūras atbalsta instrumentiem. Viens no rīcības virzieniem ir attīstītā pētniecība, inovācija, augstākā izglītība. Izglītībai jābūt kvalitatīvai, visa mūža garumā, jāveicina radošums.

VRSTAO virziena programmas atbilst prioritārajam ilgtermiņa uzdevumam, kas paredz reformas un

uzlabojumus izglītības sistēmā, nodrošinot kvalitatīvas augstākās un profesionālās izglītības iegūšanas iespējas, kā arī krasi palielinot augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu darba tirgum.

Aktuālākās ES nostādnes augstākajā izglītībā atspoguļojas Parīzes ministru konferences (2018) dokumentos, kur secināts, ka globalizētajā pasaulē augstākajai izglītībai ir noteicošā loma ES turpmākajā labklājībā, mierā un progresā. Lai pilsoņi varētu attīstīties arvien konkurētspējīgākā un uz zināšanām balstītā ekonomikā, lai nodrošinātu Eiropas konkurētspēju globālā mērogā, augstākās izglītības stratēģijām ir jāveicina inovācija, internacionalizācija un digitalizācija. Eiropas Komisija īsteno iniciatīvas, lai līdz 2025. gadam izveidotu vienotu Eiropas izglītības telpu. Romas ministru konference (2020) (http://www.ehea.info/Upload/Rome_Ministerial_Communique.pdf) kā galvenos darbības virzienus līdz 2030.gadam izvirza sociāli iekļaujošas, inovatīvas un savstarpēji savienotas Eiropas augstākās izglītības telpas izveidi. Virziena bakalaura un maģistra programmas savā saturā un īstenošanā balstās uz minētajos stratēģiskajos dokumentos norādītajām augstākās izglītības prioritātēm.

VRSTAO virziena programmas atbilst prioritārajam ilgtermiņa uzdevumam, kas paredz reformas un uzlabojumus izglītības sistēmā, nodrošinot kvalitatīvas augstākās un profesionālās izglītības iegūšanas iespējas, kā arī krasi palielinot augstākās kvalifikācijas speciālistu sagatavošanu darba tirgum. Vidzemes Plānošanas reģiona attīstības programma 2022 - 2027.gadam paredz, ka reģiona ekonomisko transformāciju veicinās arī ilgtspējīgs piekrastes un jūras tūrisms. + tūrisma un atpūtas nozīme kvalitatīvas dzīves vides veidošanā, īpaši lauku teritorijās, kā arī tūrisma uzņēmējdarbības augstais multiplikatīvais efekts.

Par absolventu nodarbinātību skatīt II.daļas, 2.2.4.punktu.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Statistikas dati par studējošajiem ([skat.2.pielikumu](#)) atspoguļo gan ekonomikas attīstība procesu ietekmi, gan kopējo Latvijas demogrāfisko situāciju - pārskata periodā kopējais studējošo skaits ir samazinājies.

2020.g. un 2021.g. vērojams uzņemto studentu skaita ievērojams sarukums, kas skaidrojams ar Covid-19 pandēmijas radīto negatīvo iespaidu par tūrisma un atpūtas nozares izvēli kā karjeru. Taču salīdzinot ar 2019.g. vērojams mazāks % atbirums no uzņemto studentu skaita. 2021.g. atbirums no kopējā atskaitīto studentu skaita ViA bija 7,4 %, kas ir trešais zemākais starp augstskolas profesionālā bakalaura studiju programmām.

Pirms studiju pārtraukšanas vai atskaitīšanas ar katru studējošo tiek veiktas pārrunas, mēģinot noskaidrot galvenos iemeslus aiziešanai no augstskolas vai nespējai izpildīt studiju plānu. Galveni iemesli pamatā ir finansiāla rakstura-studentu ģimeņu finansiālais nodrošinājums un atbalsts ir nepietiekams, tāpēc studenti uzsāk darba gaitas, taču apvienot darbu ar studijām nav vienkārši, un studenta izvēle ir par labu darba vietai. Jāuzsver, ka arī darba dēvēji bieži nav pretimnākoši un neatbalsta studijas. Praksē laikā uzņēmumi bieži piedāvā turpināt sadarbību, oficiāli uzsākot strādāt uzņēmumā, kas arī ir liels vilinājums studentiem. Vidzemes reģions ir ekonomiski aktīvs, arvien vairāk izpaužas darbaspēka trūkums, tāpēc studentiem ir viegli atrast darbavietu. Paradoksāli, ka uzņēmēji vēlas kvalificētus speciālistus, bet tajā pašā laikā, lai saglabātu darbiniekus, atbalsta studiju pārtraukšanu. Pēdējos gados pamatā atbirums parādās studiju pirmajos semestros, kas saistās ar nespēju apgūt studiju programmu pietiekamā līmenī (studiju programmā ir augsta iekšējā konkurence), kam par iemeslu ir nepietiekamais vidējās izglītības posmā iegūto zināšanu un mācīšanās prasmju līmenis.

Aizvien biežāk studējošie vēlas pārtraukt studijas veselības problēmu dēļ. Šādās situācijās vienmēr tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Studijas pēc individuāla plāna veic arī tie, kas atsāk studijas pēc akadēmiskā pārtraukuma. Akadēmiskais pārtraukums pārsvarā tiek izmantots veselības problēmu novēršanai un bērna kopšanai.

Studiju programmā individuāli tiek strādāts ar katru studējošo, kas tiek eksmatrikulēts akadēmisko parādu dēļ vai atskaitīts kā teorētisko programmu apguvis, neaizstāvot bakalaura darbu. Ar šiem studējošajiem notiek saziņa par atjaunošanās iespējām studiju pabeigšanai, ko daudzi izmanto vairākus gadus pēc studiju teorētiskā kursa apguves, sekmīgi nokārtojot valsts pārbaudījumu un iegūstot bakalaura grādu.

Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā apskatāma ziņojuma pielikumā (skat. 2.pielikumu).

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniegamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniegtajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Covid-19 pandēmija, arī ģeopolitiskie satricinājumi lielā mērā nosaka šī brīža tendences ceļotāju uzvedībā un attiecīgi tūrisma un atpūtas organizāciju vadībā, galamērķu pārvaldībā, taču nozarē arī pirms šīm krīzēm iezīmējās pārmaiņas, piemēram, digitalizācijas tendence, klimata pārmaiņu un ilgspējas jautājumu aktualizācija, kas saglabā nozīmīgumu ilgtermiņā. Studiju programma saturs veidots, lai sagatavotu tūrisma nozares profesionāļus darbam strauji mainīgā vidē un krīžu situācijās, kurās pastiprinājusies tūrisma organizāciju un galamērķu savstarpējā konkurence.

Ik gadu notiek studiju programmas pilnveidošana, balstoties uz studējošo, absolventu un darba devēju ieteikumiem. Studentu kritika un ieteikumi ir redzami aptaujās katra studiju kursa noslēgumā, būtiski uzlabojumiem programmā palīdz absolventu aptaujās sniegta informācija, jo profesionālajā darbībā var objektīvi novērtēt programmas sniegumu un rezultātus. Uzņēmēju skatījumā nepieciešami vispusīgi sagatavoti absolventi, kuri varētu elastīgi adaptēties organizācijās un pielāgotos tūrisma un atpūtas nozares mainīgajām vajadzībām un situācijām. Nozares profesionāļi akcentēja digitālo prasmju, svešvalodu, zināšanu nepieciešamību, uzsvēra mārketinga speciālistu pieprasījumu, kā priekšrocību darba tirgū uzsvēra finanšu izpratnes un vadības prasmes, kritisko domāšanu, kā arī inovatīvu problēmu risināšanas spēju.

Studiju kursos iekļauta informācija un sasniegtie rezultāti tiek pārlūkoti katru gadu, docētāji ņem vērā

gan nozares tendences, gan studējošo sniegto atgriezenisko saiti par studiju kursiem, ik gadu tiek papildināts literatūras krājums, kas tiek izmantots studijās. Ik gadu, gatavojot pašnovērtējuma ziņojumu, arī tiek caurskatīti un pēc nepieciešamības precizēti studiju programmas mērķu formulējumi attiecībā uz studiju saturu, kā arī metodēm, kas tiek izmantotas studiju procesā, pēc vajadzības iekļaujot informāciju saskaņā ar nozares attīstības tendencēm (piemēram, par digitālajiem rīkiem, ilgtspēju, pārdošanas prasmēm, radošumu un proaktivitāti, dizaina domāšanu).

Studiju kursu satura izveidē/atjaunošanā un programmas īstenošanā iesaistās arī nozarē strādājošie - gan virziena ikgadējā konventa sanāksmē, gan divreiz gadā pārrunājot studiju kursu novērtējumus, gan arī kopējos, ar nozari saistītos projektos, kā arī darba devējiem piedaloties bakalaura un maģistra darbu aizstāvēšanas komisijās.

Profesionālās izvēles kursi ļauj studentiem padziļināti apgūt interesējošo tūrisma un atpūtas nozares aspektus, nodrošinot pilnvērtīgāku profesijas standartu un programmas rezultātu sasniegšanu. Balstoties uz šo analīzi, tiek veikta studiju kursu rezultātu kartēšana, tā veidā pārbaudot katra individuālā kursa atbilstību studiju programmā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem. *Pielikumā* pievienots studiju programmas kursu kartējums, kas atspoguļo to, kā individuāli studiju kursi sekmē studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

Plānojot studiju programmu, tika vērtēts, lai studiju kursi ne tikai sniegtu noteiktas zināšanas, bet veidotu arī noteiktas prasmes un/vai kompetenci, atbilstoši studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu plānošanā docētāji pievērsuši uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai veidā, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību - gadījumu analīzes, studiju darbiem sadarbībā ar nozares uzņēmumiem. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei tūrisma izglītībā - piedāvāt integrētu un problēmu risinājumos balstītu jauno profesionāļu sagatavošanu. Studiju programmas saturs veidots izteikti starpdisciplinārs, jo šāda pieeja nodrošina studējošajiem zināšanas, izpratni un arī sagatavotību darbam profesijā tūrisma nozarēs dažādos sektoros. Programmas saturs atbild uz izaicinājumiem un tendencēm, kas raksturo tūrisma nozari - nepieciešamība pēc inovācijām un radošuma, pieaugoša tehnoloģiju nozīme dažādos tūrisma organizāciju darbības aspektos - no produktu veidošanas līdz viedai vietas pārvaldībai, no organizācijas vadības līdz pārdošanas procesiem. Tāpat, jo īpaši programma uzsvērtas zināšanas un kompetence, kas saistīta ar krīžu un risku vadību, jaunu biznesa modeļu ieviešanu, tūrisma un atpūtas nozares uzņēmumu un galamērķu pārstrukturēšanās iespēju - nodrošinot to spēju ātri pielāgoties nākotnēs krīžu vai strauju pārmaiņu apstākļos. Programma stiprina vairākas kompetenču grupas, kas saistītas ar ilgtspējības vadību, kas ir viena no stabilajām tendencēm, kas iezīmē tūrisma attīstību.

Programmas kursu izstrādē ņemti vērā studentu ieteikumi, starptautiskie tūrisma izglītības piemēri un jaunākie nozares pētījumi par tūrisma izglītību Covid -19 pandēmijas ietekmes kontekstā.

Informatīvais pārskats par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 24.pielikumu).

Informatīvais pārskats par studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 25.pielikumu).

Studiju programmas plāns apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 26.pielikumu).

Studiju programmas studiju kursu apraksti apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat. 27.pielikumu).

Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai skatāms pielikumā (skat. 28.pielikumu).

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno

pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programmas realizācija notiek ar dažādu studiju formu palīdzību, kas ietver lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, on-line resursu izmantošanu, sociālās simulācijas, lomu spēles, literatūras studijas, lietišķās spēles, individuālās un grupu konsultācijas, studiju vizītes, pārgājienus, āra dzīves prakses, integrētā apvidus praksi, mācību ekskursijas, gadījumu analīzi, studentu patstāvīgo praktisko darbu (individuāli un grupās), prezentācijas un konferences MS Teams platformā. Studiju procesā plaši tiek izmantotas mūsdienu informācijas tehnoloģijas. Nodarbību laikā docētājiem un studentiem ir iespēja izmantot datorklases, Telpiskās pētniecības laboratoriju, mobilo tehnoloģiju laboratoriju, multimediju laboratoriju un studentu darbnīcu (pieejami dažādi darbarīki, CNC frēze, modelēšanas un 3D drukas iekārtas).

Studiju procesā aktīvi tiek izmantotas iekšējās sistēmas sniegtās iespējas: moodle.va.lv – studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek komunikācija ar studentiem, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus; e-pasts, sociālie mediji. Studenti, kas studē vai iziet praksi ārvalstīs, gada projektus un prakses var aizstāvēt attālināti MS Teams platformā.

Covid 19 pandēmijas laikā 2020. un 2021.gadā studijas, eksāmeni, darbu aizstāvēšanas, t.s. arī valsts pārbaudījuma - bakalaura darba aizstāvēšana notika attālināti, izmantojot gan WebEx, gan MS Teams platformu. Pieredze bija veiksmīga - gan docētāji, gan studenti apguva jaunas digitālās prasmes, meklēja jaunus komunikācijas veidus, mācībspēki –apguva jaunas, digitālai videi atbilstošas mācību metodes.

Viena kredītpunkta ietvaros studentam jāapgūst vidēji 50 -100 lappušu zinātniska teksta. Katra studiju kursa ietvaros jāizstrādā ne mazāk kā divi patstāvīgie darbi, kā arī jākārtā pārbaudes darbi. Kursā noslēgumā katram studentam ir jākārt rakstisks vai mutisks eksāmens, kuras vērtēšanas kritēriji atrunāti kursa aprakstā. Studiju kursa gala vērtējumi lielākoties veidojas, pielietojot kumulatīvo metodi, kad gala vērtējumu veido nevis tikai eksāmens, bet tiek ņemti vērā visi studiju kursa laikā iegūtie vērtējumi dažādās formās. Šāds daudzveidīgs studiju metožu un tehnoloģisko rīku klāsts nodrošina augstu studiju kvalitāti – studējošie apgūst un nostiprina gan akadēmiskas zināšanas, gan arī iegūst prasmes to praktiskam pielietojumam jau studiju gaitā. Tādā veidā tiek nodrošinātas daudzveidīgs, atraktīvs un saistošs studiju process, kas sniedz arī autentisku pieredzi, kā rezultātā studējošie tek pilnvērtīgāk sagatavoti profesionālai uzņēmējdarbībai.

Svarīga ir teorijas sasaiste ar praksi, ko studenti veic gan āra dzīves praksē mācību ekskursiju laikā, gan integrētās apvidus prakses laikā, kad studenti 10 dienas pavada konkrētā pašvaldībā, kā arī, nostiprinot zināšanas praksē uzņēmumā. Studiju programmas prakses atbilstoši nozares specifikai tiek plānotas aktīvās tūrisma sezonas laikā vasarā. Lai studenti sekmīgi varētu iekļauties praksē uzņēmumos, piemēram, prakse viesmīlības servisā tiek plānota pavasarī, pirms students dodas praksē uzņēmumā. Prakse Viesmīlības servisā tiek realizēta, sadarbojoties ar Valmieras tehnikumu, izmantojot tehnikuma

aprikojumu.

TPDU studiju programmas docētāju izmantotās metodes ir daudzveidīgas, bet dominē interaktīvās mācību metodes, kuras veicina studentu aktīvu un apzinātu līdzdalību studiju procesā. Jāakcentē, ka docētāji plaši pielieto gadījumu analīzi, kas balstītas praksē. Docētāju praktiskā pieredze tūrisma un atpūtas nozarē un uzņēmējdarbībā vai savā nozarē nodrošina teorētisko zināšanu un praktiskās pieredzes sinerģiju, kas, izmantojot daudzveidīgu mācību metodiku, pilnībā nodrošina studiju rezultātu un studiju mērķu sasniegšanu. Neatņemama studijās pielietoto metožu sastāvdaļa ir bieži lauka pētījumi un aktīva eksperimentēšana reālā darba vidē. Šādu pieeju lietošana ir efektīva, tām ir ietekme ilgtermiņā, tomēr jāatzīmē, ka arī no docētājiem šādu metožu īstenošana pieprasa lielāku kapacitāti, zināšanas un prasmes.

Studiju virzienā tiek īstenota studentcentrēta pieeja studiju procesam, tas ir, students kā aktīvs dalībnieks tiek iesaistīts studiju procesā un objektīvā pašvērtējumā. Tas tiek nodrošināts ar aktīvu mācību metožu, atbilstošu komunikācijas paņēmienu izmantošanu, atvērtību sadarbībā ar studentiem.

Dialoga ar studentiem veicināšanai tiek izmantotas šādas darba formas: studijas mazās grupās, kas veicina studentu iesaisti studiju procesā; interaktīvu studiju metožu pielietošana; patstāvīgo un pētniecisko darbu izvērtēšana un apspriešana ar autoriem; gada projekti, to recenzēšana un publiska aizstāvēšana; konsultācijas; kumulatīvā novērtējuma sistēma; studentu aptaujas par studiju kursu. Darbs ar studentiem balstās uz studentcentrētu pieeju gan studiju procesā, gan ikdienas saskarsmē. Individuālā saziņa starp docētāju un studentu (ārpus lekcijām, semināriem un nodarbībām) iespējama, tiekoties individuālās konsultācijās ar docētāju, ar elektroniskās saziņas (e-pasts) un MS Teams starpniecību.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Nozīmīga studiju procesa sastāvdaļa ir ikgadējās prakses, kas notiek sadarbībā ar tūrisma un atpūtas nozari. Tiek plānotas šādas prakses: Prakse viesmīlības servisā 1 kp, Integrētā apvidus prakse 4kp, Mācību prakse ekskursija 1kp, kas tiek iekļautas pavasara semestros, saskaņā ar lekciju grafiku, un Prakse uzņēmumā I 6 kp un Prakse uzņēmumā II 8 kp apjomā, kas tiek veiktas specifiski tūrisma un atpūtas nozarei – vasaras periodā.

Studiju prakses ir pakārtotas un saskaņotas ar studentu apgūstamajiem studiju kursiem attiecīgajā laikā periodā. Prakse notiek uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs un uzņēmumos pieredzējušu speciālistu vadībā. Prakses mērķis ir nodrošināt iespēju rast darba pieredzi un attīstīt praktiskā darba iemaņas ar tūrisma saistītos organizācijās. Pēc iespējas plašāk iepazīties ar tūrisma organizāciju darbībās virzieniem un to veicamajiem uzdevumiem. Rast saikni starp teorētiskajām zināšanām un reālo darbību, tādējādi nostiprinot iegūtās teorētiskās zināšanas ar to praktisku pielietojumu. Prakses nodrošina, ka tiek sasniegti studiju programmā paredzētie rezultāti, kas saistīti ar praktisku iemaņu iegūšanu un teorētisko zināšanu aprobēšanu praktiskā darbībā. Ar prakšu palīdzību tiek sekmēta arī studējošo saikne ar darba tirgu jau studiju gaitā

Ņemot vērā, ka Vidzemes Augstskolas VRSTAO virzienam ir laba reputācija nozares profesionāļu vidū, regulāri tiek saņemti lūgumi no nozares organizācijām pēc praktiskajiem, kā arī noslēgti sadarbības līgumi ar prakšu devējiem - ilglaicīgais darbs tūrisma izglītībā un saiknes ar nozari ļāvušas izveidot darba devēju datu bāzi. 2022.gada pavasarī pieprasījums pēc praktiskajiem pārsniedza kopējo studējošo skaitu, kā arī jāņem vērā, ka daļa studentu devās ERASMUS+ praksē gūt starptautisku pieredzi.

Līdzšinējā pieredze liecina, ka studenti pamatā prakses vietas meklē paši, jo var izvēlēties savai profesionālajai interesei atbilstošas jomas uzņēmumu, atrašanās vietu, kas bieži svarīgi finansiālu apsvērumu dēļ (zemas transporta izmaksas, tuvu dzīvesvietai un ģimenei). Nereti prakse tiek izieta darba vietā, tā nodrošinot padziļinātu organizācijas izpēti un dodot atgriezenisko saiti uzņēmumiem, kuri to novērtē un izmanto praktiskajā darbībā. Ja nepieciešams, tad programmas vadība sniedz atbalstu prakses vietas nodrošināšanā.

Studējošie ik gadu piesaka prakses vietas, aizpildot pieteikuma formu, augstskola norīko studējošos praksē, veic uzraudzību prakses laikā un iesaistās komunikācijā ar prakses vietu, ja nepieciešams. Pirms prakses studējošais un prakses vadītājs vienojas par konkrētiem prakses laikā veicamiem uzdevumiem saskaņā ar prakses nolikumu. Prakses ietvaros studējošie sagatavo Prakses atskaiti, kā arī veic izvērtējumu par iegūto pieredzi un zināšanām. Savu vērtējumu rakstiski sniedz arī prakses vadītājs (no organizācijas). Prakses noslēgumā notiek prakses aizstāvēšana klātienē, kura laikā studējošie gan prezentē paveikto, gan diskutē par prakses gaitu, novērojumiem, reflektē par savu sniegumu, kā arī sniedz atgriezenisko saiti par to, kā studiju laikā iegūtās zināšanas ir palīdzējušas prakses uzdevumu izpildē. Prakšu aizstāvēšanas ietvaros vairākkārt noformulētas idejas gan par to, kā izmainīt studiju kursu norisi studiju programmas ietvaros (piemēram, nepieciešamību pārcelt atsevišķus kursus uz ātrākiem studiju posmiem), gan arī ar kādiem tematiem papildināt studiju programmas saturu.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmā paredzēta gada triju projektu un bakalaura darba izstrāde, kas studentiem palīdz pielietot un integrēt iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas un veido prasmes un iemaņas pētnieciskā darba veikšanai. VRSTAO virziena studentiem ir izstrādāti un publicēti "Metodiskie noteikumi gada projektu un bakalaura darbu izstrādāšanā un aizstāvēšanā ViA Sabiedrības zinātņu fakultātes Tūrisma un Atpūtas studiju virzienā", kur bakalaura studentiem ir dotas norādes par gada projektu un bakalaura darba satura veidošanu, pētījumu metodēm, noformējumu, vērtēšanas kritērijiem un kārtību.

Darbi aptver plašu un daudzveidīgu tūrisma un atpūtas nozares un uzņēmējdarbības tematisko loku. Bakalaura darbu tematika iekļaujas augstskolas pētniecības virzienā *Ilgspējīga tautsaimniecības attīstība un zināšanu sabiedrība*.

VRSTAO studiju virzienā izstrādātie studentu noslēguma darbi ir atzīti un augsti novērtēti nozares profesionāļu vidū, to pierāda iegūtie apbalvojumi konkursos (skatīt II. daļas, 2.4.5. punktu). Tāpat, vairāki

noslējuma darbi ir realizēti dzīvē.

Zemāk apkopota virkne piemēru par tematiem, par kuriem TPDU studenti izstrādājuši bakalaura darbus laika periodā no 2017.gada līdz 2022.gadam.

Tūrisma un atpūtas nozares pārmaiņas, jaunas tendences nozarē:

1. Tūrisma informācijas pārvaldība Latvijā. Valmieras novada piemērs
2. Netradicionālās tūristu mītnes. Filmu parka "Cinevilla" jaunas tūristu mītnes koncepta piemērs
3. Rīgas radošo kvartālu nozīme tūrismā
4. Daugavas labā krasta marķēto velomaršrutu izvērtējums 50km attālumā
5. Bezatkritumu pamatprincipu īstenošana tūristu mītnēs. Cēsu piemērs
6. Free Riga projekti un to integrācija tūrisma nozares attīstībā
7. Ceļojumu apdrošināšana Latvijā - esošās situācijas raksturojums
8. Līvānu novada industriālo zonu iesaistīšana tūrismā
9. Industriālā tūrisma resursu izmantošana Valmieras pilsētas tūrisma piedāvājumā
10. Latvijas tūrisma galamērķa zīmola nozīme darījumu tūrisma kontekstā
11. Robežu izmantošana tūrismā
12. Tūrisma informācijas sniedzēju darbība Latvijā un to aktuālās problēmas
13. "Vietējās garšas" izpratne mūsdienu sabiedrībā Gaujas reģiona restorānu piemēros
14. Alternatīvā biroja modeļa izmantošana tūrismā Latvijā
15. Latvijas kā tūrisma galamērķa atspoguļojums Instagram platformā
16. Māju, dzīvokļu un apartamentu piedāvājums Airbnb portālā Latvijas tūrisma mītnu sektorā
17. Augļu un ogu vīna tūrisms Latvijā

Tūrisma un atpūtas vēsturiskā attīstība un tumšais tūrisms:

1. Tūrisms Valmieras apriņķī no 1924. gada līdz 1940. gadam
2. Jūrmalas dziednieciskā kūrorta vēsture
3. PSRS mantojums kā tūrisma objekts
4. Latviešu radošo ceļotāju 20. gs. 20. – 30. gadu ārzemju braucienu un jaunrades iekļaušana tūrisma nozarē
5. Rīgas Doma laukuma kultūrvēsturiskā mantojuma izmantošana tūrismā
6. Alūksnes novada vēstures krātuvju nozīme un piedāvājums vietējā tūrisma kontekstā
7. Rīgas 18. un 19. gadsimta muižiņas. To izmantošana tūrismā
8. Tūrisma attīstība Liepājā no valsts Neatkarības atjaunošanas līdz iestāšanās ES

Uzņēmējdarbības vides un tirgus izpēte, uzņēmējdarbības uzsākšana un plānošana, jaunu produktu izveide (t.sk. digitālie risinājumi):

1. Gastronomiskais mantojums "Mājas kafējnicu dienās"
2. Mobilās lietotnes "Roadgames" spēles satura izstrādāšana versijai Valmierā
3. Jelgavas un apkārtnes eksportspējīgo tūrisma objektu izvērtējums
4. Labjūtes tūrisma piedāvājumi 4 zvaigžņu un 5 zvaigžņu spa viesnīcās Rīgā un Jūrmalā
5. Kājāmgājēju garās distances maršruta izveide Latgalē (<https://latgale.travel/ezertaka/>)
6. Tūrisma produkta "Aizkraukles muižas Suņu Annas sēta" izveide
7. Publiskie iepirkumi korporatīvajiem ceļojumiem Latvijā
8. Dabas mantojums privātīpašumā un ilgtspējīgas tūrisma uzņēmējdarbības iespējas
9. Kempinga "Ezerdzelmes" attīstības plāna izveide
10. Tematiskā tūrisma produkta izveide kājāmgājējiem kultūras tūrisma maršruta "Baltu ceļš" ietvaros
11. Tūristu mītnes mežā izveides un uzņēmējdarbības attīstības plāns, Gulbenes novada piemērs.

12. Tūrisma produkta izveide Vidzemes augstienes galamērķa un uzņēmēju sadarbības tīklojuma kontekstā
13. QR kodu pielietojums kultūras tūrisma maršruta prototipa izstrādē. Jēkabpils Pasta ielas piemērs
14. Pakalpojuma dizains viesu dzīvokļu izveidē. Matīšu piemērs
15. Sēlijas velotūrisma galamērķa veicināšanas rīka - digitālās kartes "Sēlijas velomaršruti" izveide
16. Jaunu tūrisma produktu veidošana Zilākalna pagastā un tā apkārtnē
17. Mobilās lietotnes dzīvās dabas vērošanai "Pēdspriedums" satura koncepcijas izstrāde
18. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ilgtspējīgas attīstības profila indikatoru izvērtējums
19. Vidzemes un Rīgas plānošanas reģionu mazo alus darītavu karte ar piedāvājumiem tūristiem
20. Zinātnes dārza un mākslas sinerģija Ceriņu parka tūrisma produktos
21. Latvijas aizsargājamo ainavu apvidus teritoriju tūrisma piedāvājuma analīze
22. Viesu nama „Ausmas” attīstības iespējas
23. Sporta pasākums - autorallijs kā Latvijas tūrisma produkts

Mārketinga, mārketinga stratēģiskā plānošana, marketinga komunikācija, vadlīnijas:

1. Vadlīnijas jaunu pakalpojumu izstrādei viesu mājām lauku teritorijās. Piemērs: Skangaļu muiža
2. Vietas pievilcība tūrisma kontekstā vietējo iedzīvotāju skatījumā. Mazsalacas piemērs
3. Veiksmīgas viesnīcu vadības pamatprincipi un vadlīnijas
4. Garas distances pārgājienu maršruta apsaimniekošanas modeļa izstrāde. "Jūrtakas" Latvijas posma piemērs
5. Kruīzu tūristu piesaistes iespējas Latvijas Etnogrāfiskajam brīvdabas muzejam
6. Stāstnieku sagatavošana darbam alus darītavā, Valmiermuižas piemērs
7. Autotūrisma rallija Gulbenes novadā piemērs un tā koncepcijas attīstības priekšlikumi
8. Lielvārdes pilsētas un novada tūrisma attīstības plāns
9. TripAdvisor publicētais ārvalstu tūristu vērtējums par ēdināšanas pakalpojuma kvalitāti "Rīgas – Gaujas reģions 2017" iekļautajos Rīgas restorānos vasaras sezonā
10. Virtuālā un papildinātā realitāte tūrismā, lietotnes izstrāde atrakciju parkam "Labirinti"
11. Tūrisma attīstības scenāriju izveide Aknīstes novadam
12. Tūrisma nozares attīstības un sadarbības iespējas Jaunpiebalgas novadā
13. Esošie tūrisma resursi un tūrisma attīstības iespējas Ādažu novadā
14. Valsts neakreditēto pašvaldības muzeju Vidzemē tūrisma tirgus izpēte
15. Marka Rotko mākslas centra nozīme Daugavpils tūrisma tēla veicināšanā un tūristu piesaistē
16. Pasākumu tūrisms Valmierā - esošās situācijas analīze un attīstības iespējas

Starptautiskā sadarbība, starpkultūru atšķirības:

1. Vidzemes Augstskolas studentu ārvalstu prakses pieredzes izvērtējums no starpkultūru komunikācijas perspektīvas
2. Latvijas tūrisma aģentūru un operatoru ārvalstīs piedāvāto pārgājienu piedāvājumu izvērtējums
3. Ķīniešu studentu piesaiste Latvijas augstākās izglītības iestādēm
4. Valmieras tūrisma galamērķis Igaunijas ceļotājiem: apmeklētāju plūsmas analīze un attīstības iespējas
5. Internacionalizācijas nozīme Eiropas maratonos. Labās prakses piemēru analīze Rīgas maratona attīstībai. maratona tūrisma kontekstā
6. Salacgrīvas novada un Pērnavas apriņķa sadarbības iespējas tūrisma jomā

7. Konferenču tūrisma piedāvājuma analīze Baltijas valstu galvaspilsētās
8. Igaunijas un Latvijas pārrobežas sadarbības programmas ar tūrismu saistīto projektu izvērtējums
9. Ārvalstu studentu motivācija Latvijas, kā studiju galamērķa, izvēlē

Ceļotāju segmentēšana un patērētāju uzvedība:

1. Jelgavas pilsētas un novada iedzīvotāju brīvā laika paradumi un pavadīšanas iespējas
2. Apmeklētāju uzvedības paradumi nacionālajos parkos Latvijā
3. Veģetāriešu ceļošanas paradumi dzīvesveida kontekstā
4. Videi draudzīgi ceļošanas paradumi Vidzemes Augstskolas studējošo vidū

Noslēguma darbu (bakalaura darbu) vērtējumi pārskata periodā 2017. - 2022.gadā ir stabili (kopā aizstāvēti 112 noslēguma darbi), (*skat.10. tabulu*). 2022.g. vērojams vērtējumu samazinājums, ar ko skaidrojams, ka noslēguma darbus aizstāvēja vairāki studenti, kas atjaunojušies pēc ilga pārtraukuma (pat līdz 10 gadiem), tādejādi radot grūtības iekļauties esošajā procesā un vērtējums tika samazināts par trūkumiem darba noformējumā, u.tml.

10.tabula. Noslēguma darbu vērtējumu pārskats 2017-2022.

Gads	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vidējais vērtējums	7,1	7,1	6,7	7,2	7,1	6,3

Kopumā vērtējumu stabilitāti nodrošina studentu atbalsta sistēma noslēguma darbu izstrādē – studējošie vadītāju 6.semestra noslēgumā izvēlas darbu tematiku, saskaņo ar zinātnisko vadītāju tematu un darba struktūru, uzsāk literatūras studijas un datu ievākšanu. 8.semestra vidū notiek noslēguma darbu priekšizstāvēšana, kad studējošie komisiju iepazīstina ar ievāktajiem datiem un pirmajiem secinājumiem, kas izriet no datu analīzes. Tādā veidā tiek nodrošināts, ka noslēguma darba izstrāde notiek savlaicīgi, un studiju virziena līmenī notiek kontrole pār darba izstrādes progresu, daudz laicīgāk tiek konstatētas iespējamās problēmas, studējošie izjūt lielāku motivāciju laicīgi un aktīvi konsultēties ar darbu vadītājiem. Visi noslēguma darbi (t.sk. gada projekti), kuri saņēmuši vērtējumu "7" un augstāk un students ir devis piekrišanu, ir publiski pieejami Vidzemes Augstskolas bibliotēkā (elektroniski, pilni teksti).

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

ViA netiek nodalīta infrastruktūra pa studiju programmām, bet resursi novērtēti visai augstskolai kopumā. TPDU studiju programmas īstenošanai pieejamā bāze (auditorijas, datorauditorijas, laboratorija, bibliotēkas resursi) ir pilnībā pietiekama.

COVID-19 izraisītā pandēmija un attiecīgi pāreja uz tiešsaistes studijām pilnībā apliecināja, ka ViA ir gatava pielāgoties mainīgajai situācijai un infrastruktūras bāze tam ir pilnībā piemērota. Jau no

pirmās tiešsaistes studiju dienas 2020.gada martā, nodarbības (tā notika Cisco webex platformā, šobrīd, ja nepieciešams, MS Teams), Moodle sistēma un e-pastu sistēma pilnībā atbalsta informācijas apmaiņu, jaunumu paziņošanu, izmaiņu izziņošanu starp docētājiem un studentiem.

Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu pieejama ziņojuma II.daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. punktos

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Skat. ziņojuma II.nodaļas 2.3.sadaļas 2.3.1.apakšpunktu.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programma konceptuāli veidota pamatojoties uz aktuālajām darba tirgus vajadzībām un nozares tendencēm nevis balstoties uz jau virzienā pieejamajiem mācībspēku resursiem. Tas ir arī viens no iemesliem, kādēļ programmai piesaistīti vairāki viesdocētāji - lai nodrošinātu docētāja kompetences atbilstību, mācībspēki tika meklēti ārpus studiju virziena un ViA.

Studiju programmas realizācijā būtiski ir apvienot akadēmiskās zināšanas ar praktisko pieredzi un praksi, tāpēc tiek iesaistīts augstskolas vēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji ar praktisko pieredzi nozarē. Iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz šādiem kritērijiem: akadēmiskā darbā (studiju kursu sagatavošanā) uzkrātā kompetence un zināšanas ar programmas saturu saistītajās jomās, zinātniskās darbības virziens un līdzšinējo pētījumu temati, zinātniskais grāds un

kvalifikācija, kā arī praktiskā pieredze. Priekšroka studiju programmas īstenošanā ir docētājiem ar doktora grādu, ar doktora grāda kandidāta statusu un studējošajiem doktorantūrā. Lai piedalītos starptautiskajos pētniecība projektos, mobilitātes aktivitātēs, docētājiem ir nepieciešams pietiekams svešvalodas zināšanu līmenis (B2 līmenis). Priekšroka ir docētājiem ar angļu valodas prasmēm, kuras iespējams pilnveidot augstskolā). 2019.-2020.gadā daļa ViA vēlēto mācībspēku papildināja savas svešvalodas zināšanas, piedaloties Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros notiekošajās angļu valodas apmācībās. Studiju programmas starpdisciplinārais raksturs nosaka plašo zinātņu jomu loku (ģeogrāfija, bioloģija, komunikācija, tiesību zinātne, psiholoģija, uzņēmējdarbība, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, svešvalodas), ko pārstāv piesaistītie mācībspēki.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītie docētāji ir atzīti zinātnieki, nozares eksperti. Seši docētāji ir LZA eksperti (A.Līviņa, L.Veliverronena, S.Rozentāle, M.Leščevica, J.Kalnačs, V.Silkāne).

Viesdocētāju izvēli pamatā nosaka atpazīstamība profesionālajā vidē, praktiskā pieredze tūrisma un atpūtas nozarē un uzņēmējdarbības vidē Latvijā un ārvalstīs, līdz ar to tas būtiski palīdz nodrošināt sasaisti ar nozares aktualitātēm. Daļa vieslektoru ir noteiktas jomas speciālisti, piem., kādā noteiktā tūrisma veidā, jurisprudencē, mārketingā, civilajā aizsardzībā, kas nodrošina studentiem nepieciešamās zināšanas un prasme.

Programmā iesaistītā vēlētā personāla kvalifikācija atbilst [Augstskolu likuma](#) 39.p . Profesionālo studiju programmu akadēmiskais personāls prasībām. Programmā strādā vēlēti 26 akadēmiskā personāla pārstāvji (74% no iesaistīto kopskaita), no kuriem 11 ar doktora grādu; pārējiem lektoriem ir profesionālie maģistra grādi: sociālajās zinātnēs (ekonomika un uzņēmējdarbība), politikas zinātnē (sabiedrības vadība, pārvalde un administrācija), humanitārajās un mākslas zinātnēs, bioloģijā, ģeogrāfijā.

Akadēmiskā personāla kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā pētniecībā starptautiskās sadarbības un, darba pieredze, apvienojumā ar piesaistītajiem viesdocētājiem - atzītiem savas nozares profesionāļiem gan ar lokālu un nacionālu, gan starptautisku pieredzi un globālu skatījumu uz tūrisma un atpūtas nozares teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, nodrošina programmas studiju rezultātu mērķu sasniegšanu.

Kopumā docētāju kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā darbā, svešvalodu zināšanas, pedagoģiskā pieredze atbilst profesionālās bakalaura studiju programmas realizācijas prasībām. Programmas izvēles kursu piedāvājumam ir iespēja piesaistīt docētājus no ViA sadarbības tīkliem, konkrētāk no Eiropas Universitāšu Alianses E³UDRES² projekta, kur starptautiskām studentu grupām kursi tiek pasniegti sadarbojoties vairāku partneraugstskolu mācībspēkiem

Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma *II.daļas 2.4. un 2.5. punktā*.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

TPDU ir profesionāla studiju programma, tāpēc tās īstenošanā vienmēr liela uzmanība tiek pievērsta sadarbībai ar nozares profesionāļiem. Studiju programmas īstenošanā iesaistīti 32 docētāji.

Daudzu studiju kursu īstenošana notiek, vēlētajiem docētājiem sadarboties ar viesdocētājiem. Šādā

veidā tiek panākts labs balanss starp teorētisko zināšanu apguvi un to aprobāciju, kā arī notiek nozares aktualitāšu integrēšana studiju procesā.

Kopš ViA tiek īstenota doktorantūras studiju programma "Ekonomika un uzņēmējdarbība", studiju kursu docēšanā iesaistīti vairāki tās studenti (G.Bukovska, S.Lemša, A.Mežgaile), tai skaitā tādi, kuriem ir praktiskā darba pieredze tūrismā un ar saistītajās nozarēs, bet tagad tiek papildināta arī zinātniskā kompetence – kombinācija, kas īpaši vērtīga studiju kursu docēšanai praktiskajā tūrisma jomā. Doktorantūras studiju programma ir nozīmīga docētāju sastāva atjaunotnei. 2022.gadā VRSTAO studiju virzienā par as.prof. ievēlēja Dr.oec.Aija van der Steina.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību - problēmsituāciju simulāciju, modelēšanu, stratēģisko spēļu veidā, kurās piedalās vairāku studiju programmu studenti, un uzdevuma saturu kopīgi izstrādā vairāku studiju kursu docētāji. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Pieredze, kas iegūta nozares problēmsituāciju modelēšanas un simulāciju laikā, tiek analizēta no dažādām perspektīvām vairāku studiju kursu ietvaros. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju jauno profesionāļu sagatavošanā, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvais darbības līmenis.

Studiju virzienā docētāju komunikācija ir regulāra virziena sanāksmēs (kur regulāri tiek izskatīti aktuālie studiju jautājumi, notiek diskusijas un kopīga lēmumu pieņemšana par studiju satura un procesa pilnveides aspektiem), kā arī programmas docētāju sanāksmēs un sarunās ar programmas direktoru. Docētāji izmanto elektronisko saziņu, MS Teams platformu komunikācijas un sadarbības nodrošināšanai. Papildus komunikācijas rīks starp programmas docētājiem ir iekšējas lietošanas docētāju rokasgrāmata, kurā uzsvērti koncepti kas integrējami studijuursos, sasaistes ar nozari nozīme un dažādas formas kā tas īstenojams, tāpat arī uzsvars uz student-centrētu pieeju. Lai paaugstinātu docētāju darba kvalitāti un studentu ieguvumu no kursiem, vairāki no studiju kursiem tiek docēti diviem un pat trīs docētājiem sadarbojoties, kur viens no docētājiem uzņemas koordinatora lomu par kursa plānošanu un organizāciju, tai skaitā nozares vieslektoru koordinēšanu. Šādi kursi sekmē gan docētāju sadarbību starpdisciplinārās pieejas nodrošināšanai, gan nodrošina to, ka studenti kursu apgūst ar lielāku interesi un sekmīgāk.

Reizi pārskata periodā TDPU tiek īstenots studiju kursu audits, kuram ir ļoti daudzpusīgs iedarbības mehānisms docētāju kopdarbības veicināšanā un studiju kvalitātes uzlabošanā: notiek pieredzes apmaiņa mācību satura izveidē un metožu pielietošanā; tiek apzinātas nozares aktualitātes; tiek novērsta kursu satura pārklāšanās; notiek virziena docētāju tuvināšanās un saliedēšanās, tiek uzlabots virziena iekšējais mikroklimats.

Kopumā studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt un/ vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – piem., gadījumu analīzes, reālu uzņēmumu problēmsituāciju risināšana - sākot no lauka darbiem un datu ievākšanai līdz risinājumu prezentēšanai. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Konkrētu gadījumu analīze var tikt analizēta no vairāku kursu perspektīvas (piemēram, mārketinga, stratēģiskās vadības, finanšu vadības) Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvo darbības līmenis.

Lielu ieguldījumu savstarpējās komunikācijas uzlabošanā un studija procesa pilnveidē devuši ViA realizētie ES struktūrfondu projekts SAM8.2.2., kurā organizētas kopīgas apmācības docētājiem digitālās un pedagoģiskās kompetences pilnveidošanai. Apmācības kļuva par kolēģu saliedēšanas un par sadarbības veicināšanas rīku, īpaši tas bija izjūtams Covid 19 pandēmijas apstākļos.

2021.gada 1.oktobrī bija 79 studējošie un studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 30 docētāji (2.6 studenti uz vienu docētāju).

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	23P-Diploma-paraugš-TPDU-red-02112022.zip	23P-Diploma-paraugš-TPDU-red-02112022.zip
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2P-Studentu-statistika-2010-2021-AIKA-vedi-StudentStatistics-red22112022.xlsx	2P-Studentu-statistika-2010-2021-AIKA-vedi-StudentStatistics-red22112022.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	24P-TPDU_Atbalsta_MK_noteikumi-Compliance to regul_LV-ENG-red02112022.docx	24P-TPDU_Atbalsta_MK_noteikumi-Compliance to regul_LV-ENG-red02112022.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām	25P-TPDU-atbilstība profesijas standartam-Compliance to prof.stand..docx	25P-TPDU-atbilstība profesijas standartam-Compliance to prof.stand..docx
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sniegšanai	Kartejums-Mapping-TPDU-02112022.xlsx	Kartejums-Mapping-TPDU-02112022.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	26P-TPDU-PL-NL-Studiju_plans-Study-Plan_LV-ENG-red-02112022.xlsx	26P-TPDU-PL-NL-Studiju_plans-Study-Plan_LV-ENG-red-02112022.xlsx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	27P-Kursa apraksti TPDU.zip	27P-Kursa apraksti TPDU.zip
Studējošo prakses organizācijas apraksts	27P.1-TPDU-Prakses-Internships.zip	27P.1-TPDU-Prakses-Internships.zip
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Aplicinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Aplicinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		

Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība (45812)

Studiju virziens	<i>Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45812
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	Linda
Studiju programmas direktora uzvārds	Veliverronena
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>linda.veliverronena@va.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	PhD
Studiju programmas direktora telefona numurs	26182255
Studiju programmas mērķis	<i>Sniegt starptautiski konkurētspējīgu tūrisma izglītību, lai sagatavotu augsti izglītotus profesionāļus darbam valsts, nevalstiskajā un privātajā sektorā.</i>

<p>Studiju programmas uzdevumi</p>	<p>i. Vadībzinātnes teoriju padziļināta apguve kontekstā ar citu sociālo zinātņu aktuālajām teorijām - ilgtspējas zinātnes un ekonomikas un uzņēmējdarbības, psiholoģijas, tā sekmējot starpdisciplināra augstākās izglītības satura piedāvājuma attīstību;</p> <p>ii. Specializētu zināšanu apguve par stratēģiskas attīstības plānošanas, vadīšanas un novērtēšanas procesiem, tai skaitā stratēģisko mārketingu, finanšu vadību, krīžu un risku vadību gan organizāciju, gan galamērķu līmenī;</p> <p>iii. Visaptverošas izpratnes veidošana par starptautiskās ekonomikas likumsakarībām, sabiedrības attīstības tendencēm, cilvēku paradumu izmaiņām un citām plašākām ārējās vides izmaiņām, un to ietekmi uz tūrisma nozari;</p> <p>iv. Prasmju veidošana nozarē nepieciešamo teorētisko zināšanu sintēzei, un inovāciju radīšanai un pielietošanai mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos;</p> <p>v. Prasmju nostiprināšana mūsdienu informācijas tehnoloģiju izmantošanai produktu, organizāciju un galamērķu vadībai un attīstībai, kā arī citu profesionālo darbību veikšanai, tai skaitā savu un klientu datu aizsargāšanai viedo tehnoloģiju vidē;</p> <p>vi. Uzņēmēja domāšanas veicināšana, personības un līderības un vadītāja spēju attīstība;</p> <p>vii. Informācijas analīzes, kritiskās domāšanas, un argumentācijas spēju attīstība, kā arī pašrefleksijas prasmju nostiprināšana;</p> <p>viii. Studējošo iesaiste tūrisma nozares, galamērķu un organizāciju darbības izpētē un attīstības veicināšanā;</p> <p>ix. Zinātniski pētniecisko un analītisko prasmju attīstīšana individuāla pētniecības darba veikšanai, mūsdienīgu, tai skaitā tehnoloģijās balstītu, datu ievākšanas prasmju veicināšana, un studentu iesaiste pētniecības projektos, tādējādi sagatavojot studentus patstāvīgam pētnieciskajam darbam profesionālām vajadzībām atbilstošās darbības jomās, kā arī tālākām studijām doktora līmenī;</p> <p>x. Mūsdienīgu studiju metožu adaptācija studiju programmā - gadījumu studijas, studiju ekskursijas (arī virtuālās), u.c., integrējot teorētiskās zināšanas ar praktisku šo zināšanu pielietojumu dažādu ar tūrisma jomu saistītu problēmu risināšanai mainīgu un neprognozējamu apstākļu vidē, tādējādi nodrošinot dziļāku nozares problēmjauditājumu izpratni, ciešāku studiju sasaisti ar aktuālām norisēm nozares sektoros, efektīvu sadarbības prasmju attīstību un augstāku gatavību darbam tūrismā.</p>
------------------------------------	---

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>ZINĀŠANAS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zināšanas par aktuālajām teorijām ekonomikas un uzņēmējdarbības, psiholoģijas (patērētāju uzvedības), un citās ar tūrisma saistītajās zinātņu jomās. - Zināšanas par organizāciju un galamērķu stratēģiskās plānošanas, vadības, novērtēšanas un īstenošanas procesiem (tai skaitā mārketinga, finanšu vadība u.c.) un šajos procesos izmantojamiem rīkiem, metodēm un tehnoloģijām - Zināšanas par starptautiskās ekonomikas likumsakarībām un starptautiska un nacionāla līmeņa ietekmējošiem faktoriem (tai skaitā krīzēm un riskiem) uz tūrisma nozari, un iespējām prognozēt šo izmaiņu ietekmi uz galamērķi vai uzņēmējdarbību. <p>PRASMES:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prasmes plānot un īstenot profesionālo darbību gan individuāli, gan komandā atbilstoši tūrisma nozares attīstības tendencēm un nozares attīstību ietekmējošajiem faktoriem. - Prasmes izmantot mūsdienu tehnoloģiskās iespējas uzņēmējdarbības uzsākšanai un/ vai attīstībai, tostarp nepieciešamo datu apkopošanā un analīzē, vadības procesos, produktu risinājumiem un/ vai galamērķa attīstības veicināšanai, kā arī nodrošināt datu aizsardzības procesu. - Prasmes argumentēti skaidrot savu viedokli un aizstāvēt idejas dažādās mērķa auditorijās un veidot dialogu ar nozares profesionāļiem. <p>KOMPETENCE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kompetence pielietot studiju programmā iegūtās teorētiskās zināšanas galamērķu un organizāciju pārvaldībā un attīstības veicināšanā augstas nenoteiktības apstākļos, kā arī problēmjautājumu risināšanai integrētā, inovatīvā veidā, tādējādi nodrošinot organizāciju/ galamērķu konkurētspējas stiprināšanu un līdzsvarotu attīstību. - Spēja prognozēt tirgus un pieprasījuma izmaiņas, īstenot konkurētspējīgu produktu politiku, kā arī efektīvu organizācijas mārketinga un ieņēmumu pārvaldību atbilstoši organizācijas stratēģiskajiem mērķiem - Spēja patstāvīgi veicināt savu personisko attīstību un zināšanu pilnveidi, uzņēmēja domāšanas veidu un pilnībā izprast savas profesionālās darbības ietekmes sekas, kā arī spēju sadarboties ar dažādām iesaistītajām pusēm, izrādīt iniciatīvu un līderību savas organizācijas vadībā un nozari vienojošās organizācijās - Spēja patstāvīgi īstenot pētniecību ievācot un kritiski analizējot datus, pielietojot studiju laikā iegūtās zināšanas par pētījumu metodēm gan uzņēmējdarbības uzsākšanas iespēju izpētei, gan organizāciju un galamērķu attīstības mērķiem.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiešana - 1 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiešana
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	latviešu

Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Profesionālais bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201

Pilna laika klātie - 1 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Profesionālais bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība; angļu valodas zināšanu līmenis vismaz B2 līmenī</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Akadēmiskais bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201

Pilna laika klātiene - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Akadēmiskais bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība; angļu valodas zināšanu līmenis vismaz B2 līmenī</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Vidzemes Augstskola	VALMIERA	CĒSU IELA 4, VALMIERA, VALMIERAS NOVADS, LV-4201

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Izmaiņas studiju programmā saistītas ar sadarbības partnera SAMK lēmumu šobrīd neuzsākt programmas īstenošanu, līdz ar to programmā samazināties izvēles kursu skaits. No studiju plāna izslēgti daži izvēles studiju kursi - *Digitālā transformācija, Ilgtspējīga tūrisma vadība, Organizāciju un cilvēkresursu vadība*, kas nekā neietekmē studentu iespējas apgūt nepieciešamos kredītpunktus. Savukārt studiju kursiem *Pašvadīšana* un *Pārdošanas vadība tūrisma nozarē* nomainīts kursa docētājs. Studējošiem joprojām saglabājas plašas izvēles kursu iespējas, turklāt izvēles kursu piedāvājums arī tiek regulāri papildināts caur tematiski atbilstošiem neregulāri notiekošiem kursiem, kas tiek īstenoti projektu ietvaros. Precizēti *Metodiskie norādījumi maģistra darba izstrādei*, paredzot ka maģistra darba izstrādes un aizstāvēšanas procesus ViA var īstenot neatkarīgi bez sadarbības partnera iesaistes.

Atbilstoši likumdošanai, studiju plāna iekļauts viens brīvās izvēles kurss 2 KP apjomā. Jāpiebilst, ka tā kā studiju programma vēl nav īstenota, tad augstākminētās izmaiņas notikušas formāli.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Akadēmiskā maģistra studiju programma *Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība* nodrošina pēctecību VRSTAO studiju virzienā īstenojamajai bakalaura studiju programmai un iespējas bakalaura studiju programmas absolventiem turpināt tūrisma izglītību. Studiju programma ir labo prakšu, pieredzes pārmantotāja no maģistra studiju programmām "Tūrisma stratēģiskā vadība" un "Starptautiskā tūrisma pasākumu vadība" (kopīga studiju programma ar Klaipēdas Universitāti, Lietuva) - tās abas slēgtas programmu konsolidācijas plāna ietvaros (saskaņā ar Specifiskā atbalsta mērķi 8.2.1., Eiropas Sociālā fonda darbības programma "Izaugsme un nodarbinātība"). Līdz ar konsolidāciju, *Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība* virzienā paliek vienīgā programma, kurā saglabātas iespējas tūrisma bakalaura studiju programmas absolventiem iespējas turpināt izglītību maģistra līmenī tūrisma jomā. Programma arī ir starpposms pilnas izglītības ciklam, ko sociālajās zinātnēs īsteno Vidzemes Augstskola sadarbībā ar Ventspils Augstskolu un Rēzeknes Tehnoloģiju Augstskolu piedāvājot kopīgu doktorantūras programmu "Ekonomika un Uzņēmējdarbība".

Programma būtiska sasaistei ar studiju virzienā īstenojamiem pētniecības projektiem, kas tiek realizēti saskaņā ar ViA stratēģijā 2016. – 2020. gadam noteikto pētniecības apakšvirzienu: daba un kultūras mantojuma izpēte Vidzemes Augstskolas Telpiskās pētniecības laboratorijā jau vairākus gadus tiek uzkrāti tūrisma monitoringa dati un veidota ģeotelpisko datu platforma tūrisma attīstības plānošanai. Tā ir kvalitatīvs papildinājums lielo datu un biznesa inteligences risinājumu analītisko rezultātu

interpretēšanai, palīdz prognozēt tūrisma attīstību dažāda mēroga galamērķos [http://va.lv/sites/default/files/via_strategija_papildinats_30052017.pdf]

Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība studiju programmas īstenošanas mērķis ir atbilstošs stratēģiskajiem mērķiem, kas definēti ViA „Stratēģijā 2016 – 2020”, un specifiski visvairāk mērķim prioritātē “Izglītība”: nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Tiešā veidā studija programma palīdz attīstīties visos stratēģiskajos rīcības virzienos – gan cilvēkresursu, gan infrastruktūras, gan jo īpaši starptautiskās sadarbības jomā, jo programmai *Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība* tapusi sadarbības līguma ar Satakuntas Augstskolu (Somija, Pori) ietvaros. Maģistra studiju programma *Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība* atbalsta ViA misijas īstenošanu - veicināt zināšanu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību reģionālā un nacionālā līmenī, nodrošinot privāto un publisko sektoru ar augsta līmeņa tūrisma nozares profesionāļiem, kā arī veicot pētniecību sabiedriski aktuālu saistītu problēmu risināšanai.

Studiju programmas mērķis

Studiju programmas *Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība* mērķis ir sniegt starptautiski konkurētspējīgu tūrisma izglītību, lai sagatavotu augsti izglītotus profesionāļus darbam valsts, nevalstiskajā un privātajā sektorā.

Atbilstoši valsts akadēmiskās izglītības standartam, studiju programmas saturs nodrošina zināšanu, prasmju un kompetenču kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei [http://www.nki-latvija.lv/content/files/LKI_limenu_aprakstu_tabula_2017.pdf]. Studiju programmas saturs piedāvā padziļinātu teorētisko zināšanu, pētniecības iemaņu iegūšanu un prasmju attīstīšanu studējošajiem, kas savukārt sniedz iespējas veidot sekmīgu profesionālo karjeru, īstenot uzņēmējdarbību, kā arī turpināt studijas doktorantūrā.

Studiju programmas īstenošanai noteiktie uzdevumi

1. Vadībzinātnes teoriju padziļināta apguve kontekstā ar citu sociālo zinātņu aktuālajām teorijām - ilgtspējas zinātnes [<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/9781118786352.wbieg0279>] un ekonomikas un uzņēmējdarbības, psiholoģijas, tā sekmējot starpdisciplināra augstākās izglītības satura piedāvājuma attīstību;
2. Specializētu zināšanu apguve par stratēģiskas attīstības plānošanas, vadīšanas un novērtēšanas procesiem, tai skaitā stratēģisko mārketingu, finanšu vadību, krīžu un risku vadību gan organizāciju, gan galamērķu līmenī;
3. Visaptverošas izpratnes veidošana par starptautiskās ekonomikas likumsakarībām, sabiedrības attīstības tendencēm, cilvēku paradumu izmaiņām un citām plašākām ārējās vides izmaiņām, un to ietekmi uz tūrisma nozari;
4. Prasmju veidošana nozarē nepieciešamo teorētisko zināšanu sintēzei, un inovāciju radīšanai un pielietošanai mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos;
5. Prasmju nostiprināšana mūsdienu informācijas tehnoloģiju izmantošanai produktu, organizāciju un galamērķu vadībai un attīstībai, kā arī citu profesionālo darbību veikšanai, tai skaitā savu un klientu datu aizsargāšanai viedo tehnoloģiju vidē;
6. Uzņēmēja domāšanas veicināšana, personības un līderības un vadītāja spēju attīstība;
7. Informācijas analīzes, kritiskās domāšanas, un argumentācijas spēju attīstība, kā arī pašrefleksijas prasmju nostiprināšana;
8. Studējošo iesaiste tūrisma nozares, galamērķu un organizāciju darbības izpētē un attīstības veicināšanā;
9. Zinātniski pētniecisko un analītisko prasmju attīstīšana individuāla pētniecības darba veikšanai, mūsdienīgu, tai skaitā tehnoloģijās balstītu, datu ievākšanas prasmju veicināšana, un studentu iesaiste pētniecības projektos, tādējādi sagatavojot studentus patstāvīgam pētnieciskajam

darbam profesionālām vajadzībām atbilstošās darbības jomās, kā arī tālākām studijām doktora līmenī;

10. Mūsdienīgu studiju metožu adaptācija studiju programmā – gadījumu studijas, studiju ekskursijas (arī virtuālās), u.c., integrējot teorētiskās zināšanas ar praktisku šo zināšanu pielietojumu dažādu ar tūrisma jomu saistītu problēmu risināšanai mainīgu un neprognozējamu apstākļu vidē, tādējādi nodrošinot dziļāku nozares problēmjautājumu izpratni, ciešāku studiju sasaisti ar aktuālām norisēm nozares sektoros, efektīvu sadarbības prasmju attīstību un augstāku gatavību darbam tūrismā.

Studiju programmā sasniedzamie rezultāti un to sasaiste ar programmas mērķi un uzdevumiem

Studiju programmas apguves rezultātā tiks sagatavoti augsti kvalificēti profesionāļi tūrisma, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas pakalpojumu jomu sektoros, kuri spēs sekmīgi konkurēt gan vietējā, gan starptautiskajā darba tirgū, pateicoties augsta līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei kas nepieciešama stratēģiskai, ilgtspējīgai organizāciju un galamērķu pārvaldībai nenoteiktības un strauji mainīgas ekonomiskās, un sociālās vides apstākļos. Absolventi arī spēs uzsākt un īstenot uzņēmējdarbību tūrismā, un ar to saistītajās nozarēs. *11.tabulā* sniegts pārskats par studiju programmas rezultātiem: zināšanām, prasmēm un kompetenci atbilstoši LKI 7.līmenim.

Tabula Nr. 11. Studiju programmā sasniedzamo rezultātu pārskats un to sasaiste ar konkrētiem studiju programmā noteiktajiem uzdevumiem.

		Atbilstošie studiju programmas uzdevumi
ZINĀŠANAS	Zināšanas par aktuālajām teorijām ekonomikas un uzņēmējdarbības, psiholoģijas (patērētāju uzvedības), un citās ar tūrismu saistītajās zinātnu jomās.	1, 2, 3
	Zināšanas par organizāciju un galamērķu stratēģiskās plānošanas, vadības, novērtēšanas un īstenošanas procesiem (tai skaitā mārketinga, finanšu vadība u.c.) un šajos procesos izmantojamiem rīkiem, metodēm un tehnoloģijām	2, 5
	Zināšanas par starptautiskās ekonomikas likumsakarībām un starptautiska un nacionāla līmeņa ietekmējošiem faktoriem (tai skaitā krīzēm un riskiem) uz tūrisma nozari, un iespējām prognozēt šo izmaiņu ietekmi uz galamērķi vai uzņēmējdarbību.	3, 5
PRASMES	Prasmes plānot un īstenot profesionālo darbību gan individuāli, gan komandā atbilstoši tūrisma nozares attīstības tendencēm un nozares attīstību ietekmējošajiem faktoriem.	6, 7, 8, 10
	Prasmes izmantot mūsdienu tehnoloģiskās iespējas uzņēmējdarbības uzsākšanai un/ vai attīstībai, tostarp nepieciešamo datu apkopošanā un analīzē, vadības procesos, produktu risinājumiem un/ vai galamērķa attīstības veicināšanai, kā arī nodrošināt datu aizsardzības procesu.	2, 5, 9, 10
	Prasmes argumentēti skaidrot savu viedokli un aizstāvēt idejas dažādās mērķa auditorijās un veidot dialogu ar nozares profesionāļiem.	7, 10

KOMPETENCE	Kompetence pielietot studiju programmā iegūtās teorētiskās zināšanas galamērķu un organizāciju pārvaldībā un attīstības veicināšanā augstas nenoteiktības apstākļos, kā arī problēmjautājumu risināšanai integrētā, inovatīvā veidā, tādējādi nodrošinot organizāciju/ galamērķu konkurētspējas stiprināšanu un līdzsvarotu attīstību.	1-10
	Spēja prognozēt tirgus un pieprasījuma izmaiņas, īstenot konkurētspējīgu produktu politiku, kā arī efektīvu organizācijas mārketinga un ieņēmumu pārvaldību atbilstoši organizācijas stratēģiskajiem mērķiem	2,3, 5, 7, 10
	Spēja patstāvīgi veicināt savu personisko attīstību un zināšanu pilnveidi, uzņēmēja domāšanas veidu un pilnībā izprast savas profesionālās darbības ietekmes sekas, kā arī spēju sadarboties ar dažādām iesaistītajām pusēm, izrādīt iniciatīvu un līderību savas organizācijas vadībā un nozari vienojošās organizācijās	6, 7, 10
	Spēja patstāvīgi īstenot pētniecību ievācot un kritiski analizējot datus, pielietojot studiju laikā iegūtās zināšanas par pētījumu metodēm gan uzņēmējdarbības uzsākšanas iespēju izpētei, gan organizāciju un galamērķu attīstības mērķiem.	1, 7, 9

Studiju programmu absolvējot iegūstams *Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā*. Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju ir 45812. Ņemot vērā tūrisma specifiku, programmas iekļauta izglītības tematiskajā grupā "Pakalpojumi", izglītības programmu grupā "Tūrisma organizācija un vadība".

Programmas apjoma variācijas ir 60 kredītpunktu (3 semestri) vai 80 kredītpunktu (4 semestri). Lai iestātos 60 KP studiju programmā reflektantam nepieciešams profesionālā bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība. Lai iestātos 80 KP studiju programmā, reflektantam nepieciešams akadēmiskā bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība. Iepriekš akadēmisko izglītību ieguvušajiem, studiju programmā papildus ietverta prakse, kuras mērķis ir padziļināt izpratni par tūrisma nozari praktiski, kā arī studiju laikā gūto zināšanu aprobēšanu, tādējādi labāk sagatavojoties maģistra darba izstrādei.

Visiem reflektantiem iestājoties studiju programmā tiek vērtētas gan angļu valodas prasmes, gan izpratne par tūrisma nozari.

Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 29.pielikumu).

Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 30.pielikumu).

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Studiju programmas īstenošana uz ziņojuma sagatavošanas brīdi vēl nav uzsākta, līdz ar to nav programmas absolventu un attiecīgi informācijas par absolventu nodarbinātību.

Vērtējot studiju programmas ekonomisko un sociālo pamatojumu, noteikti jānorāda uz sarežģīto situāciju, kurā šobrīd atrodas tūrisma un atpūtas organizācijas. No vienas puses nav šaubu, ka patreizējos mainīgajos apstākļos kvalitatīvas tūrisma izglītības nozīme ir palielinājusies, jo

sarežģītāka un neprognozējamāka kļuvusi vide – lai saglabātu darbību, atjaunotos vai attīstītos, ar tūrismu saistītajās organizācijās aizvien nozīmīgākas kļūst inovācijas, radošums un tehnoloģijas visos tūrisma vērtību ķēdes posmos - ceļotāju informēšana, mārketinga, pārdošana, produktu veidošana, klientu vadība, finanšu pārvaldība. Tai pat laikā jāuzsver, ka krīzes situācijas ir arī tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu un galamērķu transformācijas iespēja – nodrošinot to spēju ātri pielāgoties krīžu vai strauju pārmaiņu apstākļos, ieviešot inovācijas, digitālos risinājumus, stiprinot ilgtspēju un sadarbību. Lai īstenotu tūrisma organizāciju un galamērķu pārvaldību šajos jaunos apstākļos nepieciešams stiprināt vairākas kompetenču grupas – inovāciju un digitālo risinājumu ieviešanas spēju, ilgtspējības vadību, jaunu biznesa modeļu ieviešanu[1], tai skaitā izmantojot mūsdienīgus rīkus un datus prognozēšanai un iespējamo attīstības scenāriju izstrādei. Ņemot vērā augstāk minēto, būtisko tiešo un netiešo tūrisma ietekmi tautsaimniecībā, būtiska ir augstākā izglītība tūrismā, kas dod prasmes tūrisma organizāciju un galamērķu vadībai īpaši augstas konkurences un nenoteiktības apstākļos un veicina ilgtspējīgāku un elastīgāku pieeju tūrisma un atpūtas organizāciju un vietu pārvaldībā.

Augstākās izglītības nozīmi arī uzsver paradigmas maiņa tūrismā - pandēmijas ietekmē ticis pārvērtēts, kā tiek izprasta tūrisma attīstību – ja līdz šim dominējošais izaugsmes kritērijs bijis tūristu skaita pieaugums, jo tas rada lielāku peļņu, tad šobrīd attīstības mērķi vairāk tiek saistīti ar augstākiem ilgtspējas rādītājiem gan attiecībā uz galamērķu vadību, gan tādu organizāciju vadību, kuras spēj ātrāk atjaunoties pēc krīzēm tieši tāpēc, ka nav orientētas tikai uz peļņas gūšanu[2].

No otras puses, nodarbinātība tūrisma nozarē jau pirms Covid-19 pandēmijas nereti netika uzskatīta ar pievilcīgu jomu, kurā veidot karjeru - visticamāk tas saistīts ar apstākli, ka nodarbinātība tūrismā vairāk asociējas ar apkalpojošo darbu viesmīlības sektorā nevis mazāk redzamajām plašajām karjeras iespējām dažāda līmeņa vadošos amatos kādā no daudzām ar tūrismu un atpūtu saistītajās nozarēs. Covid-19 pandēmija un nozares uzņēmumu dīkstāves, slēgšanas, darbības sašaurināšanas izraisīja plašu darbinieku aizplūšanu no nozares, kas, nozarei atjaunojoties rada būtiskas problēmas piesaistīt cilvēkresursus. Šobrīd izveidojusies problemātiska situācija, ka nozares atjaunošanai nepieciešami cilvēkresursi, bet potenciālie darba ņēmēji nav ieinteresēti strādāt nozarē. Vēl jo lielāku nenoteiktību ir radījusi karadarbība Ukrainā, kas daļai starptautisko tūristu liek uzskatīt Baltijas valstis par apdraudētu galamērķi. Līdz ar to, no vienas puses tūrisms ir joma ar augstu multiplikatīvo efektu un tādējādi nozīmīga Latvijas ekonomikai[3], no otras puses nozares ekonomisko potenciālu izmantot liedz kvalificēta darbaspēka trūkums, kas ierobežo attīstību, apdraud pakalpojuma kvalitāti.[4] Augstākā izglītība tūrismā - tā šobrīd ir nepieciešama, bet nešķiet pievilcīga un droša karjeras joma. Nozares organizācijām šobrīd kritiski nepieciešams cilvēkresursu papildinājums un viens veids kā to nodrošināt ir caur pievilcīgām, aktualizētām izglītības programmām.

[1] European Parliament (2017). Briefing. Major challenges for EU tourism and policy responses. Pieejams:

<https://aer.eu/wp-content/uploads/2018/05/Major-challenges-for-EU-tourism-and-policy-response.pdf>

[2] Stefan Gössling, Daniel Scott & C. Michael Hall (2020): *Pandemics, tourism*

and global change: a rapid assessment of COVID-19, *Journal of Sustainable Tourism*

[3] Pēc LR CSP datiem Latvijā ar tūrismu saistīto nozaru īpatsvars tautsaimniecībā ienes ~ 2,2 % ienākumu un nodrošina ar darbu 4.2% no visiem nodarbinātajiem, bet nozares tiešā un netiešā devuma kombinācija nosaka tā augsto pievienoto vērtību. Uz nozares spēju radīt darba vietas uzsver Apvienoto Nāciju Pasaules Tūrisma Organizācijas un Pasaules Ceļojumu un Tūrisma padomes pētījums norādot, ka katri 2,7% ceļotāju plūsmas palielinājuma rezultēsies miljonā darba vietu.(United Nations (2020). Policy Brief. Covid-19 and transforming Tourism. Pieejams: https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sg_policy_brief_covid-19_tourism_august_2020.pdf)

[4] Tūrisms ir Eiropas ekonomiskās atjaunošanas viens no katalizatoriem, dēļ tā spējas nodrošināt ienākumu plūsmu ekonomikā, gan tiešā, gan netiešā veidā, un tas veicina aktivitāti un nodrošina ienākumus arī daudzām citām nozarēm, piemēram, tirdzniecībai, transportam, mākslas, izklaides un atpūtas pasākumu organizatoriem, medicīnas pakalpojumu sniedzējiem u.c.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Tā kā studiju programma īstenošanas licenci saņēma 2021.gada nogalē, pirmie deviņi pilna laika klātienes studenti uzņemti studijām 2022./2023.akad.gadā. Pirmajiem studentiem studiju programmas īstenošana notiek latviešu valodā, bet, lai veicinātu starptautisko pieredzes iegūšanu, daļa no studiju programmas apguves paredzēta arī angļu valodā (saskaņā ar LR Augstskolu likumu, līdz 20% no kredītpunktu apjoma).

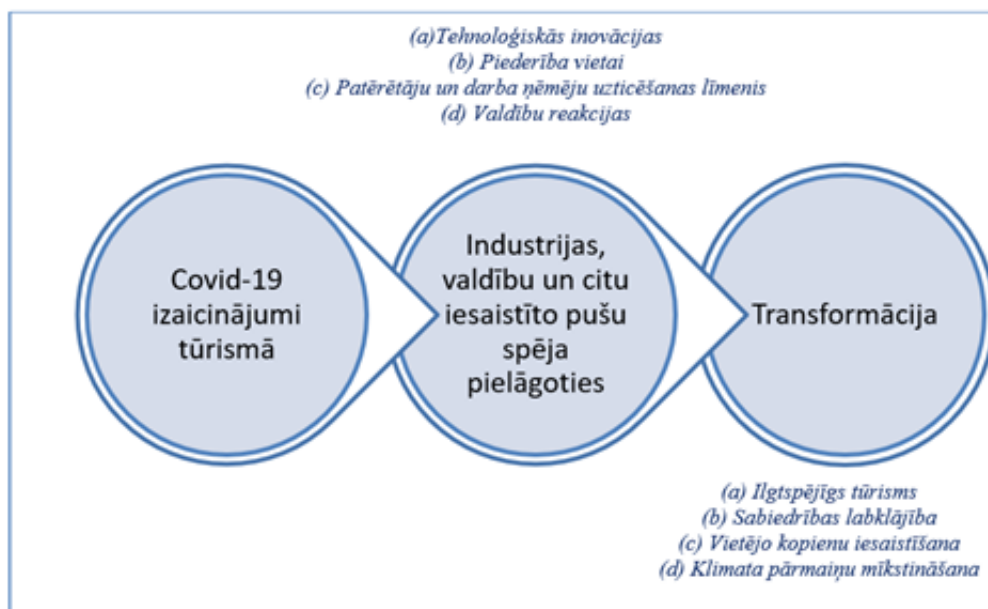
3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Covid-19 pandēmija, arī ģeopolitiskie satricinājumi lielā mērā nosaka šī brīža tendences ceļotāju uzvedībā un attiecīgi tūrisma un atpūtas organizāciju vadībā, galamērķu pārvaldībā, taču nozarē arī pirms šīm krīzēm iezīmējās pārmaiņas, piemēram, digitalizācijas tendence, klimata pārmaiņu un ilgtspējas jautājumu aktualizācija, kas saglabā nozīmīgumu ilgtermiņā. Studiju programma saturs veidots, lai sagatavotu tūrisma nozares profesionāļus darbam strauji mainīgā vidē un krīžu situācijās, kurās pastiprinājusies tūrisma organizāciju un galamērķu savstarpējā konkurence.

1.attēls. *Uz pielāgošanos vērsts jaunās ekonomikas modelis tūrisma kontekstā.*

Avots: Sharma et al. 2020[1]

Pamatojoties uz iepriekš veikto pētījumu rezultātiem un rekomendācijām augstākajai izglītībai tūrismā[2], docētāju pieredzi, kā arī balstoties uz iepriekš īstenotajiem studiju kursiem ViA tūrisma maģistrantūras studiju programmās un studējošo atsauksmēm, identificēti gan studiju kursu temati, gan arī caurviju tēmas, kas integrējamas studiju programmā. Studiju programma kopumā sniedz zināšanas, prasmes un kompetenci, kas nepieciešami, lai pārvarētu tūrisma attīstības globālos izaicinājumus un atbilstu Latvijas, Baltijas un Ziemeļvalstu kā tūrisma galamērķu attīstības vajadzībām (sk. 2.attēlu). Tātad sniedz ieguldījumu arī Latvijas kā tūrisma galamērķa konkurētspējas kāpināšanā.

2.attēls. Studiju programmas “Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība” saturs.

Studiju programmā ietverti kursi, kas: (a) vērsti uz personības attīstību; (b) skaidro makro līmeni un sniedz zināšanas par plašāku kontekstu; (c) skaidro organizācijas/galamērķa vadības (mikro) līmeni. Šajos dažādajos līmeņos izdalāmi vairāki tematiski kursu bloki, kas nodrošina padziļinātas zināšanas. Obligātā studiju programmas daļa vērsta uz stratēģiskās vadības, tūrisma produkta dizaina veidošanas un pārdošanas, kā arī pētniecības kompetenču pilnveidi. Studiju programmā akcentēti arī digitāli atbalsta rīki organizācijas un galamērķu procesu pārvaldībā, gan inovatīvi risinājumi produktu veidošanā, kā arī mārketingā. Izvēles kursu piedāvājumā iekļauti makro līmeņa kursi, kā arī plašs piedāvājums ar

tehnoloģijām saistītiem studiju kursiem. Kā obligātās izvēles kurss ieplānota studiju ekskursija Baltijas – Ziemeļvalstu reģionā, kurā studenti aprobēs praktiski kursu laikā iegūtās zināšanas sadarbībā ar tūrisma nozares organizācijām.

Studiju programmas apjoms ir 60 kredītpunktu vai 80 kredītpunktu un tā strukturēta daļās: (1) padziļinātas profesionālās zināšanas zinātņu nozarē *ekonomika un uzņēmējdarbība* piedāvājot studiju kursu bloku *Vadība un konkurētspēja* - stratēģiskās vadības kursi, produkta veidošana un pārdošana, uzņēmēja domāšanas un līderības spēju pilnveidei – kopā 20 KP; (2) pētniecība - maģistra darba izstrādes, pētījumu metožu un datu analītikai veltīti kursi 6 KP apjomā, kuros arī tiek aprobētas teorētiskās ekonomikas un uzņēmējdarbības zināšanas. (4 semestru studiju programmā - 26 KP) Maģistra darba kopējais apjoms ir 20 KP; (3) Obligātās izvēles kursi – 6 KP, kur viens no kursiem ir studiju ekskursija, bet otrs studiju kurss *Tūrisma uzņēmējdarbība un globālās izmaiņas*, kurā tiek stiprināta kompetence strādāt strauji mainīgā uzņēmējdarbības vidē; (4) Izvēles kursi – 6 KP apjomā specializētu zināšanu padziļināšanai tehnoloģiju izmantošanai tūrismā, arī makro līmeņa kursi starptautiskajā ekonomikā un finanšu vadībā u.c., kā arī 2 kp apjomā brīvās izvēles kursi; 5) Papildus kursu piedāvājums atbilstoši normatīvo aktu prasībām - programmas saturā iekļauti studiju kursi civilajā un vides aizsardzībā, ko studējošie apgūst, ja šādi kursi nav iepriekš apgūti zemāka līmeņa studiju programmā, kā arī latviešu valodas kurss ārvalstu studentiem.

Apkopojot iepriekš minēto, lai iegūtu akadēmiskā maģistra grādu, studējošajiem jāizpilda šādas prasības:

1. Jāapgūst studiju programmas studiju kursi 40 KP kredītpunktu apjomā;
2. Ja zemāka līmeņa studiju programmā nav apgūti kursi atbilstoši Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktajām prasībām, tad papildu studiju programmai jāapgūst šie kursi. Ārvalstu studentiem, saskaņā ar Augstskolu likuma prasībām, jāapgūst latviešu valodas kurss.
3. Jānokārto valsts pārbaudījums – jāaizstāv maģistra darbs 20 kredītpunktu apjomā;
4. 80 KP studiju programmā papildus jānokārto 20 nedēļu apjomā pētniecības prakse I & II.

Plānojot studiju programmu, tika vērtēts, lai studiju kursi ne tikai sniegtu noteiktas zināšanas, bet veidotu arī noteiktas prasmes un/vai kompetenci, atbilstoši studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu plānošanā docētāji pievērsuši uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai veidā, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – gadījumu analīzes, studiju darbiem sadarbībā ar nozares uzņēmumiem. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei tūrisma izglītībā – piedāvāt integrētu un problēmu risinājumus balstītu jauno profesionāļu sagatavošanu, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvais darbības līmenis. Studiju programmas saturs veidots izteikti starpdisciplinārs, jo šāda pieeja nodrošina studējošajiem zināšanas, izpratni un arī sagatavotību darbam profesijā tūrisma nozarēs dažādos sektoros. Programmas saturs atbilst izaicinājumiem un tendencēm, kas raksturo tūrisma nozari - nepieciešamība pēc inovācijām un radošuma, pieaugoša tehnoloģiju nozīme dažādos tūrisma organizāciju darbības aspektos – no produktu veidošanas līdz viedai vietas pārvaldībai, no organizācijas vadības līdz pārdošanas procesiem. Tāpat, jo īpaši programma uzsvertas zināšanas un kompetence, kas saistīta ar krīžu un risku vadību, jaunu biznesa modeļu ieviešanu, tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu un galamērķu transformācijas iespēju – nodrošinot to spēju ātri pielāgoties nākotnēs krīžu vai strauju pārmaiņu apstākļos. Programma stiprina vairākas kompetenču grupas, kas saistītas ar ilgtspējības vadību, kas ir viena no stabilajām tendencēm, kas kontekstualizē tūrisma attīstību.

Studiju programma licencēta 2021.gada nogalē un līdz šim nav bijusi nepieciešamība to saturiski aktualizēt. Programmas izstrādes procesā tika ņemtas vērā gan darba devēju vajadzības un darba tirgus pētījumi, gan nozares tendences. Saskaņā ar augstākminēto, augstākajai izglītībai tūrismā jāstiprina: (1) Perspektīva uz tūrismu un dabas resursiem, tostarp klimata pārmaiņu mijiedarbību ilgtspējīgas attīstības kontekstā; (2) Izpratne par organizācijas vai galamērķa attīstību ne tikai no izaugsmes - perspektīvas, bet plašāka skatu punkta, kur attīstība tiek saprasta arī kā stratēģiska darbības stabilizēšana vai, ja nepieciešams - samazināšana; (3) Digitalizācija un inovatīvi viedie risinājumi tūrismā; (4) Drošības,

higiēnas un veselības aspekti tūrismā; (5) Kompetence tādu uzņēmumu izveidē un vadībā, kuru darbība neaprobežojas tikai ar tūrismu, lai ieviestu elastīgas un adaptēties spējīgas uzņēmējdarbības konceptu, kas būtisks gadījumos, kad atkārtojas līdzīgas krīžu situācijas, kā arī citas organizāciju vadības kompetences, kas ļauj izveidot un vadīt organizācijas, kuras ātri spēj atgūties no krīzes un pielāgoties izmaiņām; (6) Aktualizēts redzējums uz finanšu vadības un plānošanas kompetenci, jo daudz uzņēmumu krīzes laikā ir uzkrājuši kredītsaistības; (7) Intensīvāka un daudzpusīgāka sadarbība un tīklošanās starp iesaistītajām pusēm gan no valsts un pašvaldību, gan no privātā sektora, tai skaitā arī intensīvas savstarpējās konkurences apstākļos. Kopumā pētījumi un ziņojumi rekomendē izvērtēt un veikt nozīmīgas izmaiņas augstākajā izglītībā tūrismā, lai pārlicinātos, ka tā ir atbilstoša post-pandēmijas radītajai realitātei.

Programmas projekts ir apspriests VRSTAO virziena konsultatīvajā padomē, kas sastāv no tūrisma nozares profesionāļiem. Padomes locekļi norādīja, ka tūrismā nepieciešamība pēc maģistra izglītības visbiežāk saistīta ar mērķi izprast konkrētas organizācijas (ne)efektivitātes cēloņus, un uzlabot tās darbību (piemēram, kā efektīvāk sasniegt jaunus mērķa tirgus). Apspriešanas rezultātā programmā vairāk akcentēta nozares aktuālo problēmu risināšanas nozīme. Programmas izstrādes darba grupai ir arī notikušas individuālas sarunas ar vairāku profesionālo tūrisma un viesmīlības nozares organizāciju pārstāvjiem Latvijā, kuri konsultācijās norādījuši, ka Covid-19 negatīvās sekas likušas tūrisma un saistīto nozaru pārstāvjiem vairāk apzināties augstākās izglītības un lietišķo pētījumu nozīmi tūrisma pārvaldībā Covid-19 negatīvo seku novēršanā un nozares atjaunotnes plānošanā.

Programmas izstrādes procesā 2020. gadā notika fokusgrupas diskusija, kurā piedalījās šobrīd slēgtās ViA maģistra studiju programmas "Tūrisma stratēģiskā vadība" studenti. Tās rezultātā tika secināts, ka visbūtiskāk studenti izjūt nepieciešamību pēc zināšanām, kas saistītas ar globālu makro līmeņa norišu izpratni un to ietekmju vadību uz organizāciju mikrovidi, un šīs rekomendācijas skaidri atspoguļojas programmas saturā.

[1] <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7771910/>

[2] Programmas satura izstrādē ņemtas vērā Apvienoto Nāciju ziņojumā *Covid -19 un Tūrisma transformācija*^[1] rekomendācijas, Eiropas Tūrisma manifests, kā arī citu starptautisku ziņojumu rekomendācijas par tūrisma turpmāko attīstību un zinātniskās publikācijas par tūrisma izglītībā nepieciešamajām izmaiņām Covid-19 kontekstā:

United Nations (2020). *Policy Brief. Covid-19 and transforming Tourism*. Pieejams: https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sg_policy_brief_covid-19_tourism_august_2020.pdf

Tourism Manifesto (2020): <https://tourismmanifesto.eu/policy-priorities/>

European Commission (2020). *JRC Science for policy report. Behavioural changes in tourism in times of COVID-19*. Pieejams:

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC121262/report_covid_tour_emp_final.pdf

Johan Edelheim (2020) *How should tourism education values be transformed after 2020?*, *Tourism Geographies*, 22:3, 547-554.

Informatīvais pārskats par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 31.pielikumu).

Studiju programmas plāns apskatāms ziņojuma pielikumā (skat. 32.pielikumu).

Studiju programmas studiju kursu apraksti apskatāmi ziņojuma pielikumā (skat. 33.pielikumu).

Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai skatāms pielikumā (skat. 34.pielikumu).

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu,

vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Studiju programma veidota ņemot vērā jaunākās teorētiskās atziņas ekonomikas un uzņēmējdarbības, psiholoģijas (patērētāju uzvedības), un citās ar tūrisma saistītajās zinātņu jomās. Docētāju darbība pētniecībā nodrošina, ka viņu veikto pētījumu rezultāti un jaunāko pētījumu atziņas tiek integrētas studijuursos. Vidzemes Augstskolā izplatīta prakse, ka maģistra studiju programmu studenti paši tiek iesaistīti aktuālos pētniecības projektos, un to ietvaros top arī maģistra darbi.

Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā tiek piešķirts pēc sekmīgas studiju kursu un valsts pārbaudījuma - maģistra darba aizstāvēšanas. Maģistra darbs ir patstāvīgi veikts, kvalificēts pētījuma rezultātu apkopojums ar teorētisku pamatojumu, kas balstīts jaunākajās ekonomikas un uzņēmējdarbības, kā arī psiholoģijas (patērētāju uzvedības), un citās ar tūrisma saistītajās zinātņu un to praktiska pielietojuma izpēti organizāciju un galamērķu pārvaldības dažādos aspektos. Tas integrē studiju laikā iegūtās teorētiskās zināšanas starpdisciplināros studijuursos un praktiskās iemaņas teorētisko zināšanu lietošanai pētījumos. Tas parāda mācīšanās rezultātus, ka students ir prasmīgs teorijas un prakses apvienošanā un spēj attīstīt ar profesionālo darbu dzīvi saistītos procesus teorētiski un praktiski; kā arī ir apguvis un spēj pastāvīgi veikt pētniecību. Maģistra darba izstrādes process programmā ir stingri kontrolēts un vadīts sākot jau darba tēmas izvēles, kas ļauj nodrošināt saistošajām zinātņu nozarēm aktuālu problēmjaudājumu izpēti, atbalstu studējošā individuālajam darbam un sistemātisku, uz augstvērtīgu rezultātu vērstu pieeju darba rakstīšanai.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Visas augstskolas mērogā, ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par augstskolā īstenoto studiju programmu atbilstību studējošā priekšstatiem, par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā. ViA rektors regulāri tiekas un par šiem jautājumiem mutiski diskutē ar ViA Studentu pašpārvaldes pārstāvjiem.

Par studiju programmu *Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība* atbildīgs programmas vadītājs. Plānots turpināt jau virzienā iedibināto praksi sadarbībā ar studējošajiem – vairākkārtējas tikšanās semestra laikā, lai pārrunātu aktuālos jautājumus, uzklautu ierosinājumus un komentārus, kā arī ieviest praksi reizi semestrī organizēt individuālas tikšanās, lai studējošajiem varētu sniegt lielāku atbalstu jauktas formas (*blended learning*) studijās un savlaicīgāk izzināt iespējamās problēmsituācijas. Plānots arī lielāku uzmanību mācīšanās analītikai (*learning analytics*) ar to

saprotot ne vien studējošo apmierinātības regulāras aptaujas, bet plašāk izmantot e-mācību vides ģenerētos datus par studējošo aktivitāti un progresu kursu apguvē.

Par studentu atsauksmēm par studiju kursiem VRSTAO virziena sanāksmēs regulāri tiek diskutēts ar studiju programmu īstenošanā iesaistītajiem docētājiem, kā arī Studiju virziena padomē, kurā ietilpst mācībspēki un pārstāvis-students no katras virzienā īstenotās studiju programmas - katram kursam savs.

Studējošo vērtēšana

Studējošo vērtēšanas procedūras ieviešanu uzrauga un kontrolē par programmas īstenošanu atbildīgās akadēmiskās struktūrvienības vadība, Administratīvā departamenta Studiju administrēšanas grupa un akadēmiskais prorektors. Studentu vērtēšana notiek studiju kursu ietvaros, prakšu aizstāvēšanā, maģistra darbu aizstāvēšanā. Galvenie principi studentu vērtēšanā ir: obligātums (nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par visu studiju programmas satura apguvi), vērtēšanas atklātums (apstiprināto un noteikto vērtēšanas kritēriju publiska pieejamība kursu aprakstos, maģistra darba nolikumā, prakses nolikumā, kā arī studenti saņem docētāja skaidrojumu par izlikto vērtējumu), kā arī studentu tiesības apelēt par saņemto vērtējumu (procedūra noteikta ViA Studiju nolikumā), kā arī vērtēšanas veidu dažādības princips, kas izpaužas vairākās formās: 1) vērtēšanas procesā studiju kursu ietvaros iesaistās studējošie, piemēram, vērtējot viens otra ieguldījumu grupu darbu ietvaros, recenzējot grupas biedru studiju darbus utml., kā arī 2) kursa norises laikā docētājs izmanto dažādas vērtēšanas formas, piemēram, dažus studiju darbus vērtējot ar "ieskaitīts", citus vērtējot ar atzīmi utml. Noslēguma darbu vērtēšanā piedalās nozares profesionāļi, kurus ar fakultātes domes lēmumu iekļauj maģistra darba aizstāvēšanas komisijas sastāvā.

Maģistra darba izstrādes un aizstāvēšanas procesa nolikums ietver arī izvērstus darbu vērtēšanas kritērijus. Katra studiju kursa aprakstā iestrādāta informācija par vērtēšanas kritērijiem, formām. Vērtēšanas nosacījumus kursa docētājs ar studējošajiem pārrunā kursa sākumā. Obligāta prasība docētājam ir sagatavot un studentiem izsniegt (elektroniski) pilnu kursa aprakstu studiju kursa sākumā, kā arī pirmajā kursa nodarbībā pārrunāt studiju kursa plānu, saturu, studentu patstāvīgā vai grupu darba prasības un termiņus.

Ir nedefinēti un studentiem ViA e-vidē pieejami kritēriji pētniecisko darbu (maģistra darbu) vērtēšanai. Par kursu vērtēšanas kritēriju publisku pieejamību studējošajiem atbild studiju kursu docētāji, bet virsuzraudzību veic studiju programmas direktors. Noteikumi attiecībā uz studenta kavējumu, slimību un citiem attaisnojošiem apstākļiem iestrādāti kursu aprakstos. Šie pasākumi nodrošina, ka studējošie ir informēti par ViA izmantoto vērtēšanas stratēģiju, kritērijiem, pārbaudījumiem un citiem vērtēšanas paņēmieniem, kādi tiks īstenoti studiju rezultātu vērtēšanā, un kas no studentiem tiek sagaidīts. Neskaidrību gadījumā studenti konsultējas ar konkrēto studiju kursu docētājiem vai ar programmas direktoru.

Apkopojot iepriekš teikto, galvenie principi, kas veido studējošo vērtēšanas sistēmu, ir šādi:

- ViA Studiju nolikumā ir noteikti studējošo vērtēšanas kritēriji, formas un termiņi, nosacījumi par akadēmiskajiem parādiem u.c. prasības studiju rezultātu sasniegšanai;
- Studentu zināšanu vērtēšanai tiek izmantoti studiju kursu aprakstos publicētie kritēriji, nosacījumi un pasākumi, kuri konsekventi tiek piemēroti;
- Studentu valsts pārbaudījumu darbu izstrādāšanas un aizstāvēšanas kārtībai ir izstrādāti un apstiprināti metodiskie norādījumi maģistru darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai;
- Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvu apstiprina fakultātes dome. Komisijas sastāvā iekļauj arī nozares speciālistus/ekspertus, kuri darbojas saskaņā ar *Maģistra darba izstrādes un aizstāvēšanas*

procesa nolikumu.

- Prakšu nolikums nosaka prakšu norisi, atskaišu sagatavošanas un aizstāvēšanas nosacījumus.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

Prakses mērķis ir nodrošināt maģistra studiju programmā „*Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība*” (80 KP) studējošajiem, kuru iepriekšējā līmeņa izglītība iegūta akadēmiskā studiju programmā iespēju aprobēt un papildināt studiju laikā apgūtās zināšanas un prasmes nozares organizācijās, kā arī atbalstīt maģistra darba, kura tematika ir cieši saistīta ar nozares praktiskajiem izaicinājumiem, izstrādes procesā.

Prakses laikā veicamie uzdevumi:

1. Iepazīt izvēlētajās prakses organizācijas darba specifiku;
2. Saskaņojot ar prakses vadītāju un maģistra darba vadītāju, piedalīties konkrētu, ar maģistra darba tematiku saistītu uzdevumu īstenošanā;
3. Apkopot prakses laikā iegūto informāciju, kā arī dokumentēt iegūto pieredzi, zināšanas, prasmes, ko būtu iespējams izmantot tālāko pētījumu, t.sk. maģistra darba izstrādē.

Prakses kopējais ilgums noteikts 20 nedēļas (20 kredītpunkti) jeb un studējošie praksi veic 3. un 4.semestru laikā, tādējādi tā tiek dalīta *Pētnieciskā prakse I* (trešajā semestrī - 14 KP un *Pētnieciskā prakse II* (ceturtajā semestrī 6 KP). Prakses vietu studējošie izvēlas atbilstoši maģistra darba tematu specifikai, saskaņojot ar studiju programmas vadību un maģistra darba vadītāju.

Prakses vieta nodrošina praktikantam iespēju veikt prakses uzdevumus atbilstoši prakses programmai, kuru studējošais sagatavo un iesniedz studiju virziena vadībai līdz prakses sākumam. Prakses organizācija nozīmē praktikantam kontaktpersonu (prakses vadītāju), kas uzņemas atbildību par to, lai prakses uzdevumi tiktu veidoti un izpildīti saskaņā ar prakses nolikumu un prakses programmu. Kontaktpersona ir starpnieks starp attiecīgo organizāciju un Vidzemes Augstskolu. Prakses vadītājs prakses noslēgumā dod atsauksmi par praktikanta veikumu. Ja prakse tiek veikta vairākās organizācijās, tad atsauksme jāsaņem no katras organizācijas.

Studējošā pienākumi prakses laikā ir:

1. izpildīt prakses programmu, kas saplānota praksi uzsākot;
2. regulāri tikties ar prakses vadītāju, lai analizētu prakses gaitu;
3. uzturēt komunikāciju par prakses norisi ar studiju programmas vadību;
4. uzturēt komunikāciju par prakses norisi ar maģistra darba vadītāju par jautājumiem, kas saistīti ar gala darba izstrādi;
5. pēc pirmā prakses posma sagatavot rakstisku starpziņojumu, bet praksei noslēdzoties prakses atskaiti, kā arī prakses noslēgumā publiski prezentēt un aizstāvēt prakses veikumu.

Prakses gaitā students sagatavo atskaiti par paveikto darbu organizācijā atbilstoši prakses atskaides prasībām. Šī atskaite tiek gatavota saskaņā ar praktikanta izstrādāto un līdz prakses sākumam

studiju programmas direktoram iesniegto prakses programmu, kā arī nosacījumiem, par kuriem praktikants un prakses vadītājs ir vienojušies praksi uzsākot. Prakses programmu izstrādājot studējošais konsultējas par prakses saturu ar studiju programmas direktoru un maģistra darba vadītāju. Prakses programmā studējošais norāda izvēlēto prakses organizāciju (vai organizācijas), prakses mērķi, prakses laikā paredzētos uzdevumus un pamato prakses sasaisti ar izvēlēto maģistra darba tematu.

Prakse netiek ieskaitīta, ja:

- 1.Saņemtas negatīvas atsauksmes par praktikanta uzvedību un negatīvu un paviršu attieksmi;
- 2.Praktikants nespēj sniegt adekvātu atskaiti par prakses laikā paveikto prakses aizstāvēšanas laikā, un prakses lietderīgumu, kā arī saistību ar maģistra darbu;
- 3.Nav izpildīti prakses uzdevumi, vai to kvalitāte neatbilst prasībām.

Prakses nolikums, kā arī praktikanta atskaites un prakses kontaktpersonas atsauksmes veidlapas pievienots [ziņojuma 33.pielikumā](#).

Vidzemes Augstskolas VRSTAO virzienā regulāri tiek saņemti lūgumi no nozares organizācijām pēc praktikantiem, kā arī noslēgti sadarbības līgumi ar prakšu devējiem - ilglaicīgais darbs tūrisma izglītībā un saiknes ar nozari ļāvušas izveidot darba devēju datu bāzi. Līdzšinējā pieredze liecina, ka studenti pamatā prakses vietas meklē paši, jo var izvēlēties savai profesionālajai interesei atbilstošas jomas uzņēmumu, atrašanās vietu, kas bieži svarīgi finansiālu apsvērumu dēļ (zemas transporta izmaksas, tuvu dzīvesvietai un ģimenei). Nereti prakse tiek izieta darba vietā, tā nodrošinot padziļinātu organizācijas izpēti un dodot atgriezenisko saiti

uzņēmumiem, kuri to novērtē un izmanto praktiskajā darbībā. Ja nepieciešam, tad programmas vadība

Sniedz atbalstu prakses vietas nodrošināšanā.

Tā kā līdz šim programmā vēl nav bijuši studējošie, tad nav bijusi nepieciešamība atrast prakses vietu svešvalodā runājošiem studentiem, taču Vidzemes Augstskolai ir iepriekšēja pozitīva pieredze ar prakses vietu atrašanu ārvalstu apmaiņas studentiem - tūrisma jomas specifika nosaka, ka liela daļa sadarbības partneru no nozares ir atvērti ārvalstu praktikantiem.

[Detalizēta informācija par praksē veicamajiem uzdevumiem un to sasaiti ar studiju programmas plānu skatīt ziņojuma pielikumā \(skat. 33.pielikumu\).](#)

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programma saņēmusi licenci 2021.gada nogalē un vēl nav uzsākta tās īstenošana praksē. Pirmo reizi noslēguma darbu aizstāvēšana plānota 2024.gada janvārī.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

ViA netiek nodalīta infrastruktūra pa studiju programmām, bet resursi novērtēti visai augstskolai kopumā. KTSV studiju programmas īstenošanai pieejamā bāze (auditorijas, datorauditorijas, laboratorija, bibliotēkas resursi) ir pilnībā pietiekama.

COVID-19 izraisītā pandēmija un attiecīgi pāreja uz tiešsaistes studijām pilnībā apliecināja, ka ViA ir gatava pielāgoties mainīgajai situācijai un infrastruktūras bāze tam ir pilnībā piemērota. Jau no pirmās tiešsaistes studiju dienas 2020.gada martā, nodarbības (tā notika Cisco webex platformā, šobrīd, ja nepieciešmas, MS Teams), moodle sistēma un e-pastu sistēma pilnībā atbalsta informācijas apmaiņu, jaunumu paziņošanu, izmaiņu izziņošanu starp docētājiem un studentiem.

Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu pieejama *ziņojuma II.daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. punktos.*

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Studiju programmā pirmie studenti uzņemti 31.08.2022., līdz ar to finanšu izvērtējumu nav iespējams veikt. *Ziņojuma II.nodaļas 2.3.sadaļas 2.3.1.apakšpunktā ir iespēja iepazīties ar VRSTAO studiju virziena finanšu izvērtējumu.*

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju programma konceptuāli veidota pamatojoties uz aktuālajām darba tirgus vajadzībām un nozares tendencēm nevis balstoties uz jau virzienā pieejamajiem mācībspēku resursiem. Tas ir arī viens no iemesliem, kādēļ programmai piesaistīti vairāki viesdocētāji - lai nodrošinātu docētāja kompetences atbilstību, mācībspēki tika meklēti ārpus studiju virziena un ViA.

Priekšnoteikumi docētāju iesaistei programmā: zinātniskās darbības virziens un līdzšinējo pētījumu temati, akadēmiskā darbā (studiju kursu sagatavošanā) uzkrātā profesionālā pieredze, kompetence un zināšanas ar programmas saturu saistītajās jomās, zinātniskais grāds. Lai gan ViA tiek dota priekšroka iesaistīt studiju programmas īstenošanā docētājus ar zinātniskā darba pieredzi. Arī viesdocētāju piesaistē tika ņemta vērā gan akadēmiskā darba pieredze, gan profesionālā pieredze nozarē. Lielākā daļa docētāju ir ar ilgstošu zinātnisko (docētāju regulāru iesaisti pētniecībā apliecina darbs zinātniskajos institūtos ViA vai citviet - vēlēts pētniecības personāls ir A.Līviņa, L.Veliverronena, A.Klepers, A.van der Steina, M.Leščevica, V.Silkāne, J.Buholcs, S.Lemša) un/vai profesionālo darba pieredzi nozarē (piedalās dažādu nozares organizāciju darbā, sniedz konsultācijas vai vada izglītojošus pasākumus nozares pārstāvjiem par tēmām, kas saistītas ar docētājiem studiju kursiem). Mācībspēku zinātnisko publikāciju un pētījumu profils ir saistīts ar studiju kursos nepieciešamo ekspertīzi.

Studiju programmā iesaistīti docētāji un viesdocētāji ar C1 angļu valodas līmeni, kā arī docētāji, kuri izteikuši gatavību papildināt angļu valodas zināšanas un iegūt angļu valodas zināšanu apliecinājumu C1 līmenī. Daļa mācībspēku jau papildinājuši savas svešvalodas zināšanas, piedaloties Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros notikušajās angļu valodas apmācībās.

Kopumā paredzēts, ka maģistra studiju programmas *Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība* īstenošanu nodrošinās šādi mācībspēki: divi profesori (prof. A.Līviņa un prof. M.Leščevica), četri asociētie profesori (A.Klepers, V.Silkāne, J.Buholcs, A.van der Steina) docentes L.Veliverronena, A.Šmitiņa, viesdocente I.Kalve un trīs viektori (G.Bukovska, S.Lemša, I. Beliatskaya). Kopumā 8 no iesaistītajiem docētājiem ir doktora grāds (zinātņu nozares - ekonomika, psiholoģija, ģeogrāfija, pedagoģija, komunikācija un mediji, kas nokļāj dažādu tūrisma jomu starpdisciplināro raksturu), bet visi pārējie (3) turpina studijas doktorantūrā.

Pamatdarbā ViA strādā 9 no docētājiem, viena no viesdocētājām pārstāv Rīgas Stradiņa Universitāti, bet ir ar iepriekšēju docēšanas pieredzi ViA tūrisma maģistrantūras programmā. Divas vieslektores ir doktorantūras studentes Vidzemes Augstskolas, Ventspils Augstskolas un Rēzeknes Tehnoloģiju Augstskolas kopīgajā doktorantūras programmā "Ekonomika un Uzņēmējdarbība.", kā arī abām ir ilgstoša pieredze profesionālā pieredze, kas cieši saistīta ar programmā docētājiem studiju kursiem. Viena no docētājām, ko ViA piesaistījusi, ir ar starptautisku tūrisma izglītības un darba pieredzi dažādās Eiropas valstīs gan docēšanā, gan darbā nozarē - Ilona Beliatskaya ViA piesaistīta SAM 8.2.2. projektā un balstoties uz veiksmīgo līdzšinēju pieredzi, sadarbība tiek turpināta. Viņa uzsākusi doktorantūras studijas Igaunijas Biznesa skolā (EBS).

Programmā nodarbināto docētāju un viņu akadēmisko amatu saraksts pieejams ziņojuma 16.pielikumā.

Programmas izvēles kursu piedāvājumam ir iespēja piesaistīt docētājus no ViA sadarbības tīkliem, konkrētāk no Eiropas Universitāšu Alianses E³UDRES² projekta, kur starptautiskām studentu grupām kursi tiek pasniegti sadarbojoties vairāku partneraugstskolu mācībspēkiem.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programma saņēmusi licenci 2021.gada nogalē un uz to nav attiecināms mācībspēku sastāva izmaiņu analīze par pārskata periodu, tomēr kopš licences saņemšanas ViA par vēlētu as. prof. kļuvusi Dr.oec. Aija van der Steina, kā arī as.prof. A.Klepers ieguvis sertifikātu, kas apliecina angļu valodas zināšanas C1 līmenī. Ilona Beliatskaya uzsākusi doktorantūras studijas Igaunijas Biznesa skolā (EBS).

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju virzienā docētāju komunikācija ir regulāra virziena sanāksmēs, kā arī programmas docētāju sanāksmēs un sarunās ar programmas direktoru. Papildus komunikācijas rīks starp programmas docētājiem ir iekšējas lietošanas docētāju rokasgrāmata, kurā uzsvērti koncepti kas integrējami studijuursos, sasaistes ar nozari nozīme un dažādas formas kā tas īstenojams, tāpat arī uzsvars uz student-centrētu pieeju. Lai paaugstinātu docētāju darba kvalitāti un studentu ieguvumu no kursiem, vairāki no studiju kursiem tiek docēti diviem un pat trīs docētājiem sadarbojoties (kursi ar divu vai vairāku docētāju iesaisti - Tūrisma stratēģiskā līdervadība, Tirgvedības stratēģijas tūrismā, Tūrisma uzņēmējdarbība un globālās izmaiņas, Rīku kopa biznesa datu pārvaldībai, Pētījumu

metodes uzņēmējdarbībai) kur viens no docētājiem uzņemas koordinatora lomu par kursa plānošanu un organizāciju, tai skaitā nozares vieslektoru koordinēšanu. Šādi kursi sekmē gan docētāju sadarbību starpdisciplinārās pieejas nodrošināšanai, gan nodrošina to, ka studenti kursu apgūst ar lielāku interesi un sekmīgāk.

Kopumā studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt un/ vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – piem., gadījumu analīzes, reālu uzņēmumu problēmsituāciju risināšana - sākot no lauka darbiem un datu ievākšanai līdz risinājumu prezentēšanai. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Konkrētu gadījumu analīze var tikt analizēta no vairāku kursu perspektīvas (piemēram, mārketinga, stratēģiskās vadības, finanšu vadības) Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvo darbības līmenis.

Lielu ieguldījumu savstarpējās komunikācijas uzlabošanā un studija procesa pilnveidē devuši ViA realizētie ES struktūrfondu projekts SAM8.2.2., kurā organizētas kopīgas apmācības docētājiem digitālās un pedagoģiskās kompetences pilnveidošanai.

Studējošo un mācībspēku attiecību proporcija uz vēl praksē neīstenotu programmu nav attiecināma.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	29P-Diploms-TSVK-28092021.zip	29P-Diploms-TSVK-28092021.zip
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai	30P-AIP-atzinums-TSVK.zip	30P-AIP-atzinums-TSVK en-GB-Translation by DeepL.docx
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	2P-Studentu-statistika-2010-2021-AIKA-isi-StudentStatistics-red22112022.xlsx	2P-Studentu-statistika-2010-2021-AIKA-isi-StudentStatistics-red22112022.xlsx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	31P-TSVK_atbilstiba_izgl_standartam_2022_10.docx	31P-TSVK_atbilstiba_izgl_standartam_2022_10 en.docx
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	34P-TSVK_kartejums-2022_10.xlsx	34P-TSVK_kartejums-2022_10.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	32P-Studiju_plans_TSVK_I-II_labots_2022.docx	32P-Study_plan_eng_2022_10.docx
Studiju kursu/ moduļu apraksti	33P-TSVK-kursu-apraksti_Course-Descrip.zip	33P-TSVK-kursu-apraksti_Course-Descrip.zip
Studējošo prakses organizācijas apraksts	33P.1-Prakses_nolikums_I_II_LV_2022.docx	33P.1-Internship-regulations_I_II_EN_labots.doc
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	Apliecinajums-TSVK-AL.55.pants-IP-02112022.edoc	Apliecinajums-TSVK-AL.55.pants-IP-02112022.edoc